

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

TEMMUZ 2016

**DEMOKRASİ
KAZANDI**

Ege Endüstri

Kemalpaşa Cad. No:280
35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY
P: +90 232 491 14 00
www.egeendustri.com.tr

 facebook.com/egeendustri
 twitter.com/egeendustri
 linkedin.com/egeendustri
 info@egeendustri.com.tr

AYDINLATIYORUZ

Acil Aydınlatma ve Yönlendirme Sistemleri

ACIL AYDINLATMA VE YÖNLENDİRME SİSTEMLERİNDE YENİLİKÇİ, KALİTELİ ÜRÜNLER SUNUYORUZ.

Üretimimizin tüm safhaları kontrol ve test işlemlerinden titizlikle geçmekte, yönetmeliklere uygun şekilde dizayn edilmektedir. Projelerinize uygun, kaliteli ve ekonomik ürünleri tek çatı altında sizler için üretmekteyiz.

**TÜRKİYE GENELİNDE
BAYİLİKLER VERİLECEKTİR.**

ZBS ELEKTRONİK ELEKTRİK MEKANİK YANGIN TEKNOLOJİLERİ SAN.TİC.A.Ş.

Adres :Karacaoğlan Mah 6171 Sk. No: 4/B Işıkkent Bornova İZMİR / Telefon:+90 232 472 19 78 / Faks:+90 232 472 08 17

info@zbslektronik.com.tr - www.zbslektronik.com.tr

TEMMUZ GÜNDEMİ

TEMMUZ 2016

Yıl : 33

Sayı: 386

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

H. İbrahim GÖKÇÜOĞLU
Bayram TALAY
N. Fatih ARACI

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks: (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Grafik - Baskı Öncesi

 teknofset

Baskı

 teknofset mat. san. tic. ltd. şti.

5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09 • faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 25 Temmuz 2016

10 Yatırım bayramı

4 Demokrasi sınavımız

6 Demokrasi vazgeçilmezimiz
Milli irade gücümüz
Kardeşliğimiz geleceğimiz

8 İzmir Başkanlar Kurulu:
Birleşme zamanı!

10 Yatırım bayramı

16 Kredinin yüzde 75'i
reel sektöre, aslan payı
imalatın

18 Çetinkaya: Türkiye pozitif
ayrışıyor

22 Bergama OSB kanatlanıyor

26 Oda ve Borsalardan
istikrar çağrısı

28 Asıl işveren ve taşeron
ilişkisi EBSO'da tartışıldı

34 Makedonya ile ekonomide
de güçlü ilişkiler dönemi
başlıyor

38 Yılmaz'dan meclis
temennileri

40 Yorgancılar: Sanayicinin
beklentileri Torba Yasa'ya
girdi

44 Sanayicinin gündemi
ekonomi

48 Küresel ekonomide
dalgalanma sürüyor

54 Sanayide çarklar
hareketlendi

56 Cari açık azaldı

58 İşsizlik Nisan'da
yüzde 9.3 oldu

61 Ege'nin ihracatı 20 ay
sonra 1 milyar doları aştı

64 İzmir'in temel
ekonomik göstergeleri

Kapak

Türkiye, 15 Temmuz gecesi gerçekleştirilmek istenen darbe girişimine karşı çok değerli bir demokrasi sınavı verdi.

teknoset 232 458 58 09

Grandefe Club hotel

İş toplantılarınız * Seminerler * İş yemekleriniz * Konferanslar'da hizmetinizdeyiz.

Tel : 0 232 797 58 03 (10 Lines)

Fax : 0 232 797 50 90 - 797 58 10

Adres : Özdere İZMİR - TÜRKİYE

web : www.grandefe.com

e-mail : contact@grandefe.com

DEMOKRASİ SINAVIMIZ

TBMM'nin 23 Nisan 1920 tarihinde açılması, demokrasi yolunda attığımız en önemli adımlardan biri olmuştur. Aradan geçen 96 yılın ardından bir takım hainler tarafından savaşta dahi görülmeyen bir şekilde TBMM'nin bombalanmasını, ülkemizin birliğine ve demokrasimize yapılan darbe girişimini şiddetle kınıyoruz, lanetliyoruz. Başarısızlıkla sonuçlanmış olmasından da büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

Kurtuluş mücadelemiz sırasında ülkemiz benzer hain girişimlere çokça tanıklık etmiş, büyük devlet ve kudretli bir millet olmanın gereği olarak her birini savuşturmasını da bilmiştir. Tarihimiz bugüne kadar hiçbir haini unutmamıştır. Bunlar da unutulmayacaktır.

Biliyoruz ki, halk tarafından karşılık görmeyen bir girişimin başarılı olmasını beklemek sükut-u hayal'dir. Bu da onlardan biri olmuştur.

200'ü aşan sayıda şehidimizin olduğu ülkemizin ve milletimizin birliğine yönelik bu girişimde, halkımızın çok önemsedikleri demokrasi mücadelesi takdire şayandır.

Önemsediğim bir diğer husus da; darbeye karşı TBMM çatısı altında dört partimizin ortak bildirisi, liderlerimizin, kurumlarımızın, sivil toplum kuruluşlarımızın dik duruşu, medyamızın yayınları ile ülkemize ve demokrasimize sahip çıkışıdır. Hain bir darbe girişimi karşısında, çok değerli bir sınav verdiğimiz inancındayım.

Ancak, kabul etmeliyiz ki, asıl sınavın büyüğü bundan sonra başlamaktadır. Türkiye, son birkaç yıldır zorlu bir sürecin içinde mücadelesini sürdürmektedir. Bu hain saldırı, kuşkusuz söz konusu mücadelenin alanını genişleterek, Türkiye'nin enerjisini dağıtmasına neden olacaktır. Bu noktada, doğru hamlelerle, enerjimizi verimli kullanmak ve hızlıca toparlanmak zorundayız.

Zira, bulunduğumuz coğrafya ateş çemberi içinde iken, içerde ve dışarda terör hain saldırılarına devam ederken, küresel ekonomide baş döndüren gelişmeler yaşanırken artık sen-ben, biz-siz kavgasının yerini sadece ve sadece ülkemizin geleceği için atılması gereken adımlar almalıdır.

Bu menfur olayda, dayanışmanın, bir olmanın en güzel yanını gördük. Biz olabildik. Tek ses olabildik. Millet olabildik.

Unutulmasın ki, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün "Türkiye Cumhuriyeti, demokrasi esasına dayalı bir devlettir" şeklinde dünyaya ilan ettiği bu mirasına sonsuza kadar sahip çıkmak, her Türk vatandaşının birincil görevidir.

Bundan sonraki süreçte de; demokrasimizi daha da güçlendirerek, ülkemizin ve kurumlarımızın zarar gören itibarını onarak yolumuza devam etmek zorundayız. Çünkü, demokrasinin olmadığı yerde, birlik ve beraberlik olmayacağı gibi ekonomi de olmaz, huzur da olmaz.

Bizler de, güzel ülkemizin umutlu ve müreffeh yarınları için demokrasinin ve milli iradenin tarafı olma kararlılığımızı sürdüreceğiz. Tesis edilen güven ve huzur içerisinde; üretmek, istihdam sağlayarak, yatırım yaparak, ihracat gerçekleştirerek, ülkemiz için elimizi taşın altına koymaya devam edeceğiz.

Başta demokrasi şehitlerimiz olmak üzere, İstanbul Atatürk Havalimanı'nda ve Fransa'nın Nice kentinde gerçekleştirilen terör saldırılarında hayatını kaybeden masum siviller için başsağlığı, ailelerine sabır, yaralılara acil şifalar diliyorum. Uluslararası bir güce ulaşan terör belasının yine uluslararası bir konsensüsle çözülmesi gerektiği inancımı bu vesile ile bir kez daha tekrarlamak istiyorum.

Ender YORGANCILAR
Yönetim Kurulu Başkanı

TEB PATRON KART'LA ESNAFLARI
BİRBİRİNDEN ÖZEL AYRICALIKLAR BEKLİYOR.

PATRON'UN SÖZÜ HER YERDE GEÇER!

Restoranlarda ekstra %10 bonus kazanma,
Eşit Taksitli Kredi ile ihtiyaçları 36 aya varan taksitlerle ödeme,
Sezon Ödemeli Kredi ile sektöre özel ödemesiz dönemler sunma,
Kredili Mevduat Hesabı ile 7/24 nakit ihtiyacını karşılayabilme,

Avans mil programı ile ücretsiz uçak bileti alabilme,
Total İstasyonlarından anında ve sürekli %5 indirim kazanma,
Havalimanı otoparklarında %50 indirim avantajı ve lounge'ları ücretsiz kullanma.

Bu avantajlardan faydalanmak için hemen siz de başvurun.

Ayrıntılı bilgi için teb.com.tr

TEB

teb.com.tr / 444 0 832

Kampanya ve ürün özelliklerinin kullanım şartlarında değişiklik yapma hakkı ve iptal etme hakkı Türk Ekonomi Bankası A.Ş.'dedir. Kampanya ve ürün özelliklerinin kullanım şartları ile ilgili detaylı bilgiye teb.com.tr internet sitesinden, 444 0 832 TEB Şirket Hattı ve TEB Şubeleri'nden ulaşabilirsiniz.

DEMOKRASİ VAZGEÇİLMEZİMİZ

MİLLİ İRADE GÜCÜMÜZ

KARDEŞLİĞİMİZ GELECEĞİMİZ

Türkiye 15 Temmuz gecesi TSK içinde bir grup asker tarafından yapılan darbe girişimiyle sarsıldı. Girişimde onlarca polis ve vatandaş şehit olurken, halka meydanlara akın etti.

Darbe girişimi sonrası yargılama sürecine geçilirken iş dünyasından darbe girişimine lanet yağdı. Yaşanan gergin ortamın ülke ekonomisine yapacağı olumsuzluklar tartışılmaya devam ederken Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) eş zamanlı darbe açıklaması yaptı.

Ankara’da TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu’nun açıklamasıyla birlikte Türkiye genelinde toplam 365 oda ve borsa kuruluşunda ortak açıklama metni okundu. Açıklamalarda teröre tek dilden lanet yağdı. Türkiye’nin demokrasiye sahip çıkma konusundaki mutabakatının büyüklüğüne vurgu yapılan bildiriye, “Bu mutabakatın değerini bilmeliyiz” denildi.

YORGANCILAR’DAN ÜRETİM MESAJI

İzmir’de ise, Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Ender Yorgancılar Yönetim Kurulu üyeleriyle birlikte kameralar karşısına geçti.

Sanayiciler Kulübü’nde

gerçekleştirilen toplantıda yaşanan darbe girişiminin ülke ekonomisine etkilerine ilişkin soruları da yanıtlayan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Türkiye bir normalleşme sürecinin içine girecek. Kalkışmanın üzerinden geçen 2-3 günlük sürede iş aleminin verdiği beyanatlarda görülüyor. Biz iş dünyası olarak üretmeye devam edeceğiz. Türkiye’de önemli bir potansiyel var. Ekonomi ile ilgili soru işaretleri oluşabilir. Merkez Bankası’nın aldığı kararlar son derece önemli” diye konuştu.

İŞTE O BİLDİRİ

Odalar tarafından ortak olarak okunan bildiriye şu ifadeler yer verildi:

“15 Temmuz gecesi milletimiz ve milli kurumlarımız, demokrasimize kasteden alçakça bir saldırıyı

önlemiştir. Halkımız sandığa ve demokrasiye sahip çıkmıştır.

Darbe girişimi haberleri ortaya çıktığı gece, Birliğimiz ve Oda-Borsa camiası olarak tepkimizi ilk anda ortaya koyduk. Bu hain kalkışmanın başarısızlığa uğraması, Türk milletinin birlikte duruşu, kararlı tutumu ve demokrasiye sahip çıkma iradesiyle mümkün olmuştur. Ülkemizin bütün kurumlarının, siyasi partilerimizin, sivil toplumun, basın kuruluşlarımızın, demokrasiyi sahiplenmiş olmasından herkes büyük bir mutluluk duymalıdır.

Demokrasi düşmanlarına karşı iktidarı ve muhalefetiyle siyasi partilerimizin ve siyasetçilerimizin gösterdiği birlik, beraberlik ve kararlı duruş, en büyük takdiri hak etmektedir.

Başta Sayın

Türkiye’de 15 Temmuz’da yaşanan darbe girişimine karşı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ortak bildiri açıkladı. Ankara’yla eş zamanlı olarak İzmir’de Ege Bölgesi Sanayi Odası da tek ses “darbeye hayır” dedi.

Cumhurbaşkanımız, Meclis Başkanımız, Başbakanımız ve Meclisteki tüm siyasi partilerimizi, cunta heveslileri karşısındaki dik duruşlarından dolayı yürekten kutluyoruz.

MECLİSİMİZLE GURUR DUYUYORUZ

Gözü dönmüş darbelerin saldırılarına büyük bir sebatla direnen, böylece Gazi unvanını bir kez daha hatırlatan Meclisimizle gurur duyuyoruz. Bu darbe girişimi karşısında direnen, tavır sergileyen herkese, başta kahraman emniyet görevlilerimize ve TSK'nın şerefli mensuplarına, gönül dolusu teşekkür ediyoruz. Onlara minnettarız.

Ama en çok, darbelerin silahları karşısında kahramanca direnen milletimizin azim ve cesaretiyle kıvanç duyuyoruz.

HESAP VERİLMESİNİ BEKLİYORUZ

Bizler, gücünü sandıktan, yetkiyi milletten almayan bir idare istemiyoruz. Ülkemizi için demokrasi dışında bir

seçenek de görmüyoruz. Ordu içinde örgütlenmiş bu terörist çetenin tamamen ortaya çıkartılmasını ve adalet önünde hesap vermesini bekliyoruz. Hayatını kaybeden kahraman şehitlerimize Allah'tan rahmet, kıymetli ailelerine sabırlar, yaralılara acil şifalar diliyoruz. Milletimiz onları daima minnetle ve rahmetle anacaktır. Allah'a şükür milletimizin sağduyusu, feraseti, cesareti ve Allah'ın yardımıyla bu belayı, bu fitneyi durdurduk. Bu şerden, hem demokrasimizi, hem de birlik ve beraberliğimizi güçlendirerek çıktık. Hepimiz demokrasi konusunda toplumda sağlanan bu büyük mutabakatın değerini bilmeliyiz. Şimdi çok daha güçlü olmak, birbirimize daha fazla sarılmak, birbirimizi daha fazla sevmek zorundayız. Çünkü bizi biz yapan, bizi ayakta tutan, bizi millet yapan unsur budur. Ülkemizi kaosa sürüklemek isteyenlerin tuzağına düşmeyeceğiz. İş dünyası olarak daha fazla çalışma,

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'nin demokrasiye sahip çıkma konusundaki mutabakatının büyüklüğüne vurgu yapılan bildiriye okuduktan sonra "Türkiye bir normalleşme sürecinin içine girecek. Biz iş dünyası olarak üretmeye devam edeceğiz" dedi.

üretme, istihdam sağlama zamamı diyoruz.

BİRLİĞİMİZE KARŞI OLANIN KARŞISINDAYIZ

Geçmişte olduğu gibi, bugün de, yarın da TOBB ve 365 Oda-Borsa olarak demokrasiden, milletimizden, devletimizden yana olmaya devam edeceğiz. Ülkemizin

birliğine, kardeşliğimize ve demokrasimize karşı olanların da karşısına dikileceğiz. Özel sektör olarak, ülkemiz ve milletimiz için daha büyük bir azimle çalışacak ve Türkiye'yi büyük hedeflerine taşıyacağız.

Mustafa Kemal Atatürk'ün "Hâkimiyet Kayıtsız Şartsız Milletindir" sözünü hep aklımızda tutarak; ülkemiz için durmadan çalışmaya, üretmeye devam edeceğiz. Yeter ki birlik ve beraberliğimizin kıymetini aklımızdan çıkarmayarak omuz omuza verelim. Yeter ki birbirimizi sevelim, birbirimize inanıp, güvenelim. Bu vesileyle halkın iradesi dışında hiçbir iradeyi tanımayacağımızı, demokrasiden vazgeçmeyeceğimizi ve darbe girişimlerini kabul etmeyeceğimizi bir defa daha vurguluyoruz.

Devletimiz ve ülkemiz var oldukça biz de varız. Demokrasi varsa hepimiz varız. Allah, ülkemize ve milletimize bir daha böyle acılar yaşatmasın.

Kamuoyuna saygıyla duyururuz."

İzmir Başkanlar Kurulu: Birleşme zamanı!

Türkiye TSK içinde bir grup asker tarafından yapılan darbe girişimiyle sarsıldı. Girişimde onlarca polis ve vatandaş şehit olurken, halka meydanlara akın etti.

Darbe girişimi sonrası yargılama sürecine geçilirken iş dünyasından darbe girişimine lanet yağdı.

Yaşanan gergin ortamın ülke ekonomisine yapacağı olumsuzluklar tartışılmaya devam ederken İzmir iş dünyasından hükümete destek açıklamaları geldi.

Süreç içerisinde ülke genelinde 3 aylık olağanüstü hal ilan edilirken bir açıklama da İzmir Başkanlar Kurulu'ndan geldi.

İŞTE O BİLDİRİ

Ortak olarak 'birleşme zamanı' başlığıyla açıklanan ve Ege Bölge Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen ile Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın da imza koyduğu bildiri de şu ifadelerle yer verildi:

"Milli irademize karşı düzenlenen ve ülke demokrasi tarihine kara bir leke olarak geçen darbe girişimini İzmir iş dünyasının temsilcisi kuruluşları olarak büyük bir öfke ile kınıyoruz.

TÜRK HALKI KEFENİ YIRTIP ATMIŞTIR

Milli İradenin temsil edildiği Gazi Türkiye

Büyük Millet Meclisi'ni, Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nı ve kamu kurumlarını bombalayan, Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından Türk halkını terörizm ve düşmanlardan korumaları için kendilerine emanet edilen, uçak, helikopter ve tanklarla Türk milletine saldıran gözü dönmüş canileri Türk milleti tarihe geçecek şanlı bir mücadele ve dik duruşla püskürtmüştür. Türk halkı 15 Temmuz'da kendisine giydirilmek istenen kefeni yırtmış atmış, 15 Temmuz'u Demokrasi Gününe dönüştürmüştür.

HIÇBİR GÜÇ BOY GÖSTEREMEZ

Halkımız demokrasiden yana olan tavrını çok net bir şekilde tüm dünyaya göstermiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde temsil edilen partiler tek vücut halinde hareket ederek Türk halkının hislerine tercüman olan ortak bildiriye imza atmıştır. Gazi Meclis'in çatısı altında gösterdikleri demokratik tavır hepimizin geleceğe daha umutla bakmasına olanak sağlamıştır. Bu tavrın bundan sonra da devam ettirilmesi; bütün sorunlarımızın ortak değerlerimizin bekasını odak alarak elbirliğiyle çözülmesi, ayrıştırıcı değil birleştirici bir dil kullanılması, milletin genel beklentisidir. Türkiye, demokrasi dışı hiçbir gücün

Türkiye'de 15 Temmuz akşamı yapılmaya çalışılan darbe girişimine karşı İzmirli başkanlardan ortak demokrasi açıklaması geldi.

boy gösteremeyeceği evrensel bir demokrasiyi hep birlikte tesis etmek zorundadır.

Türkiye hem tarihi olarak, hem de ekonomik güç olarak büyük ve güçlü bir ülkedir. Bu

elim olay karşısında gösterdiğimiz ortak mücadeleyi güçlendirerek koruduğumuz takdirde Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün hedef olarak gösterdiği muasır medeniyet seviyesine kısa sürede çıkacak potansiyele sahiptir.

Türkiye'nin demokratik, laik, sosyal hukuk devleti olması ülküsünden ayrılmaması için bu elim kalkışmada vatanları için şehit olan polis, asker, sivil tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, başta aileleri olmak üzere tüm milletimize başsağlığı diliyor, yaralanan demokrasi gazilerimize ise acil şifalar temenni ediyoruz."

11 kurumun ortak imzası

Bildiriye imzası bulunan isimler şöyle;

- EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar
- EBSO Meclis Başkanı Salih Esen
- İTB Yönetim Kurulu Başkanı Işınso Kestelli
- İTB Meclis Başkanı Barış Kocagöz
- DTO İzmir Şubesi Başkanı Yusuf Öztürk
- DTO İzmir Şubesi Meclis Başkanı Geza Dologh
- EİB Koordinatör Başkanı Sabri Ünlütürk
- EİB Koordinatör Başkan V. Nurettin Tarakçıoğlu
- EİB Koordinatör Başkan V. Emre Kızılgüneşler
- İESOB Yönetim Kurulu Başkanı Zekeriya Mutlu
- BASİFED Yönetim Kurulu Başkanı Levent Akgerman
- BASİFED Danışma Kurulu Başkanı Sıtkı Şükrüer
- EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Seda Kaya
- EGİFED Yönetim Kurulu Başkanı Temel Aycan Şen
- ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Güçlü
- ESİAD YİK Başkanı Enis Özsaruhan
- İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçükkurt
- İZSİAD Danışma Kurulu Başkanı Ayhan Baran
- Güçbirliği Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Zorlu

SANAYİNİN

GLOBAL ÖLÇEKTE ÜRETİM VE MARKALAŞMASINDA

İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

ARAŞTIRMA • GELİŞTİRME • BELGELENDİRME • EĞİTİM • BİLGİLENDİRME

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

www.ebso.org.tr

Yatırım bayramı

Başbakan Binali Yıldırım, ülke genelinde, her sektörde yatırımları canlandıracak 'Ekonomik Müjdeler Paketi'ni açıkladı. Yıldırım, paketin yatırım yapana, işe başlayacaklara, tarım sektörüne, esnafa, turizmciye, işçiye, emekliye ve gençlere yönelik yeni uygulamalar içerdiğini

söyledi. Paketle sağlanacak avantajların 'mali disiplini' bozmayacağını vurgulayan Yıldırım, açıkladığı yeni uygulamaların birçoğu için yasal düzenleme taslaklarının hazır olduğunu, bazılarının da Bakanlar Kurulu veya bakanların inisiyatifiyle uygulanacağını dile getirdi.

Başbakan Yıldırım,

Başbakan Binali Yıldırım'ın açıkladığı ekonomi paketi, özellikle yatırımların artırılması konusunda önemli düzenlemeler içeriyor

Çankaya Köşkü'nde Bakanlar Kurulu üyeleriyle düzenlediği basın toplantısında, tasarrufu da asla ihmal etmeyeceklerini, bunu öncelikle kamuda başlatacaklarını bildirdi ve pakette öncelikle yatırımcılara yönelik kolaylıkların olduğunu vurguladı.

MALİ DISİPLİNİ BOZMAZ

Müjdelerin hiçbirisinin uygulanan mali disiplini bozmayacağını belirten Yıldırım, şöyle konuştu: “Biz cepten bir veriyorsak, üç misli geri gelecek. Üretim olacak, iş alanı oluşacak, oradan para kazanılacak, döviz geliri olacak. Bunlar misli misline

gelir getirici tedbirler. Şehit yakınlarımıza ÖTV’siz araç verilmesi gibi birkaç tanesi sosyal tedbir. Bunların birçoğu için yasal düzenleme taslaklarımız hazır, Meclis tatile girmeden bunu çıkartacağız, bazıları da Bakanlar Kurulu’nun veya bakanların kendi inisiyatifiyle yapabileceği işlerden

İşte yeni teşvikler

İşte madde madde milyonlarca kişiyi ilgilendiren Yeni Ekonomik Teşvik Paketi:

- Terör ve doğal afetlerden etkilenen KOBİ’lere 100 bin lira kadar kredi kullanılacak. Ayrıca yerli makine alımında 300 bin liraya kadar faizsiz kredi sağlanacak.
- Orta ileri teknoloji üretim yatırımlarının tamamı 4’ncü bölge teşviklerine alınacak.
- Yatırımlarda proje bazlı destek sistemini geçilecek.
- Türkiye’de yatırım kararı alacak uluslararası şirketlere kurumlar vergisi muafiyeti sağlanacak.
- Doğal afetlerde ekonomik kayba uğrayan yatırımcıların sigorta borçları 1 yıl ertelenecek.
- Eximbank’ın kredi verme şartları kolaylaşacak. Teminat açığı olması halinde Kredi Garanti Fonu devreye girecek.
- Kredi kullanımında artık her türlü taşınabilir menkul değer, teminat gösterilebilecek.
- Vergi ve prim borcuna yönelik vebelerini yerine getiremeyenlere bir fırsat daha verilecek. Daha önce taksit ödemelerini ihlal ettikleri için sistemden çıkan mükellefe, geçmişteki taksitlerini de ödemesi şartıyla tekrar söz konusu borçları taksitle ödeme imkanı sağlanacak.
- Şirket/dükkan kuruluşu ve tasfiyesi kolaylaştırılacak.
- İhracatçıya hususi pasaport (yeşil pasaport) verilecek.
- Dış ticaret ile ilgili işlemleri Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tek elden yürütecek.
- Yatırım için kullanılan arazi için 5 yıl emlak vergisi alınmayacak.
- Karşılıksız çek işlemine para cezası uygulanacak. Tekrar etmesi durumunda hürriyeti kısıtlayıcı ceza verilecek.
- İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yasası’nın bazı hükümleri 1 yıl ötelenecek.
- Damga vergisi teke düşürülecek. Yükte hafif pahada ağır işlerle uğraşanların tedarikçileri arasındaki sözleşmelere de damga vergisi istisnası getirilecek.
- Yurtdışındaki varlığını Türkiye’ye getireceklere kolaylık sağlanacak.
- Taksi, şehir içi toplu taşıma yapan dolmuş, minibüs, belediye ve halk otobüsleri ile yük taşıma amacıyla kullanılan kamyon ve kamyonetler yılbaşına kadar ÖTV’siz araç yenileyebilecek.
- Terörle mücadelede şehit olanın bir yakını ÖTV’siz araç alabilecek.
- Primlerini zamanında ödeyen Bağ-Kur’lulara 5 puan indirim yapılacak. Primlerin zamanında ödenmemesi halinde bu imkan ortadan kalkacak.
- 2B arazileriyle ilgili imkandan yararlanmayan 70-80 bin kişiye tekrar fırsat tanınacak.
- Yurt dışında emeklilik hakkını kazananların Türkiye’de 6 aydan az kalmaları durumunda araçlarını getiremesine yönelik sorun giderilecek.

oluşuyor. Türkiye'nin emeği, aşu büyüsün diye bu işleri yapıyoruz. Yatırımcı, yatırım yapsın ki işsizlere iş kapısı açılsın, fabrika açılsın ki ülkemizin işsiz evlatları iş bulsun. Ülkeye para gelsin ki yatırımlar daha da artsın. Türkiye, zenginleşsin ki merhamet elini ihtiyaç sahiplerine daha fazla uzatsın.”

DEVİRİM GİBİ DÜZENLEME

Başbakan Yıldırım, şirket kuruluşlarında damga vergisiyle ilgili çalışmayı da anlattı. “Damga, resim, harç vesaire. Bunlarda ciddi reform niteliğinde düzenleme yapıyoruz. Diyelim ki bir tane sözleşme yaptınız, bu sözleşmeden 10 nüsha istiyorlar, her birinden damga vergisi alınıyor. Bunu kaldırıyoruz, bir nüshadan verdi mi bitiyor” diyen Başbakan Yıldırım, bireysel emeklilik sistemine dahil olanlara da damga vergisi muafiyeti getirdiklerini açıkladı. Yıldırım, yükte hafif paha da ağır işlerle

uğraşan yatırımcılarla, tedarikçileri arasındaki sözleşmelerde de damga vergisi istisnası getirildiğini duyurdu. Firmalarla, iş adamlarının yurt dışı fuar ve katılımlarıyla ilgili işlerinde de damga vergisini kaldırdıklarını belirten Yıldırım, “Ülkemizi yatırımlar için güçlü cazibe merkezi haline getirecek adımlar atıyoruz. Uluslararası firmalar, bir dünya devi firma var, Türkiye'yi bölgesel üst olarak yapmaya karar verdi. Bu kararı verince Türkiye'den 70 ülkeyi yönetmeye karar verdi. Buna kurumlar vergisi muafiyeti getiriyoruz. Dolayısıyla buradan yönetince insan çalıştıracak,

buranın ekonomisine katkı sağlayacak, bilgi birikimi olacak ve Türkiye bu anlamda, diğer ülkelere göre fark oluşturacak” değerlendirmesinde bulundu.

YATIRIM TEŞVİKİNDE SÜRE KISITI KALKIYOR

Başbakan Yıldırım, yatırım teşvik sisteminin de yenileneceğini, bazı süreli teşvikleri kalıcı hale getireceklerini söyledi. Yıldırım, “Orta yüksek teknoloji üretim yatırımlarının tamamı da 4. bölge teşviklerine alınacak. Yatırım teşvik belgesi kapsamındaki binalardan 5 yıl, arazilerden teşvik süresi boyunca emlak vergisi alınmayacak,

doğal afetlerle, tutukluluk ve sabotaj gibi nedenler dolayısıyla ekonomik kayba uğrayan yatırımcıların, sigortalı çalışanların süresi dolmuş borçlarını bir yıla kadar erteleyeceğiz. Terör mağduru vatandaşın mağduriyeti gideriliyor” dedi.

PROJE BAZLI HIZLI DESTEK

Proje bazlı destek sistemine geçileceğini anlatan Başbakan Yıldırım, “Yani bölge bazlı değil proje bazlı. Ona da ayrı teşvik gelecek. Yatırımcıların yıl sonuna kadar geçerli olan avantajlı vergi indirim oranları ile sigorta primi işveren hissesi desteği sürelerinin kalıcı olarak uygulanması sağlanacak. Bu şu anlama geliyor; süre bitiyor merak etmesinler, telaşlanmasınlar, süre yenilenecek, yatırımlarına vatandaşlar devam etsin” diye konuştu.

GÜMRÜKLERDE TEK PENCERE

Başbakan Binali Yıldırım, dış ticaret

Seçim değil geçim zamanı

Bazı basın yayın organlarında erken seçime ilişkin haberlerin yer aldığı sorulması üzerine de Başbakan Yıldırım, şunları söyledi: “Nereden çıktı? Seçim, seçim millet yoruldu kardeşim. Bırakın bunları. Artık işimize gücümüze bakalım, geçim zamanı. Seçim zamanı bitti şimdi geçim zamanı. Vatandaş iş bekliyor, yatırım bekliyor, daha çok para kazanmak istiyor, yüzünün daha fazla gülmesini istiyor, terör bitsin istiyor. Seçim belli 2019'da inşallah yapacağız. Bunun için millet rahat rahat yatırımını yapsın, geleceğe yönelik kararlarını versin. Hiç endişe etmesin Türkiye'de güven, istikrar, güçlü bir siyasi irade var. Yani anayasa değişikliği ile bunu karıştırıyorlar bazen. O ayrı bir fasıl. Anayasa değişikliği gündemimizde, seçimle bunun bir alakası yok, o apayrı bir iştir. Onun için millet rahat etsin, kafasını da karıştırmayın, seçim falan yok.”

Suriyeliler isterse vatandaş olabilir

Başbakan Binali Yıldırım, Türkiye'ye sığınan Suriyelilerin kayıt altına alındığını, geçici iş imkanı verildiğini belirterek, “Adım adım onların Türkiye'yi artık vatanları olarak görmelerini sağlayacak ve hissedecekleri ortamı hazırladık ama sonunda kararı kendileri verecek. Ülkemizin huzurunu, barışını bozacak faaliyetler içinde olanlara asla vatandaşlık düşünülemez. Türkiye'nin büyümesine katkı sağlayacak, katma değer getirecek olanlara tabii ki vatandaşlık verilir. Onları kayıt altına aldık, çocuklarını okula gönderiyoruz, sınırlı da olsa çalışma imkanları getirdik. Adım adım onların Türkiye'yi artık vatanları olarak görmelerini sağlayacak ve hissedecekleri ortamı hazırladık ama sonunda kararı kendileri verecek. İşler Suriye'de düzelse ‘Ben gidiyorum’ derse gidecek” diye konuştu.

HER YAPININ HER YERİNDE

POMEX®

yapı kimyasalları

YANINIZDA!

1969'dan
bu yana

100'DEN FAZLA ÜRÜN, %100

POMZA EXPORT
MADENCİLİK SANAYİ ve TİCARET A.Ş.

GÜVENCESİYLE...

www.pomzaexport.com
www.eilepomex.com

Ankara Merkez

:Çukurca Birlik Mah. 447 Sokak No:3/5 Çankaya - ANKARA

T. 0 312 495 64 90 (3 Hat)

F. 0 312 495 64 93

İzmir Maden İşletme

:Gümlüdüz Yolu 3.Km Petrol Ofisi Karşısı Pirentepe Mevkii

T. 0 232 782 14 46 (pbx)

F. 0 232 782 15 98

Sart Maden İşletme

:Kaletepe Mevkii - Sart Manisa

T. 0 236 724 20 21 (pbx)

F. 0 236 724 30 51

eile POMEX Yapı Kimyasalları :Kavaklıdere Caddesi No:277 Kavaklıdere-Bornova/İzmir

T. 0 232 360 17 77(pbx)

F. 0 232 360 16 16

erbabının artık kapı kapı dolanmayacağını, bu konuda düzenleme yapacaklarını ifade etti. Gümrüklerde sadece Gümrük ve Ticaret Bakanlığının değil, her bakanlığın işinin bulunduğunu anlatan Yıldırım, “Bu şekilde maliyetler artıyor. Şimdi bunlar kalkıyor. Gümrük Ticaret Bakanlığı’nın bir görevlisi var, bilgisayarı var, plaka gibi bilgileri verince hepsi önüne geliyor ve tek pencere sistemiyle geçiş yapacak. Bütün bakanlıklar, yetkiyi Gümrük Ticaret Bakanlığı’na protokolle devrediyorlar ve Gümrük Ticaret Bakanlığı tek elden bu işleri yürütüyor. Böylece hem zamandan hem bürokrasiden hem maliyetten tasarruf” diye konuştu.

TİCARİ ARAÇLAR İÇİN ÖTV MÜAFİYETİ

Başbakan Binali Yıldırım, taksicilerin, “Araçlarımızı yenilemek istiyoruz. Buna bir imkan verin” dediğini anımsatarak, “Aracını yenileyecekse ÖTV ödmeden yenile. Bunda taksi, şehir içi toplu taşıma yapan dolmuş, minibüs, belediye ve halk otobüsü var. Ayrıca sadece yük taşıma amacıyla kullanılan kamyon ve kamyonetler için de geçerli. Kamyoncular, K1, K2 ve K3 belgesi ile taşıma yapanlarda bundan yararlanacak. Bununla aynı zamanda otomotiv ve taşımacılık canlanacak. Araç eskidikçe maliyetler artıyor. Aracı da cillop gibi olacak. Sonunda Türkiye kazanacak. Terörle mücadelede şehit

olan kardeşlerimizin yakınlarından bir tanesi araç alacağı zaman ÖTV alınmayacak” dedi.

ŞİRKET KURMAK VE KAPATMAK KOLAYLAŞACAK

Başbakan Binali Yıldırım, şirket kuruluşunu ve şirket tasfiyesini kolaylaştıracağını belirterek, “Benim başıma da geldi. 1983’te bir fabrikam vardı. Açarken çok kolaydı, kapatırken 2 sene dolaşmadığım kapı kalmadı. Yoruldum. Bu konudaki bürokrasi kısmen yine var, dolayısıyla bunları da rahatlatıyoruz” diye konuştu.

ŞEHİT YAKINI ‘HEMEN’ İŞE GİRECEK

Şehit yakınlarının devlette istihdam edilmesiyle ilgili de düzenleme yaptıklarını vurgulayan Başbakan Yıldırım, “Şehit yakınlarına devlette iş verme konusu, yılda 2 sefer oluyordu, bunu kaldırdık. Allah göstermesin, şehit haberi geldi ve ondan sonra hemen bu haktan yararlanma ve istediği branşına,

müktesebatına uygun şekilde, gecikmeden yerine getirilecek. Bu konuda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı gerekli çalışmaları yaptılar. Daha başka güzel şeyler var. İleride bunlara da temas edeceğiz” dedi.

KARŞILIKSIZ ÇEKTE KADEMELİ CEZA

Karşılıksız çek konusunun ekonomide kanayan bir yara olduğunu aktaran Başbakan Yıldırım, ekonominin çok iyi olması durumunda sorunun küçüldüğüne, ekonominin biraz zora girmesi halinde ise sorunun büyüdüğüne işaret etti. Bu sorunun tekrar gündemde olduğunu, karşılıksız ödenmeyen çeklerin yaptırım yetersiz kaldığı için mağduriyetlerin oluştuğunu dile getiren Yıldırım, çek ödenmediğinde buna bağlı olarak piyasadan mal alan vatandaşların, yükümlülüğünü yerine getiremediğini ve dolayısıyla zincirleme olarak herkesin bu işte bedel ödediğini söyledi. Burada iki şey getireceklerini

belirten Yıldırım, şöyle devam etti: “Karşılıksız çek işlemine para cezası geliyor. Tekrar ederse ve alışkanlık haline gelirse bu sefer hürriyeti kısıtlayıcı ceza da arkasından gelecek. Bu bir. İkinci şey, çek verdim, çeki ben aldım, bu çekin arkasında bir kutu var, karekod diyorlar. Ona telefonu tutacağım, bakacağım bu çek sağlam mı değil mi? Ondan sonra ‘kardeşim sağol, ben almayayım’ diyeceksin. Böyle bir sistem. Karekod uygulamasıyla da çekin güvenilirliği, daha çek alınmadan öğrenilebilecek.”

TURKUAZ KART YEŞİL PASAPORT

Başbakan Binali Yıldırım, Turkuaz Kart Sistemi ile başka uyrukta olanlara bir imkan getireceklerini belirterek, “Gel memlekette otur, çalış, fikirlerini burada bir faydaya, bir üretime dönüştür biz sana gereken her şeyi yapacağız diyoruz. Bunun bir artısı da ihracatçımıza şartları belirlenecek şekilde hususi pasaport vereceğiz, meşhur yeşil

pasaport. İhracat yapan, ülkeye döviz kazandıran ihracatçılarımızı da bu imkandan yararlandıracağız ki yurtdışına gidişlerde orada burada kapılarda perişan olmasın” dedi.

YERLİ MAKİNE ALANA FAİZSİZ KREDİ

Yıldırım, “İmalat sanayinde, organize sanayi bölgelerinde çalışan, terörden, doğal afetlerden işleri bozulan esnafımıza 100 bin liraya kadar kredi kullandırabileceğiz. Yerli makine imalatçısını desteklemek için de yerli makine alımında 300 bin liraya kadar faizsiz krediyi KOSGEB verecek. Kredi Garanti Fonu küçük işletmelerin teminat masraflarını karşılayacak” diye konuştu.

2B ARAZİLERİ İÇİN EK BAŞVURU İMKÂNI

Başbakan Binali Yıldırım, 2B arazileriyle ilgili tanınan imkanın çok başarılı olduğunu ve yaklaşık 700 bin vatandaşın yararlandığını belirterek, “Hâlâ bu imkandan yararlanmayan 70-80 bin kişi var. Onlara tekrar fırsat tanıyoruz. Müracaat etmiş ama taksitlerini aksatanlara da imkan sağlıyoruz. Ecrimisil ile kullanılan tarım arazileri için de bir düzenleme getiriyoruz” dedi.

TARIMA YILDA İKİ DEFA DESTEK

Tarımsal teşviklerdeki kafa karışıklığını ortadan kaldıracaklarının da altını çizen Başbakan Yıldırım, teşviklerde verilen bu destekleri anlamlı hale getireceklerini söyledi.

Ekonomiye OHAL güvencesi

Türkiye’de yaşanan darbe girişiminin ardından 3 ay süreyle Olağanüstü Hal ilan edilmesi üzerine hükümetin ekonomi kanadından arka arkaya iş dünyasına yönelik güvence açıklamaları geldi. Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek ile Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, hem twitter hesaplarından hem de yaptıkları açıklamalarda işletmelerin karardan etkilenmeyeceğini, iş hayatının her zamanki olağan akışında devam edeceğini bildirdi.

OHAL kararının Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından ilan edilmesinin ardından Twitter hesabından açıklamalarda bulunan Ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Bakanlar Kurulu’nda geniş kapsamlı tartışmalar sonucunda 3 aylık OHAL ilan edilmesine karar verdiklerini bildirirken, bu önlemin darbecilerin hızla tespiti ve adalete teslim edilmesini amaçladığını anlattı.

Şimşek, “Sıradan vatandaşın hayatı ve işletmeler karardan etkilenmeyecek, kesintiye uğramayacaktır. İş hayatı her zamanki gibi olacaktır. Bu geçici OHAL süresince, nihai otorite hükümette ve valilerde olmaya devam edecektir. Durum, Avrupa’dan, daha küçük çaplı tehditler yaşayan Fransa, Almanya ve Belçika’dan farklı olmayacaktır. Türkiye’nin bu durumdan güçlenen bir demokrasi, daha iyi işleyen bir piyasa ekonomisi ve yatırım iklimiyle çıkacağına inanıyorum” dedi.

PİYASA KURALLARI DIŞINA ÇIKMAYACAĞIZ

Ekonomi ve piyasadaki işleyişe ilişkin değerlendirmelerde bulunan Başbakan Yardımcısı Şimşek, ekonomik özgürlükler, piyasanın işleyişi, yatırımlar anlamında

maksimum hassasiyeti göstereceklerini belirterek, “Piyasa kurallarının dışına çıkmayacağız, piyasa bütün kurumlarıyla en güçlü şekilde işleyecek. Spekülasyonlara inanılmasın. Kaygı varsa bizi arasınlar, açığız, görüşürüz. Piyasa eskiden olduğu dünyanın en iyi uygulamalarını baz alarak işlemeye devam edecek” diye konuştu.

ZEYBEKCI: İŞ DÜNYASI ETKİLENMEYECEK

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, olağanüstü hal (OHAL) kararından üretim, ihracat ve iş dünyasının olumsuz etkilenmeyeceğini belirterek, “Alınan bu karar ekonomi alanındaki reformlarımızı engellemeyecek, aksine daha da hızlandıracak” dedi.

Nihat Zeybekci, OHAL kararıyla ilgili Twitter hesabından değerlendirmede bulundu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın ifade ettiği gibi tasarrufları artıracak teşviklerle yapısal reformların tam gaz devam edeceğini belirten Zeybekci, şunları kaydetti:

“OHAL karardan, ülkemizdeki üretim, ihracat ve iş dünyası olumsuz etkilenmeyecek. Sermaye hareketlerinin kısıtlanması gibi normal işleyişin dışında kalan hiçbir olağandışı uygulamaya gidilmeyecek. Ekonomik özgürlükleri koruyan piyasa dostu politikalarımızı kanunlar çerçevesinde hayata geçirmeye bundan sonra da devam edeceğiz.” Meclis Genel Kurulu’nun, OHAL ile ilgili kanun hükmünde kararnameyi iptal yetkisine her zaman haiz olduğuna değinen Zeybekci, alınan kararların ekonomi alanındaki reformları engellemeyeceğini, aksine daha da hızlandıracağını ifade etti.

Yıldırım, “Yıl içerisinde 2 dilimde vereceğiz. Maliye’nin imkanlarına bakılacak. Hangi aylar ne zaman olacağına karar vereceğiz. 2 sefer destek vereceğiz yılda. Hiç

değilse çiftçimiz, köydeki vatandaş, aldığı para da bir işini görsün, bir derdine derman olsun. Şimdi bir parça 1 ay alıyor, öbür parçayı öbür ay alıyor, onu değerlendiremiyor.

Ondan fazlasını borçlanmış oluyor bir işine yaramıyor. Dolayısıyla destek daha anlamlı hale gelecek.

Bu da önemli bir değişiklik” ifadelerini kullandı.

Kredinin yüzde 75'i reel sektöre aslan payı imalatın

Türkiye'de banka ve banka dışı kredi kurumları tarafından doğrudan kullanılan nakit krediler, bu yılın Mayıs ayı itibarıyla bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 16 artarak, 1 trilyon 869 milyar lira oldu. Kurumsal kredilerin nakit krediler içindeki payı söz konusu dönem itibarıyla

yüzde 77 oldu. Yani her 4 liralık kredinin 3 lirası reel sektöre akarken en çok nakdi kredi kullanan sektör 385.7 milyar TL ile imalat sanayi oldu. Veriler, miktarsal ve yüzdesel olarak toplam kredi hacminin yılın en kuvvetli 'aylık' artışını, Mayıs ayında yaptığını gösteriyor. Bankacılar, bunda kur

Bankaların kredi hacmi Mayıs ayında en kuvvetli aylık artışını yaparken bireysel tarafta ilk defa kredi kullanan kişi sayısında azalma var.

artışının etkisi olduğuna da işaret ederken kurdan arındırılmış verilerinde aylık bazda iyi bir sinyal verdiği de değindi.

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi, Mayıs verilerini açıkladı. Buna göre toplam nakdi krediler 1.9 trilyon TL oldu. Bu bakiyenin 1 trilyon 788 milyar liralık

473 bin senet protesto edildi parasal tutarı 5.2 milyar TL

Yılın ilk yarısında döneminde, protesto edilen 473 bin adet senedin parasal tutarı 5.2 milyar TL oldu. Türkiye Bankalar Birliği'nden yapılan açıklamaya göre, geçen yılın aynı dönemine göre protesto edilen senet adedi aynı seviyede gerçekleşti, senet tutarı ise yüzde 20 oranında arttı. Yılın ilk yarısında illerde, İstanbul, Ankara, İzmir, Konya ve Antalya ilk 5 sırayı teşkil etti. Tutar olarak, Türkiye genelinde protesto edilen senetlerin yüzde 28'ini İstanbul, yüzde 10'unu Ankara, yüzde 8'ini İzmir, yüzde 5'ini Antalya ve yüzde 4'ünü Gaziantep oluşturdu. En düşük iller ise Siirt, Bayburt ve Tunceli oldu.

nakit krediler içindeki payı söz konusu dönem itibarıyla yüzde 77 oldu. Sektörel bazda, kurumsal nakit krediler içinde en yüksek paya sahip sektör yüzde 26.7 ile imalat sanayii olarak gerçekleşti. Bu sektörü ticaret sektörü yüzde 18 ve inşaat sektörü yüzde 11 pay ile izledi.

İmalat sanayiine akan kredi miktarı 385.7 milyar TL olurken, ticarete 255.1 milyar TL, inşaatı ise 157 milyar TL kredi açıldı.

Sektörel olarak en hızlı kredi büyümesi yüzde 38 ile enerji sektöründe gerçekleşti.

İmalat sanayiinde büyüme oranı yüzde 6 oldu. İnşaat, toptan ve perakende ticaret sektörleri yüzde 3.8 ile en yüksek tasfiye olacak alacak oranına sahip sektörler oldu.

Tasfiye olacak alacakların kredilere oranı olarak bakıldığında yüzde 3.8 ile inşaat ve yine yüzde 3.8 ile ticaretin batık oranının da yüksek olduğu görüldü.

bölümü bankalar, 35.4 milyar lirası finansal kiralama şirketleri, 25 milyar lirası finansman şirketleri ve 21 milyar lirası ise faktoring şirketleri tarafından kullanıldı.

Tasfiye olacak alacaklar bu yılın Mayıs ayı itibarıyla bir önceki yıla göre yüzde 35 artarak 59.3 milyar lira oldu. Böylece, tasfiye olacak alacakların toplam nakit kredilere oranı 0.5 puanlık artış ile yüzde 3.1 düzeyinde gerçekleşti.

EN ÇOK KREDİ İMALATA

Kurumsal kredilerin

ORTALAMA KONUT KREDİSİ 69 BİN LİRA

Bankalar ve banka dışı kredi kurumları tarafından kullanılan bireysel krediler yüzde 8.2 artarak 424 milyar lira oldu. Bireysel krediler içinde en yüksek artış yüzde 15.4 ile taşıt kredilerinde görülürken, en düşük artış yüzde 3.2 ile ihtiyaç kredilerinde gerçekleşti.

Mayıs ayı itibarıyla bireysel kredilerin yüzde 38'ini ihtiyaç kredileri, yüzde 37'sini konut kredileri, yüzde 19'unu kredi kartları ve yüzde 7'sini taşıt kredileri oluşturdu.

Bireysel kredi kullanan kişi sayısı son bir yılda 1.5 milyon artarak 26.3 milyon kişi olurken, ortalama bireysel kredi miktarı ise 16.1 bin lira düzeyinde gerçekleşti. Ortalama konut kredisi 69.4 bin lira, ihtiyaç kredisi ise 8.6 bin lira oldu.

Bireysel kredi miktarı en yüksek il 150,3 milyar lira ile İstanbul oldu. İstanbul'u 42,3 milyar lira ile Ankara ve 27,2 milyar lira ile İzmir takip etti. Ağrı

ise son 12 ayda bireysel kredileri en fazla artan il oldu.

Bireysel kredi riski son 12 ay içerisinde en hızlı büyüyen 10 ilin sıralamasına bakıldığında yüzde 17.4 ile Ağrı birinci sırada yer alırken, yüzde 13.4 ile Kahramanmaraş ikinci, yüzde 11.2 ile İstanbul üçüncü oldu.

Kişi başına ortalama bireysel kredi riski en yüksek illere bakıldığında Van, Ankara ve Mersin ilk 3 sırayı alırken Van'da ortalama bireysel kredi riski 17 bin 620 TL olarak açıklandı. Adana ise yüzde 8.8 ile tasfiye olunacak alacaklar oranı en yüksek il olarak belirlendi.

Bireysel kredi kartlarında 79 milyar TL bakiye bulunurken 22.1 milyon kişinin ortalama 3 bin 570 TL borcu bulunuyor. Bireysel kredi kartı riski son 12 ayda en hızlı büyüyen il yüzde 30.6 ile Hakkari olurken kişi başına ortalama en yüksek borç 3 bin 921 TL ile Batman'da. Adana kredi kartında da batık oranı en yüksek il.

İLK DEFA KREDİ KULLANAN AZALİYOR

Finansal sisteme yeni giren kişi sayısı, kredi kartı hariç diğer bireysel kredi türlerinde bir önceki yılın aynı ayına göre azaldı. Mayıs ayında 107 bin kişi ilk defa ihtiyaç kredisi kullanırken, konut kredisinde bu sayı 30 bin kişiye geriledi.

İlk defa kredi kartı kullanan kişi sayısı 112 bin olurken ilk defa KMH kullanan kişi sayısı ise 83 bin oldu.

Çetinkaya: Türkiye pozitif ayrışıyor

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Murat Çetinkaya, küresel büyüme zayıf seyrederken, Türkiye'nin olumlu yönde ayrıştığını bildirdi.

Çetinkaya'nın, "Küresel Gelişmeler", "İktisadi Faaliyet ve Dengelenme", "Enflasyon", "Finansal ve Parasal Koşullar" ve "Sadeleşme ve Likidite Yönetimi Adımları" ana başlıkları altında Türkiye Bankalar Birliği'nde (TBB) yaptığı sunum, bankanın resmi internet sitesinde yayınlandı.

Sunumunda, küresel finans piyasalarında oynaklıkların devam ettiğini belirten Çetinkaya, gelişmekte olan ülkelere

yönelik portföy akımlarının dalgalı bir seyir izlediğini ve risk primi göstergelerinin yatay seyrettiğini ifade etti. Çetinkaya, küresel büyüme zayıf seyrederken, Türkiye'nin olumlu yönde ayrıştığını bildirdi.

Gelişmiş ülke para politikalarındaki destekleyici duruşun devam ettiğine işaret eden Çetinkaya, gelişmiş ülkelerde uzun vadeli faiz oranlarının tarihi düşük seviyelere gerilediğini kaydetti.

Murat Çetinkaya, Türkiye'de millî gelirin ılımlı ve istikrarlı büyüme eğilimini koruduğuna dikkati çekerek, "Sanayi üretiminde ılımlı artış eğilimi sürmektedir.

İstihdamdaki istikrarlı artış devam ederken işsizlik oranı yakın dönemde gerilemiştir. Türkiye gelişmekte olan ülkelere göre güçlü bir istihdam performansı sergilemektedir. Yapısal reformların uygulamaya geçirilmesi büyüme potansiyelini önemli ölçüde artırabilecektir" değerlendirmesinde bulundu.

Avrupa Birliği ülkelerindeki talep artışının ihracat üzerindeki olumlu etkisinin devam ettiğini belirten Çetinkaya, petrol fiyatlarındaki düşüşün cari denge üzerindeki olumlu etkisinin sürmesinin beklendiğini ve cari işlemler dengesindeki olumlu görünümün devam edeceğinin öngörüldüğünü aktardı.

Çetinkaya, cari işlemler açığı finansmanının uzun vadeli borçlanma ve doğrudan yabancı sermaye yatırımları ile sağlandığını ifade etti.

Çetinkaya, son aylarda çekirdek enflasyon göstergelerindeki iyileşmenin devam ederken, gıda fiyatlarının oynak bir seyir izlediğini vurguladı. İthalat girdi fiyatlarındaki düşük seviyelerin son aylarda enflasyon üzerindeki maliyet yönlü baskılarını hafiflettiğini belirten Çetinkaya, enflasyon beklentilerinin son aylarda bir miktar iyileştiğini kaydetti.

Çetinkaya, yıllık kredi büyümesinin sıkı parasal ve finansal koşullara bağlı olarak makul düzeylerde seyrettiğini bildirdi.

Ticari kredilerin tüketici kredilerine göre daha güçlü seyrettiğine işaret eden Çetinkaya, şöyle devam etti:

"Alınan makro ihtiyati önlemlerin etkisiyle ticari krediler görece olarak güçlü seyrini sürdürmektedir. Hanehalkı tasarrufları kredilerden daha hızlı artmaktadır. Kredi ve mevduat faiz oranlarında yakın dönemde sınırlı düşüş gözlenmiştir. Tahsili Gecikmiş Alacak (TGA) oranlarında gözlenen artış eğilimi yerini son

**ENFLASYON
BEKLENTİLERİ İYİLEŞTİ**
TCMB Başkanı

dönemde yataylaşmaya bırakmıştır. Bankacılık sektörünün kaynaklarında çekirdek yükümlülükler en büyük paya sahiptir. Bankacılık sektörü dış borçlarının ortalama vadesi uzamaktadır. Kredi/mevduat oranları son dönemde yatay bir seyir izlemektedir.”

REESKONT KREDİLERİNİN REZERVLERE KATKISI 7 MİLYAR DOLARI AŞTI

Murat Çetinkaya, ihracat reeskont kredilerinin rezervlere pozitif katkı yapmaya devam ettiğini ve son dönemde günlük ihalelerde döviz satışı gerçekleştirilmediğini ifade etti.

2015 yılında ihracat reeskont kredilerinin TCMB'nin döviz rezervlerine toplam katkısının 15,2 milyar dolar olduğunu kaydeden Çetinkaya, "İhracat reeskont kredilerinin rezervlere katkısı Ocak'ta 1 milyar

84 milyon dolar, Şubat'ta 1 milyar 106 milyon dolar, Mart'ta 1 milyar 139 milyon dolar, Nisan'da 1 milyar 33 milyon dolar, Mayıs'ta 1 milyar 372 milyon dolar ve Haziran ayında 1 milyar 402 milyon dolar oldu. Böylece ihracat reeskont kredilerinin rezervlere katkısı bu yılın ilk yarısında toplam 7 milyar 136 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir" açıklamasında bulundu.

Çetinkaya, para politikasında sadeleşme adımlarının atıldığını, TL likidite politikasındaki öngörülebilirliği artırmak amacıyla miktar ihalesi günlük tutarlarının dengeli dağıtılmaya başlandığını belirtti.

Türk Lirası likidite yönetiminde etkinliği ve öngörülebilirliği artırmak amacıyla adımlar atıldığını aktaran Çetinkaya, reeskont kredilerinde düzenlemelerin de yapıldığını sözlerine ekledi.

Aydın: Riskler yönetilebilir düzeyde

TBB Başkanı Aydın, bankacılıkta kredi risklerinin yönetilebilir düzeyde olduğunu söyledi.

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Aydın bankacılık sektöründe 2016 yılının ilk yarısındaki gelişmelere dair yaptığı yazılı değerlendirmede bulundu. Aydın yılın ilk 6 ayında bankacılık sektörünün kredi risklerinin yönetilebilir düzeyde olduğunu açıkladı.

Sektörde haziran sonu itibarıyla toplam krediler yüzde 10, toplam mevduat yüzde 9 arttığını bildiren Hüseyin Aydın, "Tahsili gecikmiş alacakların seyri beklenti aralığında, tahsili gecikmiş alacakların toplam kredilere oranı yıl sonuna göre 0.6 puan artışla yüzde 3.4 oldu" dedi.

Aydın, özkaynakların kârlılık artışı yoluyla büyütülmesinin daha fazla hassasiyet kazandığını belirterek, özkaynak kârlılığının sınırlı bir artış göstermekle birlikte sermaye maliyetlerinin gerisinde kalmaya devam ettiğini ifade etti.

Faiz indiriminde sıra bankalarda

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) yılbaşından bu yana faizlerde 175 baz puan indirime gitmesinin ardından gözler bankalara çevrildi.

TCMB'nin faiz indirimi, tüketici kredilerine bankaların fonlama maliyetlerindeki azalma oranında yansıyor. TCMB tarafından yapılan 175 baz puanlık indirime karşın bankaların mevduat faizlerindeki azalış miktarının ise 70 baz puanla sınırlı kaldığı görülüyor.

Merkez Bankasının

uzun bir aradan sonra üst üste 4 ay gecelik marjinal fonlama oranını (faiz koridoru üst bandı) yüzde 10,75'ten yüzde 9'a çekmesi, ağırlıklı ortalama fonlama maliyetinin de yüzde 9'dan yüzde 8,10 sınırına gelmesini sağladı.

Tüketiciler, son bir yıldır erteledikleri konut, taşıt ya da diğer ihtiyaçlarını satın alabilmek için Merkez Bankasının seri faiz indirimlerini, kredi faiz oranlarında da benzer düşüşlerin gerçekleşebileceği beklentisiyle fırsat olarak görüyor. Piyasa-

larda da bankaların kredi faizlerini üretim ve reel sektöre yansıtacak şekilde indirmesi bekleniyor.

Kredi faiz oranlarında geri çekilme yaşansa da aylık faiz oranlarının yüzde 1'in üzerinde olduğu görülüyor.

REKABET VE KAYNAK

Konuya ilişkin değerlendirmelerde bulunan bankacılar ise, Mart ayından bu yana yapılan 175 baz puanlık indirimin etkisinin aynı dönemde bankaların Türkiye'de sınırlı bir kaynak olan mevduata olan

ilgisi nedeniyle 70 baz puan olarak sınırlı kaldığına işaret etti. Bankacılar, fonlama maliyetlerinin azaldığı ölçüde faiz indirimi yapabildiklerini vurguladı. Küresel ekonomik konjonktürün gelişmekte olan piyasaları desteklememesinin yanı sıra, yurt dışı kredilerin bankalara maliyetinin yüksekliğini gündeme getiren sektör temsilcileri, tasarrufların düşük olduğu Türkiye'de TL mevduattaki rekabetin mevduat faizlerinin aynı hızda düşmesini engellediğini dile getirdi.

BREXIT süreci

İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılmasını içeren BREXIT sürecinin, kısa ve orta vadede İngiltere ve AB ekonomisinde finansal sektör, reel sektör, dış ticaret, doğrudan yabancı yatırımlar başta olmak üzere olumsuz etkiler yaratacağı muhtemeldir.

İngiltere öteden beri Avrupa Birliği'ndeki (AB) entegrasyonun derinleşmesine ve genişlemesine mesafeli yaklaşmış, gerek Schengen Bölgesi'ne gerekse parasal birliğe katılmayarak bu tavrını açıkça göstermiştir. 1973'te Avrupa Ekonomik Topluluğu'na (AET) üyeliği tamamlanan İngiltere'de üyelikten önce başlayan tartışmalar, ilk olarak 1975 yılında İngiltere'nin AET'den çıkış için referandum düzenlemesine neden olmuştur. Günümüzde ise, AB'de küresel kriz sonrasında yaşanan ekonomik sıkıntılar ile mülteci ve göçmen sorunları gibi sosyal gelişmeler, İngiltere'de tekrar AB karşıtlarının sesinin yükseltmiştir. 2015 yılında yapılan genel seçimler öncesinde, Başbakan David Cameron AB üyeliğini referanduma taşımayı seçim vaadi olarak sunmuş, seçimlerin kazanılmasıyla da 23 Haziran 2016 tarihinde İngiltere'nin AB üyeliğinden ayrılmasına yönelik referandum yapılması kararı alınmıştır. Bu süreçte, AB'den ayrılma yanlıları "göçmenler", "AB'nin aşırı bürokratik yapısı", "AB'ye sağlanan fonların maliyeti ve akıbetinin sorgulanmaması" ve "tercih ettikleri ülkelerle ticari düzenlemeler yapma isteği"; AB'de kalma yanlıları ise "daha iyi bir ekonomi", "dünya siyasetinde daha iyi liderlik", "daha fazla güvenlik" argümanlarını savunmuştur. Bu çerçevede, İngiltere AB'den ayrılmamak için aşağıdaki talepler de bulunmuştur.

Adnan Yıldırım
T.C. Ekonomi Bakanlığı
Bakan Başdanışmanı
(2014-15) Bakan Yardımcısı

- Alınacak kararlarda milli parlamentoların yetkilerini, AB Parlamentosu'na nazaran güçlendirilmesi
- AB tarafından Euro Bölgesi'nde olmayan ülkelerin çıkarlarının da gözetilmesi ve tek para biriminin Avro olmadığının garanti altına alınması
- Rekabet koşullarının adilliklerinin sağlanması ve daha fazla serbest ticaret anlaşması (STA) yapılması
- Göçmenlerin ülkelere gelmeleri durumunda ödenecek sosyal yardımların en az 4 yıl ikamet etme şartına bağlanması

2016 yılı Şubat ayında AB ile yapılan toplantıda, İngiltere'nin bu talepleri AB Komisyonu tarafından onaylanmıştır. Seçimlerden önce özellikle AB karşıtlarının desteğini almak için referandum sözü veren Cameron, seçimlerden sonra AB ile görüşmelerinde İngiltere'ye özel bir statü verilmesi yönünde uğraşmış, böylece AB karşıtlarının AB'ye olan muhalif tutumunu aşmaya çalışmıştır. Ancak bu durum AB muhaliflerini tatmin etmemiş ve yapılan referandum sonucunda AB'den ayrılma kararı alınmıştır.

Hem AB'nin İngiltere için, hem de İngiltere'nin AB için ekonomik anlamda büyük önem arz ettiği, İngiltere'nin ihracatının neredeyse yarısını AB ülkelerine yaptığı, ülkesine gelen doğrudan yabancı yatırımlarda en büyük

payın AB ülkelerine ait olduğu; AB için ise İngiltere'nin en büyük pazarlarından biri olduğu ve AB GSYH'sine önemli katkısının bulunduğu bilinmektedir. Buna ilaveten, İngiltere'nin Lizbon Anlaşması çerçevesinde tam olarak ayrılma sürecinin, prosedürü nedeniyle asgari 2 yıl süreceği tahmin edilmektedir. Bu sebeple, BREXIT sürecinin, kısa ve orta vadede İngiltere ve AB ekonomisinde finansal sektör, reel sektör, dış ticaret, doğrudan yabancı yatırımlar başta olmak üzere olumsuz

etkiler yaratacağı muhtemeldir. Diğer taraftan, İngiltere gibi bir ülkenin AB'den ayrılmak istemesinin diğer ülkelerde AB'ye muhalif görüşlerin güç kazanmasına ve siyasi olarak da AB'nin geleceğinin tehlike altına girmesine neden olabilecektir. Ayrıca ABD ve AB arasında 2013'te görüşmelerine başlanan "Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı" anlaşmasında İngiltere'nin durumunun ne olacağı bir başka soru işaretidir. İngiltere'nin AB'den ayrılmasına halkoylamasında verilen "evet" yanıtı sonrasında alternatif ticari modellere bakıldığında, "Norveç Modeli", "İsviçre Modeli", "Türkiye Modeli (Gümrük Birliği)", "DTÖ Üyeliği" gibi alternatiflerinin olduğu görülmektedir. İngiltere ve AB'nin mevcut durumda Gümrük Birliği ilişkisini korumayı hedefleyecekleri düşünülmektedir. Özellikle İngiltere açısından TTIP başta olmak üzere AB'nin geniş STA ağundan yararlanabilmesinin en kestirme yolu bu olacaktır. Buna karşılık, söz konusu model, İngiltere'nin AB'nin karar alma organlarında yer almaksızın AB bütçesine katkı vermek zorunda kalacağı bir ikileme sebep olacağından, zaman içerisinde tamamen STA ilişkisine dönüşecek bir kurgu ortaya çıkması muhtemeldir.

İngiltere, Türkiye'nin ilk sıralarda yer alan dış ticaret ortaklarından biridir. 2015 yılında İngiltere ile gerçekleştirdiğimiz dış ticaret rakamlarına baktığımızda, 10.6 milyar dolar ihracat, 5.5 milyar dolar ithalat değeri görülmektedir. Bu rakamlarla İngiltere ihracatımızda 2. sırada, ithalatımızda ise 11. sırada yer almaktadır. İngiltere ile doğrudan yabancı yatırım ilişkisine bakıldığında ise, Türkiye'de 2013 yılında 181 milyon dolar olan doğrudan yabancı yatırımların, 2014 yılında 494 milyon dolara, 2015 yılında ise 631 milyon dolara yükseldiği görülmektedir.

2014 yılı itibarıyla İngiltere'de faaliyet gösteren 56 adet yatırımcı firmamızın toplamda 62 adet yatırımı bulunmaktadır. Bahse konu firmaların toplam yatırım tutarı yaklaşık 3,6 milyar dolar değerindedir. Dolayısıyla, Türkiye için İngiltere önemli bir pozisyonda yer almakta, bu ülkedeki ekonomik gelişmeler ülkemiz ekonomisi için önem arz etmektedir.

BREXIT sürecinde, sterlinde yaşanan değer kaybı sonrasında, İngiltere'den ithal edilen ürünlerde görece bir ucuzlama meydana gelebilecektir. Bu çerçevede özellikle İngiltere'den ithalatımızda ilk sıralarda yer alan demir-çelik, otomotiv, eczacılık, makine, kimyasal ürünler sektörlerinin maliyetlerinde düşüş yaşanması muhtemeldir. Bu durum ayrıca fiyat etkisi sonrası talep artışı olmaması veya fiyatlardaki düşüşün talep miktarındaki yükselişe kıyasla daha büyük oranda olması varsayımı altında ithalat değerimizin düşmesini de sağlayabilecektir.

İngiltere'nin AB'den ayrılması sonucunda, AB ile İngiltere arasında kurulacak modele göre Türkiye ile İngiltere arasında Gümrük Birliği veya STA temelinde ayrı bir tercihli ticaret ilişkisi kurulması gerekecektir. İngiltere-AB arasında Gümrük Birliği modelinin benimsenmesi halinde Türkiye ile İngiltere arasında ayrı bir anlaşma akdedilmesi yerine daha pratik bir yöntem olarak Türkiye-AB Gümrük Birliği Kararı'nın Türkiye-İngiltere arasında karşılıklı geçerli olacak şekilde tadil edilmesi mümkün görülmektedir.

Ayrı bir anlaşma yapılması zorunda kalınması halinde ise, İngiltere'ye olan ihracatımızın menfi etkilenmemesi için AB'ye paralel bir şekilde İngiltere ile müzakere süreci başlatıp sonuçlandırmak gerekecektir.

Bergama OSB kanatlanıyor

Dünyanın en büyük rüzgâr türbini kanat üreticisi Danimarkalı LM Wind Power Blades Turkey Sanayi ve Ticaret A.Ş., yatırım için Bergama Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) karar kıldı. 17 hektarlık arazi üzerinde ve 11 bin metrekare kapalı alanda kurulacak fabrikanın temel atma çalışmaları başlatılırken, önümüzdeki yıl ortalarında üretime geçileceği bildirildi.

Dünya standartlarında yüksek teknolojiyle rüzgâr türbin kanadı üretecek büyük yatırımın bilgilendirme toplantısı, Bergama Ticaret Odası Sosyal Tesisleri Tarihi Tonoz'da gerçekleştirildi. Toplantıya İzmir Vali

Yardımcısı ve OSB Müteşebbis Heyet Başkan Vekili Celal Ulusoy, Bergama Kaymakamı Osman Nuri Canatan, Bergama Belediye Başkanı Mehmet Gönenç, BOSBİ Müteşebbis Heyet Başkanı İbrahim Gökçüoğlu, Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Vatanserver, Bergama Ticaret Odası Başkanı ve OSB Yönetim Kurulu Başkan Vekili Fikret Ürper, OSB Bölge Müdürü Burak Akgün, yatırımcı firma LM Wind Power Blades Turkey Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ben Malefjt, Bergama OSB geçmiş dönem başkanı Nezih Öztüre ile sanayiciler ve siyasi parti temsilcileri de katıldılar.

Turizm ve tarım bölgesi Bergama, sanayi bölgesi de olma vizyonu doğrultusunda en önemli adımlardan birini attı. Dünyanın en büyük rüzgâr türbini kanat üreticisi LM Wind Power, henüz bir tarla görünümündeki arazide 40 milyon euroluk yatırıma start verdi. Bu atılımın diğer büyük sanayicileri ve yan sanayi firmalarını da bölgeye çekmesi bekleniyor.

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, Bergama Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyet Başkanı Gökçüoğlu, LM türbin yatırımının Bergama'nın çehresini değiştireceğini ve yeni yatırımları çekeceğini ifade etti. Bergama'da herkesin birlikte hareket ederek bugünkü sonucun alınmasında büyük kolaylık sağladığını belirten Gökçüoğlu, şeffaflık ve hedefe odaklılık vurgusu yaptı. İbrahim Gökçüoğlu, "İlkler her zaman çok önemlidir. Herkes biraraya gelip bir hedefe odaklandı. LM firması bize inandı, güvendi. Ekip ruhumuz devam edecek" dedi.

YENİLENEBİLİR ENERJİ ÜRETİM ÜSSÜ

EBSO Yönetim Kurulu Üyesi, Bergama OSB Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Vatansever de, LM rüzgar türbin kanadı yatırımının bölgede çığır açacağını vurguladı. BOSBİ yönetimini 3 yıl önce devraldıklarında Bergama'nın jeotermal, rüzgar, güneş ve biyogaz gibi yenilenebilir enerji potansiyelini değerlendirme fikrinden yola çıkarak organize sanayi bölgesini yenilenebilir enerji cihazlarının üretim merkezi yapmak istediklerini hatırlatan Vatansever, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Rekabetin çok kuvvetli olduğu global pazarda dünyada öncü firmaları bölgemize getireceğimiz vizyonumuzu ve inancımızı hiç kaybetmedik. Bergama'nın yerel yöneticileri ve siyasi partilerin ilçe başkanlarıyla Enerji Bakanlığı'na ziyaret ettiğimizde Sayın Bakanımız ve bürokratlar bu beraberliği görünce önümüz açıldı. Yerel dinamiklerle ilişkilerimizi güçlendirdik. Bu da LM firmasının dikkatini çekti. Yurt içine ve dünya pazarlarına yüksel teknolojiyle üretim yapan, yenilenebilir enerji sektöründe dünyada lider durumda olan LM Wind Power gibi bir firmayı bölgemize kazandırmak ayrıca memnuniyet vericidir. Büyük firmalar geldiğinde yan sanayileri de gelecek. Bu yatırım, bölgemizin 'doğa dostu yeşil endüstri merkezi' haline dönüşmesinin kuvvetli bir işareti olup, sadece Bergama değil İzmir ve Türkiye için de kalkınma ve gelişmenin önemli sinyallerini vermektedir.

Yatırımlar tamamlandığında BOSBİ ülkemizin yenilenebilir enerji üretim üssü olacak. Birlik ve beraberlik bu. Bizim yeni heyecanlara, yeni başarı öykülerine ihtiyacımız var. Birbirimizi kucaklamaya, birbirimizi tamamlamaya ihtiyacımız var. Güneş, jeotermal ve biyogazda da rüzgar enerjisine sağlanan destekler çıkarsa 1.5 yılda bütün parselleri tahsis ederiz.”

11'NCİ ÜLKE, 15'NCİ FABRİKA

Hüseyin Vatansever, firmanın dünyada 14 fabrikası olduğunu belirterek; “Burası 11'inci ülke ve 15'inci fabrika olacak. LM ilk kez tarla görünümünde olan bir yere 40 milyon euroluk yatırım kararı verdi. Yenilenebilir enerji üssü Bergama OSB'de kullanılacak enerjinin en az yüzde 25'ini yenilenebilir kaynaklardan sağlamayı hedefliyoruz. Bu doğrultuda fabrikanın çatısının da güneş enerjisine uygun yapılarak enerjisinin bir kısmı güneşten sağlanması sözünü alıyoruz.

Ege Üniversitesi EBİLTEM Müdürü Prof. Dr. Fazilet Vardar Sükan, LM Wind Power Blades Turkey Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ben Malefij ile yenilenebilir enerjide üniversite ve sanayi işbirliğine yönelik ilk adımları attı.

Bölge dolduğunda ihtiyaç duyulan 30 MW enerjinin en azından 10 MW'ının yenilenebilir enerjiden sağlanmasını istiyoruz. LM ayrıca Bergama yöresindeki insan kaynağının değerlendirilmesi amacıyla mesleki ve teknik eğitime de katkı sağlayacak” dedi.

Bergama OSB eski başkanı Nezih Öztüre ise, turizm ve tarım kenti Bergama'yı sanayi kenti

de yapmak istediklerini vurgularken, “Bugüne gelinmesinde büyük emekler var. Yapılan hiçbir şey boşa gitmiyor. Bugün büyük bir yatırımla buluşuyoruz, kısa sürede devamı da gelecek” diye konuştu.

GELECEK ADINA BÜYÜK YATIRIM

Bergama Belediye Başkanı Mehmet Gönenc ise, aya ilk ayak basan

astronot Neil Armstrog'un 'insan için küçük ama insanlık için büyük adım' sözüne atıfta bulunurken, "Bizlerde bugün benzeri bir şeyi Bergama'da yaşıyoruz. 2 bin 500 yıllık bu kadim kentin tarihi için belki küçük ama geleceğini kurgulama adına büyük bir adıma tanıklık ediyoruz. İşin en başından bugüne değin emeği geçen herkese tüm Bergamalı hemşerilerim adına teşekkür ediyorum. Herkesin büyük emeği var. Biriktire biriktire bugüne geldik. O bölgede OSB ile ilgili düşüncelerin somuta dönmesi sürecinde görevde bulunan herkes bir şeyler yaptı ve ortaya hepimizi gururlandıracak bir tablo çıktı. LM Wind Power'e, yeni hemşerilerimize, yeni Bergamalılara başarılar diliyorum" diye konuştu.

İzmir Vali Yardımcısı ve OSB Müteşebbis Heyet Başkan Vekili Celal Ulusoy, Bergama Ticaret Odası Başkanı ve OSB Yönetim Kurulu Başkan Vekili Fikret Ürper de yatırımın Bergama'ya hayırlı olmasını diledi.

BUGÜN TEMEL SENEYE ÜRETİM

LM Wind Power Blades Turkey Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ben Malefijt ise, Bergama OSB'de fabrika inşa ediyor olmaktan mutluluk duyduğunu anlatırken, bölgenin gelişimine yerel yöneticiler ve iş ortaklarıyla birlikte katkıda bulunmak istediklerini dile getirdi. "Çalışmalar zemin düzenlemesiyle başladı. Planladığımız yatırımın üst üretime geçiş tarihi de 1 Temmuz 2017 olarak öngörüldü" diyen Malefijt, 450 kişinin istihdam edileceği rüzgar türbini kanatları fabrikasında başlangıçta 70 metre uzunluğa kadar kanatlar üretilerek öncelikle Türkiye'de kullanılacağını, önümüzdeki süreçte hem daha uzun kanatların üretilip hem de ihracat yapılacağını haber verdi.

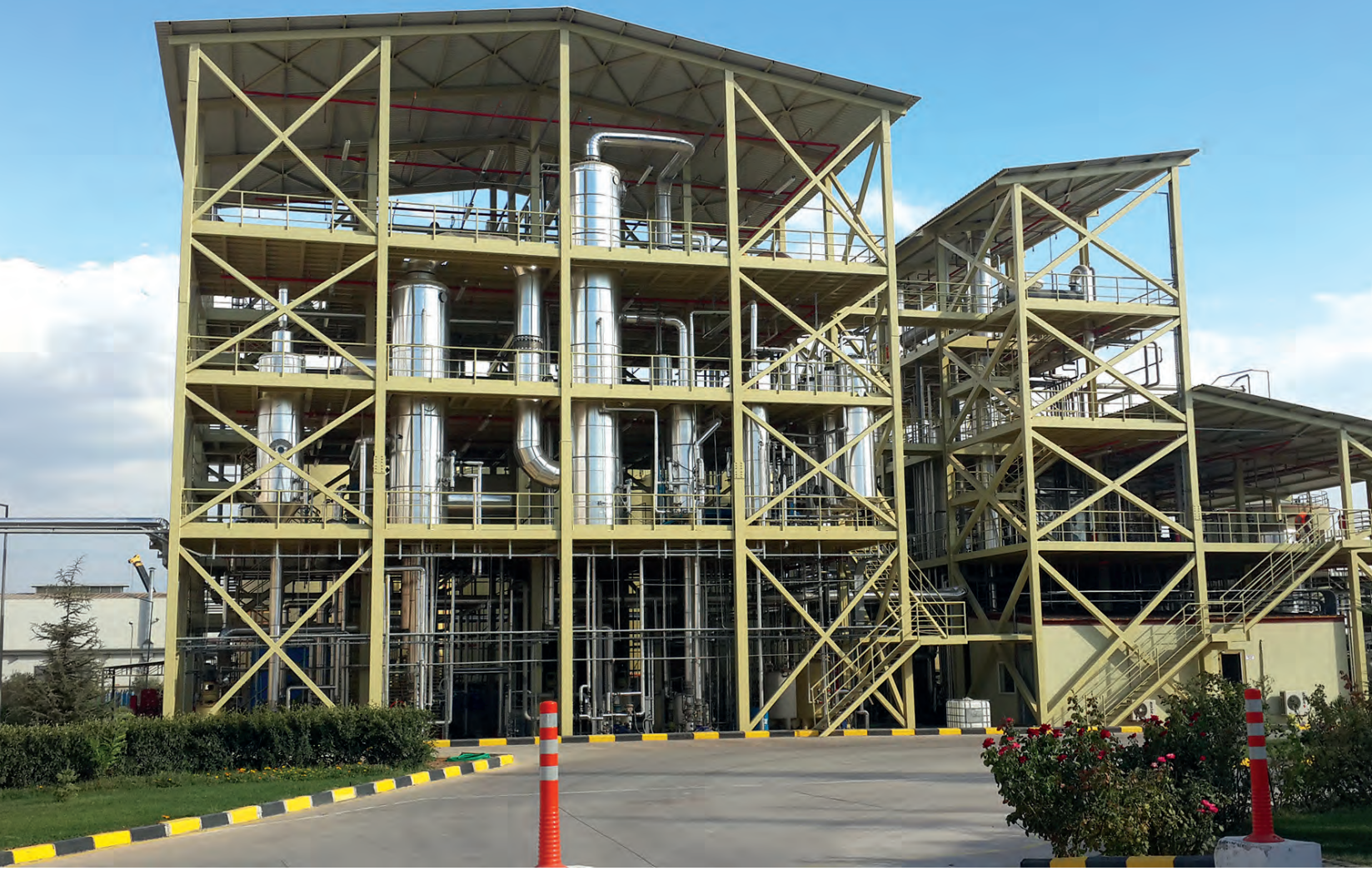
Fabrikanın başlangıç kapasitesinin 500 MW olduğunu ve 2 GW kapasiteye kadar genişleyeceğini bildiren Malefijt, "Bölgenin kara ve deniz taşımacılığı için mükemmel bir konumu

BOSBİ Müteşebbis Heyet Başkanı Gökçuoğlu tören anısına bareti imzaladı. LM Wind Power Başkan Yardımcısı Malefijt ise iş makinesine çıkıp fabrika kurulacak alanda ilk hafriyat çalışmasını yaptı.

var. Jeografik ve lojistik avantajlarının yanısıra kayda değer bir yetenek havuzu olduğunu biliyor ve bu insan kaynağından da faydalanmak istiyoruz. LM Wind Power olarak üretim yaptığımız bütün bölgelerde yerel halkın katılımıyla çalışanlarımıza kattığımız nitelikler ve becerilerle ilgili çok olumlu bir geçmişimiz var. Aynı anlayışla Bergama'da da çalışmalarımızı sürdüreceğiz" dedi.

Bilgilendirme sonrası ise tesisin inşa edileceği alanda temsili olarak kurdele kesildi ve iş makinesine çıkan Ben Malefijt, kepçe ile ilk toprağı attı. BOSBİ Bölge Müdürü Burak Akgün, "Öncelikle yatırımcımız bölgemize hayırlı olsun. Bölgemiz tüm imkânları seferber ederek altyapı çalışmalarını devam ettiriyor. Emeklerimizin bu şekilde meyve vermesi bizleri çok mutlu ediyor" diye konuştu.

Silo ve Depolama Tankları • Saha Altyapı Üstyapı Borulaması • Yangın Söndürme Sistemi • Kaynak Gazı / Egzoz Gazı Emme toz emme Kuru Tip Hava Soğutma Kulesi • Su Arıtma ve Basınçlandırma Sistemleri • Fotovoltaik • Güneş Enerjisi • Köpük Sistemi Anahtar Teslim Tesisler • Basıncılı Kaplar • Isı Değiştiricileri(HRSC) • Reaktörler • Rüzgar Enerjisi Sistemleri • Biyogaz Tesisleri • Çelik Yapılar *Endüstriyel Mekanik Tesisat • Endüstriyel HVAC (Isıtma Soğutma Havalandırma Sistemleri) • Ekipman Montajı Enerji Tasarrufu ve Verimlilik Çözümleri • Bakım Onarım ve Kapasite Artırımı • Soğutma Sistemleri • Komple Fabrika Kurulumu

EMA ENERJİ ENDÜSTRİ MAKİNA İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi 10016 Sok. No: 24 Çiğli - İZMİR

Tel: 0 232 328 02 98 • Faks: 0 232 328 02 99 • info@emagrup.com

www.emagrup.com • www.emagrp.com

Oda ve borsalardan istikrar çağrısı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erdoğan Çiçekçi, Türkiye ve dünyanın oldukça zorlu bir dönemden geçtiğini belirterek, “Böylesi bir süreçte gerek ekonomik gerekse toplumsal yönden ihtiyatlı tutumumuzu sürdürmemiz gerekiyor. Birlik ve beraberliğe her zamankinden daha çok ihtiyacımız var” dedi.

İzmir’deki Oda ve Borsaların Yönetim Kurulları Ortak Toplantısı, Selçuk Ticaret Odası ev sahipliğinde gerçekleştirildi. İş dünyası temsilcileri, toplantıda ekonomiye yönelik beklentilerini ve konuları dile getirdi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erdoğan Çiçekçi, 2016’nın ikinci yarısına başlarken Türkiye’nin yoğun ve sarsıcı bir gündemle meşgul olduğunu, cumhuriyet tarihinin en belirsiz ve ateşten dönemlerinden birinden geçtiğini, terör ve güvenlik konularının küresel alanda da kendini çok güçlü biçimde hissettirdiğini bildirdi.

Terör olayları ve Rusya krizi gibi uluslararası ilişkilerde yaşanan sorunların turizm sektörü başta olmak üzere Türkiye ekonomisini olumsuz yönde etkilediğine dikkat çeken Çiçekçi, “Süregelen olaylar sebebiyle ekonomimizin siyasetin ve terör olaylarının gölgesinde kalmaya devam etmesi, biz iş insanlarını olduğu kadar ülkemiz adına da çok ciddi kayıplara sebep olmaktadır. Rusya ve İsrail başta olmak

üzere uluslararası ilişkilerimizde yeni sayfalar açmaya yönelik atılan adımları özenle izliyor ve gerek ekonomik, gerek siyasi yönden ivedi biçimde olumlu sonuçlar doğurmasını temenni ediyoruz” dedi.

BÜYÜME SÜRDÜRÜLEBİLİR OLMALI

Erdoğan Çiçekçi, kayıplara rağmen ekonominin yılın ilk çeyreğinde baz etkisinin ve iç talep artışının da yardımıyla beklentilerin üzerinde yüzde 4.8 büyüdüğünü hatırlatırken, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Ekonomik büyümenin beklentilerin üzerinde gerçekleşmiş olmasına rağmen, sürdürülebilir bir nitelik kazanamaması genel anlamda olumlu bir atmosfer oluşmasını engellemektedir. Büyüme verisindeki en kritik husus ve sürdürülebilirlik açısından risk teşkil eden başlık ise, yatırımlardaki durgunluk ve hatta gerilemedir. Bu durum özellikle ve öncelikli olarak yatırımlar boyutundan yeni bir senaryoya olan ihtiyacı açık bir şekilde ortaya koymaktadır. İstikrar, beklentimizdir.”

Ege Bölgesi Sanayi Odası’nın Ankara’da Başkan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Dr. Faruk Özlü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu ile Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan’ı ziyaretini gündeme taşıyan Çiçekçi, başta terör olmak üzere, sınır komşularımızla olan ilişkiler, iç talepte zayıflayan yatırımlar, teşvikler, Eximbank, karşılıksız çeklerle ilgili yaşanan sorunlar, İzmir’in konuları, Kalkınma Ajanslarının yapısı, serbest bölgeler, çalışma hayatına ilişkin sanayicileri pratikte sıkıntıya sokan hususlar, sanayi 4.0 kapsamında eğitim 4.0 konularına değindiklerini, Türkiye Kalkınma Bankası’nın daha etkin bir yapıya bürünerek Sanayi 4.0 için de kaynak yaratabileceği önerilerini paylaştıklarını söyledi.

EKONOMİK PAKET OLUMLU

Ekonomiye yönelik talepleri sıklıkla ilettikleri kadar Hükümet ve Bakanlıklar tarafından atılan adımları da dikkatle izlediklerini anlatan

Çiçekçi, geçtiğimiz günlerde açıklanan Ekonomik Müjdelere Paketi’ni de çok önemsediklerini vurguladı. Erdoğan Çiçekçi şunları söyledi:

“Bu kapsamlı düzenlemeler içerisinde dikkatimizi çeken hususların başında, Körfez ülkeleri başta olmak üzere kendine güvenli liman arayan yabancı sermayenin ülkemize çekilmesi ve ülkemizde kurulmak istenen uluslararası şirketler için kolaylıklar sağlanacak olması, ayrıca yatırım teşvik sistemi kapsamında da yeni destekler sunulacak olması geliyor. Özellikle, geleceğin kilit sektörleri olarak görülen enerji, bilişim, yazılım sektörlerinde uygulanacak yeni teşvik kolaylıkları, ülkemizin kalkınması adına büyük önem taşıyor. Bu bağlamda, yatırımların ve ülkemize yönelik yabancı sermaye akışının canlandırılmasına en çok ihtiyaç duyduğumuz bu dönemde, ilgili düzenlemelerin hayata geçirilmesini öncelikli olarak önemsiyoruz. Vergi sisteminde daha adil bir mekanizma oluşturmaya yönelik atılacak adımlar, bu konuda duyulan rahatsızlık-

ları azaltacaktır. Ayrıca Ar-Ge faaliyeti yürüten şirketler için vergide kolaylıklar sağlanması, biz sanayicilerin üzerinde özellikle durması gereken bir madde olarak dikkat çekmektedir.

Kredi-finance im-kanlarında yeni kolaylıklar sağlanması, şirketlerin kurulması sürecindeki bürokratik formalitelerin azaltılması, karşılıksız çek konusunda yeni cezai yaptırımlar uygulanması, iflas ertelemelerde yeni düzenlemeler getirilmesi, ihracatın geliştirilmesine ve ihracatçıların daha kolay iş yapabilmelerine yönelik imkanların artırılması, tarımda verimliliğin artırılmasına yönelik stratejiler geliştirilmesi ve ciddi bir kriz içerisinde olan turizmin yeniden canlandırılması konuları önemlidir.”

Şehit aile ve yakınlarına sağlanacak kolaylıklarla Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin imarıyla yeniden kalkınma sağlanmasına yönelik stratejilere yer verilmesinin, sosyal sorumluluğun geliştirilmesi, bölgeler arasındaki dengesizliklerin azaltılması bağlamında değerli olduğunu söyleyen Çiçekçi, “Farklı alanlarda çok kapsamlı düzenlemeler getiren bu pakette yer alan maddelerin hayata geçirilmesini çok önemsiyoruz. Bunların hayata geçirilmesinde hükümetimize olduğu kadar biz iş insanlarına da büyük sorumluluklar düşmekte, işbirliği anlayışımızı geliştirmemiz bu noktada bir kez daha ortaya çıkmaktadır” diye konuştu.

SURİYELİYE VATANDAŞLIK HER YÖNÜYLE DEĞERLENDİRİLMELİ

Erdoğan Çiçekçi,

Türkiye'nin toplumsal açıdan da ciddi bir sınavdan geçtiğini, mevcut konjonktürde işbirliği ve uzlaşma kültürünün geliştirilmesinin sosyolojik bağlamda da büyük bir gereklilik haline geldiğini belirtti. Süregelen olaylar sonucunda toplumun farklı kesimleri arasında artan kutuplaşmanın Suriyeli mültecilere vatandaşlık hakkı tanınacağına yönelik açıklamalar neticesinde daha da alevlendiğini hatırlatan Çiçekçi, “Avrupa Birliği ile ilişkilerimizde dahi çok önemli açılımlar yaratan mülteci konusuna yaklaşımımız, işin başından beri gerek mültecilerin mağduriyetini elimizden geldiğince telafi edici, gerekse ülkemizin geleceği adına duyulan endişeleri bertaraf edici yönde olmuştur. Geline nokta itibarıyla de,

aynı yaklaşımımızı sürdürüyor, ülkemizdeki mülteciler konusunda atılacak her türlü adımın; nüfus, ekonomi, eğitim, hukuk, güvenlik gibi alanlarda geniş bir yelpazede değerlendirilerek hayata geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz” diye konuştu.

DEMİRTAŞ: HÜKÜMETTEN BEKLENTİMİZ BÜYÜK

Başbakan Binali Yıldırım'ın İzmir milletvekili olması dolayısı ile ondan büyük beklentiler taşıdıklarını ifade eden İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş, “Şu ana kadar beklentilerimiz gerçekleşmedi ancak ümitliyiz. Bölgesel teşvikler, Menemen Aliağa yolu ve bölgenin diğer önemli sorunları konusunda beklentilerimiz devam ediyor” dedi.

Turizm konusuna dünyada, ülkenin içinde ve çevre ülkeler ile olan sorunlar nedeniyle bu yıl yabancı turist konusunda başarılı olamayacaklarını söyleyen Demirtaş, iç turizmi canlandırmak için İZTAV olarak “İzmir'e doyamazsın” kampanyasının başladığını söyledi. Demirtaş, Bayramda doluluk oranlarının iyi olduğunu ancak şimdi yüzde 60 oranında doluluk oranlarının düştüğünü belirterek

herkesin elini taşın altına koyması çağrısını yaptı.

TARIM SEKTÖRÜNDE DÜZENLEME TALEBİ

İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Işınsoy Kestelli, Türkiye'nin geride kalan son birkaç yılda potansiyelinin çok altında kaldığını ifade ederken, “Bugüne kadar ekonomide yabancı yatırımlardan finansa, ihracattan vergi ve sosyal güvenliğe kadar pek çok alanda önemli yasal düzenlemeler yapıldı. Şimdi icraatın çok önem arz ettiği bir döneme giriyoruz. Türkiye, dünyanın gelişmiş ülkelerinin kendi iç sorunlarıyla boğuştuğu bu dönemde gerekli reform adımlarını atabilirse, gerçekten pozitif ayrışıp çekim merkezi haline gelen bir ülke olabilir. Bu noktada özel sektör olarak bizim üzerimize düşen önemli görevler var. Tarım sektöründe düzenlemeler yapılmasını da öncelikli olarak talep ediyoruz” dedi.

Selçuk Ticaret Odası Başkanı Koray Yolcu da, Suriyelilere vatandaşlık verilmesi konusu hakkında değerlendirme yaptı. Yolcu, Hükümetin bu kararın yeniden değerlendirmesini isteyerek, Suriyelilere verilecek desteğin ekonominin güçlendirilmesine harcanması talebinde bulundu.

Asıl işveren ve taşeron ilişkisi EBSO'da tartışıldı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ateş İlyas Demirkalkan, iş sağlığı ve güvenliği açısından asıl işveren ile alt işveren arasındaki sorumlulukların belirlenerek, işbirliğinin sağlanmasının önemine dikkat çekti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, asıl işveren – alt işveren ilişkileri, iş sağlığı ve güvenliği açısından sorumluluklarını masaya yatırdı. EBSO Endüstri İlişkileri Çalışma Grubu'nun İş Teftiş Kurulu İzmir Grup Başkanlığı işbirliğinde düzenlenen toplantıda; 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın saha uygulamaları, asıl işveren ve alt işveren ilişkileri, iş güvenliği açısından sorumlulukları ele alındı.

Toplantıyı yöneten EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Ateş İlyas Demirkalkan, çalışma hayatında üretim çeşitliliğinin artması, işletmeler tarafından üre-

timin kaliteli ve az maliyetle gerçekleştirilebilme çabalarının yanısıra yatırım yapılan iş alanları dışında kalan işlerin konularında uzman başka işverenlere verilmesi sonucunu doğurduğunu, böylece alt işveren kavramının ortaya çıktığını anlattı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun kendi namına çalışanlar hariç bütün işyerlerini ve statü ayrımı olmaksızın çalışanları kapsama içine aldığı hatırlatan Demirkalkan, "Bir işyerinde asıl işverenle beraber alt işverenler de faaliyette bulunuyorsa, İSG mevzuatı kapsamında işverenlerin birbirleriyle ilişkileri, görev, yetki ve sorumluluklarının çerçevesi için hangi durumlarda asıl işveren-alt işveren ilişkisinin doğduğunun iyi tespit edilmesi gerekir. İş sağlığı ve güvenliği açısından iki taraf arasında sorumlulukların belirlenerek işbirliğinin sağlanması çok önemlidir"

dedi.

Ateş İlyas Demirkalkan, İSG kapsamında işyerinin tehlike sınıfı, acil eylem planlarının ve risk değerlendirme raporlarının hazırlanması ve uygulanması, bunlara ilişkin dokümanların kontrolü ve güncelliğinin yanısıra birbiriyle çalışmeme, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu'na katılım konularına dikkat çekerken, "Asıl işveren, alt işverenin çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği eğitimi aldığından ve tehlikeli ya da çok tehlikeli işlerde çalışacak personele ait mesleki eğitim belgesi ve yapılacak işle ilgili sağlık raporu olduğundan emin olmalıdır" diye konuştu.

MEVZUAT VURGUSU

İş Müfettiş Yardımcısı Cemil Selçuk Saroğlu da, yaptığı sunumda asıl işveren ve alt işveren ilişkilerinin iş güvenliği ile iş hukuku açısından sorumluluklarını ortaya koydu.

50 ve daha fazla çalışanın bulunduğu iş yerlerinde işverenin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturmak zorunda olduğunu belirten İş Müfettiş Yardımcısı Cemil Selçuk Sağıroğlu, "Çalışanlar sağlık raporları olmadan işe başlayamazlar. Tehlikeli ve çok tehlikeli işyerlerinde çalışanlar mesleki yeterlilik belgesi almalı. İş yerindeki bina ve eklentilerde, çalışma yöntem ve şekillerinde veya iş ekipmanlarında çalışanlar için hayati tehlike oluşturan bir husus tespit edildiğinde bu tehlike giderilinceye kadar iş yerinin bir bölümünde veya tamamında iş durdurulur" dedi.

BİRLİKTE SORUMLULUK

22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı iş kanununun 2'nci maddesinin 7. fıkrasında belirtilen asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurulan işyerlerinde, alt

işverenin çalışanlarının eğitimlerinden, asıl işveren alt işverenle birlikte sorumlu olduğu bilgisini veren Sağıroğlu, şunları söyledi: “Bir iş yerinde bir veya daha fazla alt işveren bulunması halinde acil durum planlarının hazırlanması konusunda iş yerinin bütünü için asıl işveren, kendi çalışma alanı ve yaptıkları işler ile sınırlı olmak üzere alt işverenler sorumludur.”

RİSK DEĞERLENDİRME

Bir iş yerinde bir veya daha fazla alt işveren bulunması halinde her alt işverenin yürüttüğü işlerle ilgili olarak yönetmelik

hükümleri uyarınca gerekli risk değerlendirmesi çalışmalarının yapıldığı bilgisini veren Sağıroğlu, “Alt işverenlerin risk değerlendirmesi çalışmaları konusunda asıl işverenin sorumluluk alanları ile ilgili ihtiyaç duydukları bilgi ve belgeler, asıl işverence sağlanır. Asıl işveren, alt işverenlerce çalışanların sağlık ve güvenliklerine ilişkin risk değerlendirmesi çalışmalarını kendi çalışmasıyla bütünleştirerek koordine eder. Risk kontrol tedbirlerinin uygulanıp uygulanmadığını denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar” açıklamasını yaptı.

Sahte dilekçeler sistemi kilitliyor

EBSO'daki toplantıda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İzmir İş Teftiş Grup Başkanı Şuayup Er ile Başkan Vekili Ertan Gül, katılımcıların sorularını yanıtladı. Şuayup Er, “Denetimleri işyerlerinde noksanların giderilmesi için yapıyoruz, amacımız ceza değil” dedi. Türkiye’de 1 milyon 710 bin işyeri bulunmasına rağmen kurum bünyesindeki toplam 520 uzmanın yılda ancak 10 bin denetim yapabildiğini belirten Ertan Gül ise, “İşverenlerde farkındalık yaratmaya çalışıyoruz. Bütün iş denetleme olsa Türkiye’nin yarısının iş müfettişi olması lazım. Ancak önümüze gelen dilekçelerin yüzde 95’i sahte ihbarları içeriyor, ceza için bizi kullanmaya çalışıyorlar. Sistemin amacından çıkmasına izin vermeyelim” diye konuştu.

38 bin yabancıya çalışma izni

Türkiye’de çalışma için farklı uyruklardan 45 bin 375 kişi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na başvurdu. Bakanlık, 38 bin 261 yabancıya çalışma izni verirken, bin 395 başvuruyu çeşitli gerekçelerle reddetti. Bakanlığın çalışmasına izin verdiği yabancılar arasında ilk sırada yer alan Suriyeliler, Gürcistan ve Ukrayna vatandaşları izledi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın verilerine göre, yılın Ocak-Haziran döneminde Türkiye’de çalışma izni almak için dünyanın dört bir yanından 45 bin 375 kişi başvuruda bulundu.

Başvuranlar arasında 6 bin 586 kişiyle Suriyeliler ilk sırada yer alırken, bunu 4 bin 450 kişiyle Gürcistan, 4 bin 100 kişiyle Ukrayna, 2 bin 355 kişiyle

Kırgızistan, 2 bin 220 Türkmenistan, 2 bin 101 kişiyle Çin, bin 644 kişiyle Özbekistan, bin 530 kişiyle Endonezya ve bin 455 kişiyle Rusya vatandaşları takip etti.

Başvuruları değerlendiren Bakanlık, yılın ilk 6 ayında 19 bin 900’ü kadın olmak üzere toplam 38 bin 261 yabancıya çalışma izni verdi. Başvurulardan 1395’i çeşitli gerekçelerle red, 4 bin 447’si iade edildi, 1272’si ise henüz karara bağlanmadı.

SURİYELİLER GÜRCÜLERİ GEÇTİ

Bakanlığın izniyle 5 bin 502 Suriye, 3 bin 793 Gürcistan, 3 bin 712 Ukrayna, 2 bin 41 Çin, bin 989 Kırgızistan, bin 756 Türkmenistan, bin 293 Endonezya, bin 221 Özbekistan ve 1213 Rusya uyruklu Türkiye’de çalış-

Başvuranlar arasında 6 bin 586 kişiyle Suriyeliler ilk sırada yer alırken, ikinci sırayı 4 bin 450 kişiyle Gürcistan, üçüncü sırayı da 4 bin 100 kişiyle Ukrayna vatandaşları takip etti.

maya başladı.

İzin verilen Gürcistan vatandaşlarının cinsiyete göre dağılımı, 3 bin 429 kadın, 364 erkek şeklinde oldu. Gürcü kadınlara çoğunlukla ev hizmetleri, yaşlı ve çocuk bakımı işleri için izin verildi.

Geçen yıl 4 bin 49 Suriyelilere verilen çalışma izni sayısı, Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların

Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik’in yılbaşında yürürlüğe girmesiyle artış gösterdi. Bu yılın ilk 6 ayında Suriyelilere verilen çalışma izni sayısı, 2015’in tamamında verileni geçti. Böylece Suriyeliler, çalışma izni sayısında önceki yıllarda ilk sırada bulunan Gürcistan vatandaşlarını geride bıraktı.

İzinlerde, Çinlilerle ilgili artış da dikkati çekti. Geçen yıl 3 bin 572’si erkek, 310’u kadın olmak üzere 3 bin 882 Çinliye verilen çalışma iznini, yılın Ocak-Haziran döneminde 2 bin 41 Çinli aldı.

Öte yandan, 2010’da 14 bin 201, 2011’de 17 bin 467, 2012’de 32 bin 277, 2013’te 45 bin 834 ve 2014’te 52 bin 304 yabancıya çalışma izni veren Bakanlık, geçen yıl ise 75 bin 525 başvurudan 64 bin 833’ünü onaylamıştı.

Asansör olmayan 'Asansörler'

Özellikle bazı inşaat şantiyelerinde meydana gelen iş kazalarına konu olan taşıma araçları 'asansör' olarak adlandırılmakta ve iş kolumuzun adı, kendisiyle hiçbir ilgisi bulunmayan bu araçlar ile birlikte anılmaktadır. Sözü edilen ve kazalara neden olan bu şantiye ekipmanları, 'hareketli iskele'lerdir. Asansör ile, asansör yönetmeliğinde tarif edilen asansör tanımı ile ve asansör yapım tekniği ile uzak yakın hiçbir ilişkisi yoktur.

En temel haklarımızdan biri olan bilgilenme hakkımızı, en kolay ve çabuk yoldan basın aracılığıyla kullanıyoruz. Ancak bu haber kaynaklarından yararlanırken de haberlerin içeriği kadar veriliş şeklinin de doğru olmasını beklemek en doğal hakkımız. Bazı haber kanallarında zaman zaman yer bulan ve son derece yanıltıcı olduğunu düşündüğümüz bir takım haberler ya da bu haberlerin sunum şekilleri ile ilgili olarak, doğru bilgilenmemiz adına bir açıklama yazıyı hazırlamayı uygun buldum. Ara sıra gündeme gelen ancak göz ardı edilen ve geçtiğimiz yıl ve bu yıl sürekli olarak basında yer alan bazı 'asansör' haberleri gerçeği yansıtmamaktadır. Özellikle bazı inşaat şantiyelerinde meydana gelen iş kazalarına konu olan taşıma araçları 'asansör' olarak adlandırılmakta ve iş kolumuzun adı, kendisiyle hiçbir ilgisi bulunmayan bu araçlar ile birlikte anılmaktadır. Sözü edilen ve kazalara neden olan bu şantiye ekipmanları, 'hareketli iskele'lerdir. Asansör ile, asansör yönetmeliğinde tarif edilen asansör tanımı ile ve asansör yapım tekniği ile uzak yakın hiçbir ilişkisi yoktur. Üstelik asansör firmalarının imalat ve tedarik sistemi içinde hiçbir şekilde yer almamaktadırlar. Asansör,

Onur ERCAN*
Elektrik Mühendisi

yukarıda da ifade edildiği gibi asansör Yönetmeliği'nde tarif edilen özelliklerde, insan, yük, insan ve yük taşıyan ilgili standartlara uygun imal edilerek tescilli yapılarak piyasaya arz edilen, hepimizin evlerimizde, işyerlerimizde, hastanelerde, okullarda ve imar yönetmelikleri ve ilgili kanunlarda asansör bulunması zorunlu tüm yapılarda bulunan, projesine uygun olarak imal ve monte edilmiş, ilgili idareye tescil işlemi yaptırılmış 'geçici olmayan', hepimizin günlük yaşamının ayrılmaz parçası olan bir taşıma aracıdır.

Yukarıda anlatılan yanlış haberler, yeteri kadar bilgi kirliliği oluşturuyor ve yanıltıcı ifadeler içeriyorken geçtiğimiz

13 Haziran 2016 günü bazı haber kanalları ve internet haber portallarında yer alan bir haber dikkatimizi bu konuya tekrar çekmiş ve bu yazıyı zorunlu hale getirmiştir. Sözü ettiğimiz ve "Kendisi gibi engelli arkadaşı için asansör yaptı" başlığı ile verilen haberde, kamuoyunu yanlış bilgilendiren ve yanlış olduğu kadar tehlikeli bir algı oluşturacak nitelikte ifadeler yer almaktadır. Birincisi, sözü edilen şey asla bir asansör olmadığı gibi benzerliği de yoktur. Bu haliyle yanlış haber niteliği vardır ama en

az bunun kadar belki de bundan daha vahim olan kısmı ise yapılan bu iptidai, denetimsiz ve kontrolsüz imalatın, kamuoyuna güzel, sevimli ve fedakarane bir işmiş gibi sunulması ve adeta alkışlatılmaya çalışılmasıdır.

İnsan can güvenliğinin çok konuşulduğu, bu konuda yeni kanun ve yönetmeliklerin yayınlandığı, iş güvenliği kurallarının ve uygulamalarının firmalarda zorunlu hale geldiği ve konuyla ilgili toplumsal farkındalığın

artırılmaya çalışıldığı günümüzde böylesine bilinçsiz haberlerin yapılması kabul edilebilir bir durum değildir. Bu habere çok benzer bir haber geçtiğimiz yıl içinde basında yer almış ve televizyon haber bültenlerinde bile kendine yer bulabilmiştir. Söz konusu haberde engelli oğlu için üst katta bulunan evlerine inip çıkması için bir vinç yapan, ucuna da bir sepet bağlayan bir babadan bahsedilmekteydi. Ve ne yazık ki bu da 'asansör' olarak adlandırılmıştı. Evet, insanlar çaresizlik içinde bir şeyler yapıyor olabilir ancak kamuyu doğru bilgilendirme görevi olan habercilerin yapması gereken şey öncelikle doğru haber yapmak olmalıdır. Haber yapanların, bu kişilerin yöneticilerinin, editörlerinin 'biz bilemedik, bunu asansör zannettik' deme hakları olduğunu düşünmüyoruz. Bu haberleri izleyen ve benzer durumda olan diğer vatandaşlar da aynı uygulamaları yapmaya kalkarlarsa ne olacak?

Yük taşımanın bile güvenli olmadığı, teknikten uzak derme çatma, ilkel imatlatları kullananların hayatı tehlike altındadır. Yalnızca onların değil altından geçenlerin, yakınında duranların da hayatı tehlike altındadır. Bunları kullanıp ta bir süre sonra Allah korusun hayatını kaybeden bir vatandaşımız olduğunda aynı haberci arkadaşlarımız ve haber kanalları -bunların içinde devlete ait en büyük yayın kuruluşumuz da vardır ne yazık ki- oraya giderek cenaze haberini de aynı yerden yapabilecekler midir? Ve bu haberde rahat rahat yine 'asansör' düştü diyebilecekler midir?

İşyerlerine yük amaçlı taşıma aracı yaptırmak isteyen işyeri sahiplerinin de yük asansörü veya sertifikalı taşıma araçları kullanmaları gerekir. Bu konuda unutulmaması gereken husus, herhangi bir bileşenin sertifikalı veya belgeli olması, ürünün tümü için bir şey ifade etmez. Bitmiş imalatın bir bütün olarak belgelendirilmiş olması gerekir. Yoksa kullanılamaz.

Bizler işimizi her türlü zorluğa rağmen dürüstlük ve özveriyle yaparken ve en küçük hatamızda bunun bedelini öderken, bu konularda haber yapan değerli basın mensuplarımızın da daha hassas davranmasını bekliyoruz. Her gün bir yenisini duyduğumuz bu tür haberler ile ilgili olarak, toplumsal farkındalığın da artacağını umuyoruz.

* EBSO Asansör, Taşıma ve Kaldırma Ekipmanları Sanayi Meslek Komitesi

Elektronik sanayicilerinin mesleki eğitim merkezi ziyareti

Ege Bölgesi Sanayi Odası 45. Grup Elektronik Bileşenleri ve Ölçme Cihazları Sanayi Meslek Komitesi, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü Oktay Üşümez'i ziyaret etti.

Elektronik Bileşenleri ve Ölçme Cihazları Sanayi Meslek Komitesi Başkanı Sayılı Dinçsoy ile Meclis Üyesi Erdem Dinçsoy, ziyarette Oktay Üşümez'e komitenin yapısı ve sanayiciye yönelik faaliyetleri hakkında bilgiler verdi. Sanayinin nitelikli eleman ihtiyacı konularında güncel fikir alışverişini yapılan ziyarette çırakların elektronik sektöründe çekirdekten yetişmesinin

önemi vurgulanırken, işbirliği yapılması kararlaştırıldı.

Yüksek yargının yeniden yapılandırılmasına ilişkin yasal düzenleme

6723 sayılı yasanın Resmi Gazete’de yayımlandığı gün itibariyle Yargıtay ve Danıştay başkanı ile başsavcısı ve daire başkanları dışında tüm Danıştay ve Yargıtay üyelerinin üyelikleri sona erecektir.

1.07.2016 tarihinde TBMM’de kabul edilerek onaylanmak üzere 13.07.2016 tarihinde Cumhurbaşkanlığına gönderilen 6723 sayılı kanun Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun adını taşımaktadır. Yasanın Cumhurbaşkanı tarafından onaylanarak resmi gazetede yayınlanması ile yüksek yargıda köklü değişiklikler gerçekleşecektir.

Bazı kesimlerde tasfiye yasası olarak da adlandırılan bu yasanın yürürlüğe girmesi ile Danıştay ve Yargıtay üyelerinin üyelikleri sona erecek, vekalet edenler hariç olmak üzere Danıştay ve Yargıtay Başkanı, başsavcısı, başkanvekili ve daire başkanı olarak görev yapanların Danıştay ve Yargıtay üyelikleri ise devam edecektir.

Kanunun yürürlüğe girmesi ile üyelikleri sone eren kişiler bu göreve önceden HSYK veya Cumhurbaşkanı tarafından atanmış olmasına göre ayrıma tabi tutularak;

a) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından seçilerek göreve atanmış kişilerden Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu’nca,

b) Cumhurbaşkanı tarafından seçilerek göreve atanmış kişilerden Cumhurbaşkanı’nca,

bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 gün içinde bu kanun ile belirlenen kadro sayısı dikkate alınmak suretiyle Yargıtay ve Danıştay üyesi seçimi yapılacaktır.

Anayasa gereği Cumhurbaşkanı’nın Danıştay’a 24 üye seçme hakkı olduğundan bu 5 gün içinde Danıştay üyelerinin 4’te 1’ini Cumhurbaşkanı atayacak. Cumhurbaşkanı tarafından Danıştay üyeliğine seçilmeyenlerden, 5 gün içinde idari yargıda bir göreve atanmak için talepte bulunanlar, HSYK ilgili dairesince 5 gün içinde idari yargıda sınıf ve derecelerine uygun bir göreve atanacak. Talepte bulunmayanlar ise başka bir göreve atanmak üzere Başbakanlığa bildirilecek.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından Danıştay üyeliğine seçilmeyenler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ilgili dairesi tarafından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 10 gün içinde idari yargıda sınıf ve derecelerine uygun bir göreve atanacaktır.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından Yargıtay üyeliğine seçilmeyenler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ilgili dairesi tarafından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten

Av. Murat Ulu
Hukuk Danışmanı

itibaren 10 gün içinde sınıf ve derecelerine uygun bir göreve atanacaktır.

Üyelikleri devam eden üyeler ile yeniden seçilen üyeler, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 12 yıl görev yapacak ve bir kişi iki defa Danıştay ve Yargıtay üyesi seçilemeyecek.

Danıştay ve Yargıtay üyelerinden HSYK üyeliğine seçilen ve kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla HSYK asıl üyeliği devam edenler, bu görevlerinin bitmesine 3 ay kala, ilgisine göre HSYK veya Cumhurbaşkanı’nca yeniden Danıştay ve Yargıtay üyeliğine seçilebilecek.

Yeniden seçilenler, HSYK üyeliğinin sona ermesinden itibaren 12 yıl görev yapacak. Yeniden seçilmeyenler başka göreve

atanabilecek.

Danıştay Başkanı ve Başsavcısı seçilebilmek için gerekli olan 4 yıl Danıştay üyeliği yapma şartı, 6 yıl olacak. Ancak Yargıtay Başkanı seçilebilmek için öngörülen kadem süresi, 10 yıl Yargıtay üyeliği için yeni yasa ile 6 yıla indirildi ve Yargıtay genel sekreterliği için gereken 5 yıllık üye olma süre şartı kaldırıldı.

Danıştay daire sayısı 17’den 10’a düşecek. Danıştay, dokuzunda dava, biri idari daire olmak üzere 10 daireden oluşacak. Danıştay’ın 195 olan üye sayısı kanunun yürürlüğe girmesiyle 116’ya, boşalan her iki üyelik için bir üye seçilmek suretiyle kademeli şekilde nihai olarak 90’a düşürülecek.

Danıştay’ın temyiz merci olarak görevi, bir hukuk kuralının uygulanmaması veya yanlış uygulanması şeklinde ortaya çıkan hukuka aykırılıkların denetimini yapmakla sınırlı olacak. Yargıtay’da 46 olan daire sayısı 24’e düşürülerek mevcut dairelerin 12 tanesi hukuk, 12 tanesi ceza dairesi olacak. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Yargıtay meslek mensuplarının (Yargıtay Birinci Başkanı, Cumhuriyet Başsavcısı, birinci başkanvekilleri, Cumhuriyet Başsavcıvekili, daire başkanları ve üyeler) kadro sayısı 310’a düşürülecektir. Bu kadro sayısını aşan üye kadroları herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılacaktır.

- Kapatılması öngörülen 22 daire, 3 yıl içinde Birinci Başkanlık Kurulu’nca kademeli olarak kapatılacak.

- Yargıtay’ın 516 olan üye kadrosu Kanunun yürürlüğe girmesiyle 310’a, boşalan her iki üyelik için bir üye seçilmek suretiyle kademeli şekilde nihai olarak 200’e düşürülecektir.

EBSO'dan Vali Ayyıldız'a ziyaret

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanlık Divanı ve Yönetim Kurulu, kısa bir süre önce İzmir Valiliği'ne atanan Erol Ayyıldız'a 'hoş geldiniz' ziyareti gerçekleştirdi. Vali Ayyıldız'ı makamında ziyaret eden EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Meclis Başkanlık Divanı ve Yönetim Kurulu Üyeleri, önümüzdeki süreçte bundan önce de olduğu gibi İzmir Valiliği ile beraber birçok projeye imza atmak istediklerini ifade etti.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, ziyarette İzmir'in ekonomik yapısı ile EBSO'nun hem bölge hem de kentteki sanayileşmenin gelişmesi yolundaki çalışmalarını aktardı. İzmir'de gıdadan tekstile, makineden otomotiv ve yan sanayiye, elektrik, elektronikten

kimyaya, inşaatın turizme kadar değişen yelpazedeki sektörel çeşitliliğe dikkat çeken Yorgancılar, bu dinamik yapının aynı zamanda kentin potansiyelini ortaya koyduğunu anlattı. Ender Yorgancılar, "Sanayinin çevreyi koruyarak gelişmesi ve planlı kalkınma çerçevesinde bölgedeki organize sanayi bölgeleri EBSO tarafından kurulmuştur. Kente yeni yatırımlar kazandırılması, sanayicilerimize yeni ihracat pazarları açılması ve üretim faaliyetlerinin ge-

nişletilmesi konusunda da organizasyonlar gerçekleştiriyoruz. Sanayicilerimizin konularını ilgili makamlara aktarıp birlikte çözüm üretiyoruz" diye konuştu.

EBSO Meclis Başkanı Esen de, Vali Ayyıldız'a İzmir'in en büyük mülki amiri olarak kendisiyle birlikte kent, bölge ve ülke ekonomisi için yeni yatırımlara imza atmak istediklerini ifade etti.

BİRLİKTE ÇALIŞACAĞIZ
Ege Bölgesi Sanayi

Odası'nın ziyaretinden büyük memnuniyet duyduğunu belirten İzmir Valisi Erol Ayyıldız ise, bugüne kadar her zaman yatırımcılara ve sanayicilere destek olduklarını ifade ederek, İzmir'de de hep birlikte güzel projeleri ve çalışmalarını yapacaklarına inandığını söyledi. Sanayicilerin ülkeleri için her zaman daha çok yatırım ve istihdamı düşünmesi gerektiğinin altını çizen Ayyıldız, "Bizde devlet olarak onlara her türlü kolaylığı sağlamalıyız" dedi.

Makedonya ile ekonomide de güçlü ilişkiler dönemi başlıyor

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Makedonya ile sahip olunan köklü bağlar ve ortak değerleri ekonomik alandaki güçlü ilişkilerle taçlandırmaya hazırlanıyor. Türkiye ile Makedonya arasındaki toplam 405 milyon dolarlık dış ticareti birkaç katına çıkarma çabalarında köprü görevi üstlenen EBSO, bundan en büyük payı İzmirli sanayicilerin alması için kurumlar arasındaki ilişkileri güçlendirerek karşılıklı yatırım ve ticaret imkanlarına yönelik verileri üyeleriyle paylaşacak.

Makedonya Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Zvonko Mucunski, Makedonya Yabancı Yatırımlar ve İhracatı Destekleme Ajansı Ege Bölge Yetkilisi Alev Süleyman ile birlikte EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı makamında ziyaret etti.

Türkiye'de göreve başlayalı henüz 2.5 ay olduğunu ve ilk ziyaretlerinden birini İzmir'e gerçekleştirdiğini belirten Büyükelçi Mucunski, "Türkiye bizim için en değerli ülkeler arasında. Tarihi, kültürel, siyasi ilişkilerimiz köklü ve güçlü. Ortak değerlerimiz çok. Siyasette ve bürokraside Türk çok. Bağımsızlığımızı anayasal adımımızla ilk tanıyan ülke Türkiye oldu. NATO'ya şu anda aday ülkeyiz, tam üyelik için Türkiye destek veriyor" dedi.

UYGUN İŞ ORTAMI

Büyükelçi Mucunski, Türkiye'nin Makedonya'nın dış ticaretinde 8'nci, yatırımlarında 4'ncü ülke olduğunu ifade ederken sözlerini şöyle sürdürdü: "Slovenya ile aramızda 1 milyar euroyu aşan ticaret hacmi varken Türkiye ile 405 milyon dolarlık ticaret çok düşük. Güven mektubumu sunduğunda Cumhurbaşkanı Erdoğan bu rakamların daha da yukarı çıkarılması için odalarla işbirliğinin güçlendirilmesini önerdi. İzmir'in gücünü, kapasitesini, sizlerin bundaki etkisini biliyoruz. Bizlere büyük görevler düşüyor. Makedonya'da da odalar, yatırımcı Türk şirketleri var. Ekonomik ilişkilerimizi güçlendirmek için burada konuşulanları hayata geçirip somut olarak

yoruz. Böylelikle daha iyi sonuçlar elde edebiliriz."

Dünya Bankası raporu-na göre Makedonya'nın iş yapma kolaylığında ikinci sırada, kredi notunun da BB+ olduğunu vurgulayan Zvonko Mucunski, "Avrupa'da en düşük vergi uygulayan ülkeyiz. Sanayi bölgelerimizde arazinin metrekaresi 1 euro, serbest bölgelerimizde kira 10 euro/cent. Nitelikli ve ucuz işgücüne sahibiz, yatırım için doğru ülkeyiz. Türk şirketleri Makedonya'nın imzaladığı STA'lar sayesinde 650 milyonluk pazara Makedonya ile ulaşabilirler, diğer ülkelerde ortak projeler yapabilirler" diye konuştu.

YORGANCI LAR: GELECE ĞE BAKALIM

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar da, ilişkilerin geliştirilmesinde gelece Ğe dönük projelerin önemine dikkat çekti. Ender Yorgancılar, "Türkiye büyük ve güçlü bir ülke. Son 20 yılda ihracatını 20 milyar dolardan 160 milyar dolara çıkardı, bunun da yüzde 95'i sanayi ürünü. Kişi başına milli geliri 4 bin dolardan 10 bin dolara yükseldi. Bugün dünyanın konuştuğu büyük projeler Türkiye'de gerçekleştiriliyor. AB ülkeleri yüzde 1 ile binde 5, dünya ortalamaya yüzde 1.7 büyürken Türkiye'nin yüzde 5 büyümesi ayrıca büyük başarı. Ülkelerimiz arasındaki

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Makedonya Büyükelçisi Mucunski'nin ziyaretinde, "Ülkelerimiz arasındaki ilişkilerde gelece Ğe bakalım. Bilgilerimizi paylaşıp iş dünyasının yatırım ve ticaret konusunda doğru karar vermesini sağlayalım" mesajı verdi.

yapabileceklerimizi ortaya koymalıyız. Günümüzde internet vasıtasıyla her bilgiye kolayca ulaşılabilir ama iş yapma imkanlarını yerinde görmek ve yüz yüze iletişim her zaman çok daha etkilidir. Sizleri Makedonya'ya davet edi-

ilişkilerde de geçmişe değil geleceğe bakalım” dedi.

Makedonya'nın odalar sistemi ve iş ortamı hakkında bilgi sahibi olduğunu da ifade eden Yorgancılar, “En doğru davranış yerinde görmektir. Karşılıklı ziyaretler bu açıdan önem taşıyor. Makedonya'ya ait bilgileri şirketlerimizle paylaşım yatırım ve ticaret imkanları konusunda doğru karar vermelerini sağlayacak iş forumu düzenleyelim” diye konuştu.

MAKEDONYA TÜRKİYE'YE DESTEK MESAJINI EBSO'DAN VERDİ

Türkiye'de başarıya ulaşmayan darbe teşebbüsü ve olağanüstü hal uygulamasına Makedonya'dan da destek geldi. Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı ziyaret eden Makedonya Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Zvonko Mucunski, “Olayların canlı tanığıyım. Makedonya'nın Türkiye'nin yanında olduğunu ve desteğini bildirdik” dedi. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar da, OHAL uygulamasının sadece güvenliğin sağlanmasıyla ilgili olduğunu vurgularken, “Türkiye Cumhuriyeti güçlüdür, bunu yapanlar en ağır şekilde cezalandırılacaktır” diye konuştu.

Makedonya'nın Ankara Büyükelçisi Zvonko Mucunski'nin EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ı ziyaretinde gündemin önemli konularından birini TSK içinde emir komuta zinciri dışına çıkan bir grubun yaptığı, siyasi iradenin ve halkın

demokrasiye sahip çıkmasıyla başarısızlığa uğrayan kalkışma ile bu ortamın tamamen bitirilmesine yönelik olarak getirilen Olağanüstü Hal uygulaması oluşturdu.

Darbe teşebbüsü sırasında Ankara'da olduğunu belirten Makedonya Büyükelçisi Mucunski, şunları söyledi:

“Olayların canlı tanığıyım ve büyük üzüntü duydum. Makedonya'nın Türkiye'nin yanında olduğunu ve desteğini yazılı olarak bildiren ilk ülkeler arasındayız. Dışişleri Bakanlarımız da görüştü. Bazı komşu ülkelerin Türkiye'ye seyahat edilmemesi konusunda vatandaşlarını uyar-

ması üzücüdür. Makedonya olarak Türkiye'nin çok güvenli bir ülke olduğunu ve rahatlıkla seyahat edileceğini bildiriyoruz. Ekonomik alandaki çalışmalar kesintisiz devam etmeli ve Türkiye ile ilişkilerimizi bu durumda daha da güçlendirmeliyiz.”

TÜRKİYE BÜYÜK VE GÜÇLÜ ÜLKE

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar da, Türkiye'nin büyük ve güçlü bir ülke olduğu mesajını verdi.

Türkiye'deki Olağanüstü Hal uygulamasının da ekonomi ve insanların yaşamıyla değil sadece güvenlik amacıyla getiril-

diğini anlatan Yorgancılar, Fransa'nın Nice kentinde yaşanan olayları da örnek göstererek, “Türkiye büyük ve güçlü bir ülke. Başarılı- rını çekemeyen yurt içi ve yurt dışındaki bazı kişilerin yaptığı kalkışmaya halk destek vermemiştir. Bunu yapanlar da en ağır şekilde cezalandırılacaktır. Sadece Fransa değil dünya terörün ne olduğunu Nice'de gördü. Bir adam Fransa'nın kurtuluş bayramında insanları ezip öldürdü. Fransa hükümeti hemen olağanüstü hal uygulaması yaptı. Türkiye'deki uygulama da tamamen insanların güvenliği ve terörize ortamın engellenmesiyle ilgilidir” diye konuştu.

TABA ile EBSO işbirliği yapacak

Türk Amerikan İş Adamları Derneği (Taba/AmCham) İzmir Şubesi Yönetimi, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı makamında ziyaret etti.

Ziyarete Taba/AmCham İzmir Şube Başkanı Halil Bağdınlı, Başkan Yardımcısı Süha Kahraman ve Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Burcu Bekemler Kutlukaya katıldı. Ziyaretin ağırlıklı gündemini EBSO ile Taba /AmCham'ın ortak çalışmalar

gerçekleştirilmesi oluşturdu. Özellikle İzmir iş dünyasına fayda sağlayacak projelerin gündeme getirilmesi sözü konuşulurken, her iki kurumunda birbirine her türlü desteği sağlayacağı ifade edildi. EBSO ile Taba/AmCham'ın özellikle Amerika'daki firmaların yatırımlarının İzmir'e kazandırılması amacıyla kenti tanıtıcı program ve organizasyonlar gerçekleştirilebileceği vurgulandı.

Vergi incelemesinde yeni bir model ve teknik yaklaşım Risk Analizi Yöntemi & Check Up

Mükellef hakları açısından korunması gereken en önemli husus, savunma hakkının engellenmemesidir. İncelemeye başlama tutanağında vergi idaresinin hangi veriler sonucunda risk analizi çerçevesinde mükellefi incelemeye aldığına da açıkça yazılması ve mükellefe anlayacağı şekilde açıklanması bir yükümlülük ve mükellef açısından bir haktır.

Vergi idaresinin tam otomasyona geçmesiyle birlikte veri ambarına (VERİA) gelen bilgiler artmış, yüzlerce veri üzerinden mükelleflerin risk analizine tabi tutularak incelenmesi yöntemine geçilmiştir.

Bu yöntem; risk analizi çerçevesinde değerlendirilen verilerin, bilanço kalemlerinin ve gelir tablosundaki tutarların değişimi, karlılık oranları, maliyet ve gider büyüklükleri, firmaların banka işlemleri, firma sahibi ve ilişkili kişilerin banka işlemleri, kredi kartları, kullanılan elektrik, doğalgaz ve benzeri harcamalar gibi veriler hızlı bir şekilde veri ambarına gelmektedir. Bu durum mükellef incelemelerine yön vermekte, mükelleflerin inceleme süreleri azalmak suretiyle inceleme oranları artmaktadır.

Burada esas amaçlanan, mükelleflerin gönüllü uyumunu sağlamak olarak belirlenmiş olsa da, sahte belge kullanım iddiasından, hesap ve muhasebe hileleri gibi vergi kaçakçılığı suçları, ortaya çıkan vergi ziyayın 1 kat veya 3 kat cezalı olarak talep edilmesi, hürriyeti bağlayıcı ceza kapsamında yargılanması, kasa ve ortaklar cari hesaplarının adatlandırılmak suretiyle, mükellefler tarafından daha önce bilinmeyen yeni vergisel ve cezai sonuçlar gibi yan uygulamalarla da karşılaşmaktadır.

Prof. Dr. Kerametdin TEZCAN
EBSO Fahri Danışmanı

“Tüfek icat oldu, mertlik bozuldu” sözünden yola çıkarak, mükelleflerin bundan sonraki süreçte vergi idaresi tarafından elde edilen veriler üzerinden daha hızlı, daha etkin ve sonuçları itibarıyla daha sistematik bir inceleme yöntemi ile karşılaşacakları açıktır. Bu durumdan yola çıkarak, mükelleflerin bilanço analizlerinin, banka işlemlerinin ve veri ambarına akan tüm bilgilerinin uyumlu olması ve kendilerinin de gönüllü uyum çerçevesinde yeni inceleme yöntemlerine uygun, firma mali analizlerini ve vergi revizyonlarını yapmaları gerekmektedir.

Aynı durum ücret, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı, değer artış kazancı ve arızı kazanç kapsamında gelir elde eden tüm vatandaşlarımız için de risk analizleri çerçevesinde hiç beyan etmedikleri veya eksik beyan ettikleri vergiler daha hızlı ortaya çıkacaktır.

Burada mükellef hakları açısından korunması gereken en önemli husus, savunma hakkının engellenmemesidir. Bunun için, incelemeye başlama tutanağında vergi idaresinin hangi veriler sonucunda risk analizi çerçevesinde mükellefi incelemeye aldığına da açıkça

yazılması ve mükellefe anlayacağı şekilde, teknik terimlere boğmaksızın açıklanması vergi idaresi açısından bir yükümlülük ve mükellef açısından bir haktır.

Tam otomasyona geçiş ile birlikte, risk analizi yöntemiyle vergi incelemesini etkin kılan idare, incelemelerde hız kazanmak için etkin ve aynı zamanda verimli izleme yöntemlerine geçerek yeni bir teknik benimseyerek “check up” yöntemine geçmiştir.

Bu yöntemle vergi incelemelerinde nokta vuruşu sağlayarak inceleme yöntemini önceden mükellef ile paylaşarak bu yöntemlerden, defter kayıt ve belgeler üzerinden hızlı bir şekilde inceleme yapmaktadır. Vergi incelemesinde bütün mükellefler açısından risk analizinde tespit edilen ve risk oluşturan bilanço kalemleri belirlenmiş ve check up listesi oluşturulmuştur. Mükelleflerin risk oluşturabilecek ve check up yöntemiyle bakılan işlemleri aşağıda olduğu gibi sıralanabilir:

- Dönem sonunda işletme stoklarında yer alan hammadde, yarı mamul, mamul, ticari mal ve benzeri stokların değerlerinin 213 sayılı VUK’un ilgili hükümlerine uygun olarak değerlendirilip değerlendirmediği,
- Dönem sonunda; işletmede mevcut maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değerlerinin VUK’un ilgili hükümlerine uygun olarak değerlendirilip değerlendirmediği ile gider yazılan amortisman ve tükenme paylarının doğru bir şekilde hesaplanıp hesaplanmadığı,
- Dönem içerisinde elden çıkarılan maddi maddi olmayan duran varlıklara ilişkin olarak elde edilen kar veya zararın doğru bir şekilde hesaplanarak ilgili dönem kazancına intikal ettirilip ettirilmediği,
- Mevcutlar, borçlar ve alacaklara ilişkin yabancı paralı işlemler ile ilgili olarak ortaya çıkan kur farklarının VUK’un ilgili hükümlerine uygun olarak değerlendirilip değerlendirmediği ile dönem içerisinde ve dönem sonunda oluşan kur farkı gelir ve giderlerinin ilgili dönem kazancına intikal ettirilip ettirilmediği,
- Alacak ve borç senetlerine ilişkin hesaplanan reeskont tutarlarının VUK’un ilgili hükümlerine uygun olarak doğru bir şekilde hesaplanıp hesaplanmadığı,
- Dönem sonu kapanış işlemleri ile Kurumlar Vergisi Beyannamesi ve gelir tablosu ve bilançonun uyumlu olup olmadığının kontrolü,
- Kazançtan düşülen gider ve zararlardan kanunen kabul edilmeyen gider niteliğinde olanların doğru bir şekilde hesaplanarak Kurumlar Vergisi Beyannamesinde kazanca ilave edilip edilmediği,
- Kurumlar Vergisi Beyannamesinde “zarar olsa dahi indirilecek istisna ve indirimler” bölümünde indirim

konusu yapılan kazançların 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK) ile ilgili diğer mevzuatta belirtilen istisna ve indirimden faydalanma şartlarını taşıyıp taşımadığı,

● Kurumlar Vergisi Beyannamesinde “kazancın bulunması halinde indirilecek istisna ve indirimler” bölümünde dikkate alınan indirim tutarlarının KVK ile ilgili diğer mevzuatta belirtilen indirimden faydalanma şartlarını taşıyıp taşımadığı,

● VUK’un mükerrer 257 ve mükerrer 355. maddeleri uyarınca 8000 TL üzerindeki tahsilat ve ödemelerini banka ve benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uyulup uyulmadığı,

● Değersiz ve şüpheli hale gelen alacaklar ile vazgeçilen alacaklar için gider yazılabilme şartlarının sağlanıp sağlanmadığı,

● Özel maliyet bedeline tabi gayrimenkuller için özel maliyet bedellerinin ve bu bedellerin iftasının doğru hesaplanıp hesaplanmadığı,

● Kurumlar Vergisi Beyannamesinde gösterilen vergi kesintilerinin ve geçici verginin hesaplanan vergiden mahsubunun doğru yapılıp yapılmadığı,

● Sermaye azaltımı işlemlerinde vergisel yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediği,

● Zarar mahsubuna ilişkin şartlara uyulup uyulmadığı ve zarar mahsubunun doğru yapılıp yapılmadığı,

● Sigorta şirketleri sigortalılarına mal teslimi ve hizmet ifasında bulunan mükelleflerin, yapılan mal teslimi ve hizmet ifası karşılığında belge düzenine uyup uymadıkları ve söz konusu faaliyetler kapsamında elde edilen gelire ilişkin vergisel yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediği,

Mükelleflerin de Check Up yönteminde nelere dikkat edileceğini bilmeleri ve idarece riskli görülen alanlarda oluşabilecek bir hataya mahal vermemeleri, bizce vergi barışının sağlanması açısından önemlidir.

Not: Ekonomi gündemi yazılarımdan derlenmiştir.

Yılmaz'dan meclis temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkan Vekili Işın Yılmaz, Açılış ve Başkanlık Sunuşlarında; ülkemizin terörle mücadelesi devam ederken, diğer taraftan da 65. Hükümetin ekonomi başta olmak üzere farklı alanlarda stratejilerini kamuoyu ile paylaştığını ifade etti. Ne yazık ki, son 1 yıldır ülkemiz üzerinde kara bulutlar dolaştığını, gözyaşı ve acının hiç dinmediğini, mübarek Ramazan ayında dahi gerek ülkemizde, gerekse Ortadoğu'daki masum insanların, güvenlik güçlerimizin hain pusulara kurban edildiğini ifade eden Yılmaz, yaşanan acıların son bulmasını

bir kez daha gönülden dilediğini belirterek, şehitlerimize Allah'tan rahmet, sevenlerine ve yakınlarına başsağlığı diledi. Yılmaz, acılarını bir nebze paylaşabilmek ve bu zor günlerinde destek olabilmek adına, Odamızda şehit ailelerimiz için bir iftar programı düzenlendiğini belirterek, iftara katılım sağlayarak, desteklerini esirgemeyen Yönetim Kurulu ve Meclis Üyelerine teşekkür etti.

Yaşanan terör olaylarının dünyada İslam karşıtı sesleri daha çok yükselttiğini, böylesi bir dönemde uluslararası ilişkilerimizde daha yapıcı bir rol güdülmesi

gerektiğini hatırlatan Yılmaz, bu anlamda Cumhurbaşkanı ve Başbakan tarafından Rusya Günü için gönderilen mesajı ve İsrail ile varılan anlaşmayı olumlu görse de AB'nin Türkiye karşıtı politikalarına karşı da dikkatli davranmamız gerektiğini vurguladı. Işın Yılmaz, geçmişten beri tarihi ve ekonomik anlamda en önemli müttefiklerimizden biri olan Almanya ile de gerilimli bir sürece girdiğimizi, Alman Parlamentosu tarafından asla tasvip etmediğimiz bir şekilde Ermeni soykırımı tasarısının kabulünün ardından, geçtiğimiz günlerde de ülkemiz ile

AB müzakere sürecinin sonlandırılmasına yönelik bir teklifin gündeme geldiğini, AB'nin patronluğunu üstlenen Almanya'nın bu tavrının kabul edilemez olduğunu söyledi.

KÜRESEL VE TOPLUMSAL BARIŞ

ABD'deki başkanlık seçimi sürecinde de Müslümanların ülkeye girişlerinin kesin olarak yasaklanması gerektiği gibi ırkçı söylemlerin çokça dillendirildiğini, İngiltere'de Türkiye karşıtı bir politika izlenerek referandumla AB'den çıkma kararının alınmış olmasının ise bir başka

kayda değer gelişme olduğunu, ki söz konusu ayrılma kararının çok derin siyasi ve ekonomik etkileri olacağını, mevcut AB ülkelerinin izleyeceği tutumunu hep beraber izleyeceklerini dile getirdi. Yılmaz, AB üyelik müzakereleri uzun yıllardır devam eden ve bu konuda, özellikle de son dönemlerde ciddi tıkanmalar ve krizler yaşayan ülkemizin, yeni durumdan sonraki akıbetinin önem teşkil ettiğini, yeni dönemde ortaya çıkacak fırsatların, ülkemiz açısından en dinamik biçimde değerlendirilebilmesi için daha fazla mesai harcamamız gerektiğini söyledi.

Işın Yılmaz, İslam karşıtı söylemler artarken, içerde de bu ırkçı yaklaşımı haklı çıkarırcasına toplumsal gerginliğin şiddete dönüşmesinden üzüntü duyulduğunu, yaşanan olayların şiddet zihniyetinin günümüzde kontrolden çıkmaya ne denli yatkın ve ne denli tehlikeli olduğunu açık biçimde ortaya koyduğunu, oysa Anadolu'nun, tarihi boyunca her zaman onlarca halkın kardeşliğine kucak açtığını, farklılıkları ayrılık değil, zenginlik saydığını, yaşam felsefelerini sevgi ve kardeşlik üzerine inşa eden Mevlana, Yunus Emre, Pir Sultan Abdal ve daha nicelerinin öğretilerinin Anadolu'nun barışçıl ruhunun aynası olduğunu vurgulayarak, gelişmiş ülkeler bilim ve teknoloji alanları başta olmak üzere, onlarca keşif ve icat yaratırken, ülkemizin hoşgörüsü ruhunu

kaybedip, şiddet haberleri ile gündeme gelmesinin çok acı bir durum olduğunu dile getirdi.

ORMAN YOK OLMASIN

Bir başka şiddet görüntülerinin de doğadan geldiğini, ne yazık ki sadece son bir haftada, Bodrum, Mersin, Uşak, Tekirdağ, Edirne, Bursa illerimizde ve Antalya'nın yedi farklı noktasında çok sayıda orman yangınının yaşandığını belirten Yılmaz, art arda yaşanan bu yangınların, doğamızı yok ettiği gibi, çölleşme tehlikesi altındaki ülkemizin geleceği için de ciddi bir tehdit oluşturduğunu, henüz yaz mevsiminin başında olduğumuz düşünüldüğünde tedbirlerimizi artırmamız, yeşilin yok edilmesine vesile olanlara da caydırıcı cezalar uygulamamız gerektiğini söyledi.

EKONOMİ KAHRAMANLARI

Işın Yılmaz, geçen ay iş dünyamızın durumunu yansıtmaya bağlamında en önemli göstergelerden olan 100 büyük firma çalışmasının Odamızca açıklanırken, İstanbul Sanayi Odası tarafından gerçekleştirilen 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin ilk 1000 ihracatçı firma sonuçlarının da kamuoyuyla paylaşıldığını ifadeyle, listeye girmeye hak kazanarak, bu zorlu dönemde üretim ve ihracatı ile ekonomimize katkı sağlayan tüm firmaları tebrik etti.

Yılmaz, Ramazan Bayramı'nın barışçıl ve birleştirici ruhunun, çok zorlu zamanlar geçirdiği bu dönemlerde ülkemize ve dünyaya barış, sağlık ve huzur getirmesini dileyerek, şeker tadında bir bayram temenni etti.

Geçmiş Dönem Başkanlarımızdan Yılmaz Adıgüzel'in vefat ettiğini dile getiren Yılmaz, Merhuma Allah'tan rahmet ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileyerek, Meclisi bir dakikalık saygı duruşuna davet etti.

EBSO AİLESİ

Meclis Başkanı Salih Esen'in bir kız torununun daha dünyaya geldiğini belirten Yılmaz, tebriklerini iletti.

Meclis Üyeleri Savaş Başnak ve Serhan Sakıpağa'nın meclis toplantılarına devamsızlıkları nedeniyle

üyeliklerinin sona erdiğini, yerlerine Ayhan Işık ve Esra Boyacıoğlu'nun getirildiğini, Meclis Üyesi Işın Sağıroğlu'nun firmasının temsilci değişikliği talebinde bulunması nedeniyle Sağıroğlu'nun yerine Süleyman Hançerli'nin getirildiği söyleyen Yılmaz, yeni üyeleri tebrik ederek, başarılar diledi.

Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Vatansever'in Enerji Sanayicileri ve İşadamları Derneği Başkanlığına seçildiğini, Meclis Üyesi Mustafa Sivridağ'ın Altay Spor Kulübü Yönetim Kurulu Üyesi olarak görevlendirildiğini ifadeyle, kendilerini tebrik etti.

Meclis Üyesi Temel Ayçan Şen'e meclis üyelerine göndermiş olduğu iftariyelik incir paketleri için teşekkür etti.

Vefat eden EBSO Eski Başkanlarından Yılmaz Adıgüzel için Mecliste saygı duruşunda bulunuldu.

Yorgancılar: Sanayicinin beklentileri Torba Yasa'ya girdi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, geçen ayki meclis toplantısında şehit haberlerinin yürekleri dağladığını ve yaşadıkları üzüntüyü dile getirdiklerini ama maalesef aradan geçen bir aylık süre zarfında yine şehit haberlerinin geldiğini söyledi. Bu zorlu günlerde Meclis Üyesi Nedim Anbar'ın büyük destekleri ile Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak şehit aileleri ile bir arada olabilmek, acılarını paylaşarak, desteklerini dile getirmek adına bir iftar yemeği düzenlediklerini ifade eden Yorgancılar, yurt içinde, yurt dışında

birçok toplantıya katılarak konuşma yapmasına rağmen ilk defa kelimelerin boğazında düğümlendiğini, dile getireceği kelimeleri söylemekte çok zorlandığını vurguladı. Şehitlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet dileyerek, şehit haberlerinin en kısa sürede son bulmasını diledi.

Ender Yorgancılar, aylık faaliyetlerle ilgili sunumda da izlendiği üzere, EBSO Yönetim Kurulu olarak aynı gün 5 Bakanımızdan randevu alarak Ankara'da ziyaret ettiklerini, Başbakan Binali Yıldırım'ın "ülkede üretim yoksa, sanayi yoksa, istihdam yoktur, kalkınma da yoktur"

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, hükümetin ekonomi ile ilgili olarak ele aldığı 130'a yakın madde'nin 53'ünün YOİKK tarafından değerlendirilen ve daha çabuk yol alınması için neler yapılmasının gerektiği ifade edilen konular olduğunu hatırlatarak onları Torba Yasa içinde görmekten memnuniyet duyduğunu söyledi.

mesajını tüm Bakanlarda gördüklerini, bütün Bakanların "üretim ve yatırımla ilgili ne istiyorsanız direkt olarak gelin, yazın, anlatın elimizden gelen her türlü desteği vermeye hazırız" ifadelerini kullandıklarını belirtti. EBSO olarak, öncelikle terör ile ilgili hükümetimizin yapmış olduğu uygulamayı doğru bulduklarını ve desteklediklerini, terörün mutlaka bitirilmesi gerektiğini ifade ettiklerini, ülkemizdeki yavaşlayan yatırımların, özellikle yabancı sermaye girişlerindeki azalmanın önüne geçebilecek düzenlemenin, mikro formların hayata geçirilmesini, yapı-

sal reformların değişimi ile ilgili çalışmalar yapılmasını dile getirdiklerini söyledi.

Bilindiği üzere Çek Yasası ile Kare Kodlu Çek kullanma zorunluluğunun 1 Ocak 2017 tarihi itibari ile yürürlüğe gireceğini, kare kod ile çek hakkında birçok bilgiye sahip olunabileceğini, yine yasa ile karşılıksız çıkan çeklerde 1 ile 6 ay arasında hapis cezasının verilebileceğini, ki bunun da caydırıcı olacağına inandıklarını belirtti.

Ankara ziyaretlerinde, serbest bölgeler ile ilgili düşünceleri ifade ederek, serbest bölgelerin Türkiye’de artırılmasını, ancak buraların bir ticarethane amacı ile değil, üretim ve istihdama dayalı destekler ile yapılmasının doğru olduğunu belirttiklerini, Sanayi 4.0’ı hatırlatarak, nesnelerin interneti, bulut teknolojisi, akıllı makineler, akıllı bakım ve konuyla ilgili Ege Üniversitesi ile birlikte başlatılan çalışmayı dile getirdiklerini söyledi. Yorgancılar, Türkiye Kalkınma Bankası’nın daha

etkin bir şekilde getirilerek Türkiye’nin yatırımları ile ilgili destek verecek bir banka konumuna getirilmesini ifade ettiklerini, aslında kendisinin Türkiye’de bir KOBİ Bankası kurulmasını ve KOBİ kanunlarının yürürlükte olmasını hayal ettiğini, çünkü bu sayede ekonomimizin yüzde 95’ini oluşturan KOBİ’lerin sorunlarının daha kolay çözüleceğine inandığını belirtti.

53 MADDE TORBA YASA’DA

Ender Yorgancılar, geçen ayki sunumda, Ilgaz’da yapılan toplantıda ekonomi ile ilgili hükümetimizin ele aldığı 130’a yakın maddenin 53 tanesinin YOİKK tarafından incelenerek daha çabuk yol alınabilmesi için neler yapılması gerektiğinin değerlendirildiğini ve bu toplantıda alınan kararların, Meclis’e sevk edilen Torba Yasanın içinde görmekten büyük memnuniyet duyduğunu vurguladı. Görüşülen konular arasında yer alan; bütün şirket ku-

ruluşlarının vergi mükellefiyet belgelerini elektronik ortamda Ticaret Sicil Memurluğundan alabilir olmasının önem taşıdığını, tahkim yargılamasında alınan nispi harçların kaldırılacağını, finansal kiralama konusunda malların finansal kiralama şirketlerince teminine ilişkin tapu hariç tüm harçların kaldırılacağını, ayrıca vergi idaresinin uluslararası şirketler için ileriye dönük anlaşmalarının 5 yıla çıkartılacağını, patente dayalı üretimde kazanç istisnasındaki denetim raporu şartının kaldırılacağını, finans kurumları arasındaki farklı finansal enstrümanların vergi kanunları karşısında aynı duruma getirileceğini, finansal kiralama, faktöring işlemlerinde sat ve geri kiralama, kurumlar vergisi ile KDV’den istisna yapılacağını, Tüketici Hakem Heyetlerinin bankaların kullandıkları kredilere ilişkin masraf iadesi kararı verdiğini ve ödenen BSMV’lerin bankalara iade edileceğini, uluslararası

şirketlerin, bölgesel yönetim merkezini Türkiye’de kurmaları durumunda Kurumlar Vergisi ödemeyeceklerini söyledi.

Ekonomiyle ilgili daha birçok konuda adım atıldığını, sonuç olarak doğru şeyler talep edildiği takdirde karşılığını alabilme imkânı doğduğunu söyleyen Yorgancılar, 53 maddeden bir tanesinde kayyum atanması ile ilgili konuda endişeleri bulunduğunu, Adalet Komisyonunda konuşulan bir konu ile ilgili şirketlere kayyum atanması yapılmadan önce konunun çok iyi incelenmesi gerektiğini düşündüğünü, zira konuyla ilgili tasarı geçtiği takdirde kayyum tedbirlerinin uygulanacağı suçların kapsamının oldukça geniş kalacağını, bunun da şirketlerin hareket alanını maalesef daraltacağını, geri dönüşü olmayan zararlar yaratabileceğini ve ne şekilde telafi edileceği, ticari hayat üzerindeki etkisinin de nasıl olacağı ile ilgili bir belirsizlik bulunduğunu vurguladı.

ZORLU ORTAMDA BÜYÜME BAŞARISI

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, yılın ilk çeyrek büyümesinin 4.8 olarak açıklandığını, oldukça zorlu bir konjunktürde tüm ülkelerin yüzde 1-1.5 büyüdüğü hatta bazılarının eksi büyüme gerçekleştirdiği bir ortamda Türkiye'nin yüzde 4.8 büyümesinin hakikaten başarı olduğunu, zaten Ocak ve Şubat ayında 50 barajının üzerinde olan PMI endeksinin, Ocak ve Şubat ayında yüzde 6 oranında büyüyen sanayi üretim endeksi ile yılın ilk çeyreği için güçlü bir büyüme sinyali verdiğini, imalat sanayindeki büyüme oranı bir önceki çeyreğe göre azaltmış olsa da yine yüzde 5.9 gibi yüksek bir seviyede gerçekleştiğini, ancak bunun talep cephesinden özellikle kamu tüketimi, arz cephesinden ise sanayi ve inşaat sektörünün büyümenin lokomotifi olduğunu ortaya koyduğunu söyledi.

İnşaat sektörü yüzde 6.6, toptan ve perakende yüzde 5.6, tarım yüzde 2.7 büyürken madencilik sektörünün yüzde 2.4 arttığını, büyümeye katkı açısından bakıldığında imalat sektörü 1.52 puan katkı sağlarken, ithalat ihracat ve sabit sermaye yatırımlarının maalesef negatif yönde etki yaptığını söyledi. Yorgancılar, yılın ilk çeyreğinde Euro Bölgesi'nde büyüme oranı yüzde 1.7, Amerika Birleşik Devletleri yüzde 2 büyürken, Rusya'da yüzde 1.2'lik bir düşüş söz konusu olduğunu, ülmemizin potansiyel pazarları incelendiğinde yüzde 4.5 büyüyen Türkiye karşısında yüzde 1 gibi büyüyen AB,

yüzde 1.5 gibi küçülen Rusya bulunmasının alternatif pazarlar ve ihracatta büyümemiz, yeni teşvik sistemlerini, desteklerini mutlaka gerçekleştirmemiz gerektiğini gözler önüne serdiğini dile getirdi.

HARCAMAYA DEĞİL YATIRIMA TEŞVİK

Yılın ikinci çeyreği ile ilgili üyelerden belirgin bir yavaşlama sinyalleri geldiğini ve baz etkisinin de bu dönemde tersine etki edeceğine dair değerlendirmeler bulunduğunu, bu noktada hükümetimize çok önemli görevler düştüğünü, devletin ekonomiye ve büyümeye ilk çeyrekte olduğu gibi cari harcamalarla değil özel kesim yatırımlarını teşvik ederek katkı vermesi gerektiğini belirtti.

Bankaların cephesinden duruma bakıldığında, kredi mevduat oranlarının yüzde 119'da olduğunu, ellerindeki mevduatın tamamını kre-

Karşılıksız çek için yeni öneri

Kare kodlu çek uygulamasında yapılan yeni düzenleme ile karşılıksız çek miktarından az olmamak kaydı ile adli para cezası, ardından da ödenmeyen her çek için 1 ile 6 ay arasında hapis cezası verileceğini, bu cezanın ertelenmeyecek olmasının da çeklerin ödeme oranını yükselteceğini düşündüklerini dile getiren EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, ancak yeni düzenleme konusunda alacaklı hakkını alamadan mağdur duruma düşeceğini, bu nedenle TOBB vasıtasıyla Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'na iletilmek üzere bir yazı hazırladıklarını, çekin karşılığında yatırılacak olan miktarın alacaklı tarafından vergi, sigorta diğer devlet ödemelerine karşı tutularak hiç olmazsa buradan mahsup edilme imkânının sağlanmasını talep ettiklerini belirtti.

di olarak kullanılabiliyor olmaları memnun edici olsa da mevcut durumda bunun biraz aşıldığını, "Gayri nakdi kredi ve yükümlülükleri" de eklendiğinde, bu oranın yüzde 140'ları bulduğunu, yani bankalarımızın elindeki mevduatın yüzde 40 daha fazla kredi

verdiğini ki bunun da kredi faizlerinin neden düşmediğinin göstergesi olduğunu söyledi. Yorgancılar, Merkez Bankası kaynaklı sendikasyon, mevduat, interbank ve sermaye araçlarının doğru değerlendirilmesi gerektiğini, her iki taraf için de kaynak

yetersizliğinin ortada olduğunu, kredi faiz oranlarının bir an evvel düşürülmesi gerektiğini dile getirdi.

BREXİT ETKİSİ

Yorgancılar, dünyada her gün bir şeyler yaşanırken İngiltere'nin, Avrupa Birliği'nden çıkması konusunun gündemin birinci sırasına oturduğunu, yapılan güncel bir araştırmada diğer ülkelerin AB'de kalmak isteyip istemediklerinin ölçüldüğünü ve Fransa ile Yunanistan haricindeki ülkelerin AB'de kalma taraftarı olduğu sonucunun ortaya çıktığını söyledi. İngiltere ekonomisinin, Polonyalı göçmenlerin ucuz maliyetle İngiltere'ye geldikleri süre içerisinde, kendi halkına iş imkânı sağlayamaması nedeniyle büyük sıkıntı yaşadığını ifade etti.

İhracat yapıp, ithalatımız az olduğu ve cari açık vermediğimiz için İngiltere'nin bizim için önemli ülkeler arasında yer aldığını, ikinci olarak, hem finansman imkanı hem de doğrudan yatırım imkanı sağlayabildiğimizi, üçüncü olarak da önemli bir ticari partnerimiz, olması dolayısıyla özellikle tekstil, beyaz eşya ve otomotiv sektörünün İngiltere'deki karardan etkileneceğini düşündüğünü, ancak İngiltere'nin çok enteresan bir ülke yapısı bulunduğunu, kazan-kazan mantığı ile her ne kadar referandumla AB'den çıkma kararı alınsa da sonuçta yine konuyu hükümetin onaylaması gerektiğini, Avrupa Birliği ile yapılacak görüşmeler sonucunda kazan-kazan ilkesi öne sürülerek, masada tekrar

tartışarak üyeliğini devam ettirebileceğini dile getirdi. Eğer AB'den çıkma kararı alınsa o zaman hükümetimizin mutlaka ama mutlaka serbest ticaret anlaşmalarını gündeme getirmesi gerektiğini söyleyen Yorgancılar, İngiltere'yi AB'ye tam entegre olmuş bir ülke olarak görmediğini, çünkü öncelikle Schengen'i tanımadığını, parasının hala sterlin olduğunu ve en önemlisi AB'nin kurucu ortağı olmadığını belirtti.

Haziran ayı içerisinde iki güzel haberin kamuoyu ile paylaşıldığını, bir tanesinin; İsrail ile 2011 yılındaki Mavi Marmara gemisi olayından kaynaklanan aramızdaki soğukluk ile ilgili Roma'da yapılan görüşmeler sonucunda konunun çözüldüğünü, hükümetler arasında mutabakat sağlandığını, ikincisinin ise; Türkiye-Rusya ilişkileri arasında normalleşme sürecinin başladığı haberi olduğunu söyledi.

SANAYİNİN DURUMU HER YERDE AYNI

Yorgancılar, Odamızın 34 yıldan bu yana yaptığı '100 Büyük Firma' çalışması ile İstanbul Sanayi Odası'nın yapmış olduğu '500 Büyük Firma' çalışmasının örtüştüğünü, net satışlar, ihracat, bürüt kâr, borç/özkaynak oranlarına bakıldığında birbirine çok yakın değerlerin oluştuğunu söyledi.

Her sene yılda 2 kez yapmış olduğumuz ekonomi değerlendirme anketimizin ilk 6 aylık gerçekleştirmeleri ile ikinci 6 aylık beklentilere ilişkin sonuçlarına genel olarak bakıldığında; geçen yılın

Ender Yorgancılar, yılın ikinci çeyreği ile ilgili belirgin bir yavaşlama sinyalleri geldiğini ve baz etkisinin de bu dönemde tersine etki edeceğine dair değerlendirmeler bulunduğunu hatırlatırken, devletin ekonomiye ve büyümeye özel kesim yatırımlarını teşvik ederek katkı vermesi gerektiğini belirtti.

ikinci yarısına göre ciro ve kâr azalan, gidişatın bu yönde de devam edeceğine inanan, yetersiz iç talepten ciddi bir şekilde etkilenen, yılın ikinci yarısına ilişkin de, kurlar ve terörün etkisinin azalarak devam etse de özellikle dış politika ve pazar sorununun öne çıkacağı beklentinin üyelerimiz tarafından belirtildiğini söyledi.

YORGANCILAR KONULARI DEĞERLENDİRDİ

Meclis Üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konuları değerlendiren Ender Yorgancılar, kayyum konusundaki tasarının mümkün olduğunca yeni baştan değerlendirilmesi, herhangi bir açık alan, yoruma açık alan bırakılmadan, tamamen netleştirildikten sonra yasalaşması gerektiğini söyledi.

Konuşmasında paylaştığı tabloda yer alan yüzde 119'luk rakamın mevduat

karşılığını ifade ettiğini, gayri nakdi krediler ile birlikte bu rakamın yüzde 140'a ulaştığını, İnterbank, Merkez Bankası fonlaması, öz kaynaklar, mevduatlar, sendikasyon kredileri gibi enstrümanların maliyetlerinin de 10'lara ulaştığını ifade eden Yorgancılar, Türkiye'deki mevduatların ortalamasına bakıldığında bankaların vadesi 37 gün olan mevduat hesaplarından para kazanabildiğini, asıl önemli konunun kazandığı bu parayı hangi maliyet ile kaçta satacağı olduğunu söyledi.

Nedim Anbar'ın şehit aileleri için bahsetmiş olduğu konunun çok hassas olduğunu, neticede herkesin şahsi değerleri ile bir takım yerlere destekte bulunabildiğini dile getiren Yorgancılar, şehit aileleri için topladıkları meblağ 1 Temmuz itibarıyla Şehit Aileleri Derneği'ne teslim edeceklerini söyledi. Destek olmak adına para toplamanın ve bunun devamını sağlamanın kolay bir iş olmadığını belirten Yorgancılar, sanayiciler olarak işçi alımlarını yaparken şehit ailelerinden uygun olanların işe alınmasının daha kolay ve süreklilik arz eden bir çalışma olacağını düşündüğünü, bu bağlamda verdikleri iftar yemeğinde düşüncesini İzmir Şehit Aileleri ve İnsan Hakları Yardımlaşma Derneği Başkanı Hatice İşbilen'e aktardığını, kurulacak bir network ağında iş arayanların kriterlerinin depolanması, sanayiciye verilecek link ile ihtiyaç duyulan personelin bu ağ üzerinden işe alınmasının yapılabileceğini de sözlerine ekledi.

Sanayicinin gündemi ekonomi

Nedim Anbar Dış politikada hata yapmayalım

EBSO Meclis Üyesi

Nedim Anbar, tüm şehitlerimizi rahmet ile andığını, ayrıca vatan uğruna gazi olup, hayatını devam ettiremeyecek duruma gelenlere de gazi deyip geçmemek gerektiğini, onun için gazilerimizi de minnet ve şükranla andığını söyledi.

Anbar, İngiltere'nin AB'den ayrılış kararı alması ile AB projesinde çöküşün başladığını, bu çöküşün kolay kolay durdurulamayacağını düşündüğünü, çünkü AB'nin neredeyse insan haklarını yaşamın bile önüne geçirdiğini, çalışanlara tanınan hakların her geçen gün genişlemesi ile devasa firmaların bile batmaya başladığını söyledi. İkinci çöküşün ise stratejik derinlik kavramının çöküşü olduğunu,

Cumhurbaşkanımızın o politikanın ne denli ülkeye zarar verdiğini anladığını, hatta hali hazırda ülkemiz iktidarının bu konuda çok iyi ders aldığını düşündüğünü, zira Türkiye'nin bugüne kadar uygulamış olduğu dış politikanın dışarıdan aksülamellerini (reaksiyon) gerek İngilizlerin AB'den çıkmak için kullandığı afişten, gerekse Almanların hiç mevzu bile etmedikleri Ermeniler ile ilgili sözde soykırım konusunu gündeme getirmelerinden gördüklerini ifadeyle, daha fazla hata yapılmadan ve dünyanın bir parçası olduğumuz unutulmadan, sağlıklı politikalar uygulanarak, Türkiye'ye fayda sağlanmasını ümit ettiğini söyledi.

ŞEHİT AİLESİNE ÖNCELİK VERELİM

Şehit aileleri ile ilgili gerçekleştirilen

organizasyona aslında önderlik etmediğini sadece vesile olduğunu, bu konunun da basında yer almasını istemediğini, çünkü bunun gerçekten gönülden yapılan bir iş olduğunu belirtti. Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın ve Meclis üyelerinin de katkıları ile bir iftar yemeği organize ettiklerini ve şehit ailelerine, yakınlarına destek olabilmek adına yardım faaliyeti gerçekleştirdiklerini, Meclis Başkanı Esen'in kendisini uyararak, yapılabilecek yardım ve destekler konusunda Meclis üyelerinin bilgilendirilmesinin daha olumlu sonuç yaratacağını söylemesi üzerine söz aldığını belirtti. Gerçekleştirilen iftar yemeğinde yapılan konuşmaların başında şehit ailelerinin öncelikle hatırlanmak istediklerini

belirttiklerini, ki gazilerimizin de mutlak hatırlanması gerektiğini düşündüğünü, ikinci olarak iş bulma konusundaki gayretlerine destek olunmasını istediklerini, hatırlanacak olunursa meclis üyelerine attığı bir mailde; biyolog olan bir şehit kardeşinin TSK'da 7 yıl rütbeli olarak çalıştıktan sonra silahlı kuvvetlerin o konuya ihtiyacı bitince sözleşmesinin sona erdirildiğini, biyolog ihtiyacı olanların iş konusunda destek olabileceklerini yazdığını söyledi.

Şehit aileleri için Meclis Üyelerinin üçte birini aşan kısmından maddi destek topladıklarını, bugüne kadar herhangi bir hayır işi için maddi katkı talep etmediğini ancak şehit ailelerinin kendisi için ayrı bir öneme sahip olduğunu, bu nedenle tüm meclis üyelerinden katkıda

bulunmalarını talep eden Anbar, bağışlar EBSO Vakfı üzerinden gerçekleştirildiği takdirde masraf gösterilerek vergi matrahından düşülebildiğini, en kısa sürede para toplayabilirlerse ciddi bir katkı sağlayacaklarını söyledi.

Bilindiği üzere özel okulların yasal olarak şehit çocuklarına burs vermeleri gerektiğini ama okulların sadece okul kaydını yaparak eğitim verdiğini, yol parası kitap, kırtasiye gibi giderlerin karşılanmadığını, en azından toplanan paralarla okuyan çocuklarımıza destek sağlayabileceklerini söyleyerek, herkese şeker tadında bir bayram diledi.

Mehmet Karahaliloğlu **Şirkete kayyum ekonomiyeye darbe**

EBSO Meclis Üyesi Mehmet Karahaliloğlu, Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın birçok konuyu dile getirdiğini, ancak kendisinin Kayyum Yasası ile ilgili bilgi vermek istediğini söyledi. Tasarının yasalaşmasında bazı korkutucu kriterler bulunduğunu, tasarı ile suçların kapsamının genişletildiğini ama dikkat çekilen en önemli suçun terörün finansmanı olduğunu, yani herhangi bir şirket herhangi bir şekilde terörün finansmanı ile suçlandığı anda bu şirkete kayyum atanabileceğini, tasarıda savcı veya polis talebi ile de şirkete kayyum atanabileceğini, kayyumların şirket ortaklarının haklarını kullanabilecek duruma getirildiğini ki bunun da şirketin bütün varlıklarının

Nedim Anbar

istenirse satılabilmesi anlamına geldiğini, bunun çok tehlikeli bir durum olduğunu, özellikle terörün finansını sağlıyor gerekçesiyle pek çok şirkete haksız yere el konulduğu düşünüldüğünde durumun korkunç tarafının ortaya çıktığını söyledi. Ayrıca bir kayyum ataması yapıldığı düşünüldüğünde şirketin yetkililerine de dava açabileceğini, bu sürede kayyumun yönetim kurulu gibi çalışacağını, şirket yetkililerinin mahkemeyi kazandığı takdirde oluşan zararlardan dolayı sadece devlete dava açabileceğini, kayyuma dava açılmadığını haber veren Karahaliloğlu, ülkemizde devlete açılan davaların ise nereye kadar gidebileceğinin neye kadar gidebileceğinin aşikar olduğunu, eğer ki devlete açılan dava kazanılırsa o zaman yine kayyumları koruma altına almak üzere tasarıda "Devlet ödediği tazminatı bir yıl içinde kayyumdan isteyebilir" ifadesinin kullanıldığını, "ister" ifadesinin kullanılmadığını çünkü "ister" yazan

Mehmet Karahaliloğlu

önergeyi hükümetin ret ettiğini söyledi.

YATIRIMCIYA HUKUKİ GÜVENCE

Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın bir ifadesinde; uluslararası şirketler merkezini Türkiye'ye taşırsa vergi alınmayacağını dile getirdiğini, ancak ola ki kayyum tasarısı yasalarsa hiç bir uluslararası şirketin merkezini Türkiye'ye taşımak istemeyeceğini, zira birinin kuracağı bir komplo ile bile şirketin bitme noktasına geleceğini, uluslararası şirketleri ülkemize çekmek istiyorsak ilk önce şirketleri güvence altına alacak kanun ve yönetmelikler uygulamaya sokmamız gerektiğini, bugün şirketlerin Fransa yerine İngiltere'yi tercih ettiğini çünkü orada vergi avantajı sağlandığını ve güvence verildiğini söyledi.

Karahaliloğlu, Torba Yasasının 9. maddesi ile kaçak yapılara su, elektrik, doğalgaz bağlanmasını sağlayan kamu görevlilerin

5 yıllık cezalarının askıya alındığını, bu maddenin bir seçim yatırımı olacağını düşündüğünü dile getirdi.

BANKA KREDİLERİNE DİKKAT

Mehmet Karahaliloğlu, Avrupa'daki ülkelerin özellikle Yunanistan ve İspanya'nın krize girdiği yıl kredilerin mevduata oranının yüzde 130'u bulunduğunu, aslında kredilerin mevduata oranı yüzde 120'yi geçtiği anda çok tehlikeli bir durum başladığını hatırlatırken, Türkiye'nin şöyle bir avantajı bulunduğunu, Türkiye'deki bankaların sermaye rasyo oranlarının ve sermaye dayanıklılık oranlarının Avrupa'dakilere göre oldukça iyi durumda bulunduğunu, tabii bunun da nereye kadar gideceğinin meçhul olduğunu söyledi. Oranın bu seviyede olmasının nedeninin; firmaların bankalardan kredi almak bir yana kredilerini yenilemekte zorlanmaları olduğunu, birçok bankanın firmalara 'kredini kapat biz sana yeni kredi açacağız' dese de kredisini kapatanlara eski orandan yeni kredi vermediklerini söyleyen Karahaliloğlu, oranın böyle devam etmesi durumunda faiz indirim sevdasının da devam edeceğini, bunun enflasyonu düşüreceğini ve sıfır faize yaklaşırsak mevduatların çözülmeye başlayacağını, mevduatlar sıfır faiz vermeye başladığında çözülüp başka yatırım enstrümanlarına giderse bankaların o zaman daha da az kredi vermeye başlayacaklarını dile getirdi.

Avrupa'nın güçlenme yolundaki ülkesi: ROMANYA

EKONOMİK YAPI

S.S.C.B.'nin dağılmasının ardından, Romanya ekonomisinde finansal serbestleşme hareketleri güç kazanmış, ülkenin işgücü yapısı ve büyüklüğü de önemli ölçüde değişiklik göstermiştir. 1990'lı yıllarda kayıtdışı ekonomik eylemlerin de güçlenmesi, ekonomik ve finansal istikrarın durağan bir seyir izlemesine sebep olmuştur.

Ekonomik serbestleşme ve yeniden yapılanma sürecinde gıda, gıda işleme, tekstil, kürk ve deri, ayakkabı, hafif sanayi ve makine sektörlerine ağırlık verilmiştir. Ağır sanayi alanında ise özellikle metalürji ve kimyasallar, geleneksel olarak önem kazanmıştır.

Ekonomik dışa açılım hareketiyle, Polonya'nın ardından Orta ve Doğu Avrupa'nın en büyük ikinci pazarı konumuna yükselen Romanya'da, sanayileşme

ROMANYA ÜLKE PROFİLİ (2015)

Nüfus (Milyon Kişi)	19,8
Nüfus Artış Hızı (%)	-0,3
GSYİH (Milyar Dolar)	177.315
GSYİH (%)	3,7
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	8.906
Enflasyon Oranı (%)	-0,9
İşsizlik Oranı (%)	6,8
İhracat (Milyar Dolar)	82,1
ihracatta ilk 5 Ülke	Almanya, İtalya, Fransa, Türkiye, Macaristan
Temel İhracat Ürünleri	Motor ve aksamaları, tel ve kablo, otomobil, rafine petrol, buğday
İthalat (Milyar Dolar)	82,7
İthalatta ilk 5 Ülke	Almanya, İtalya, Macaristan, Fransa, Polonya
Temel İthalat Ürünleri	Ham petrol, makine aksamaları, ilaç, tel ve kablo, otomobil
Cari Denge (Milyar Dolar)	-1.950
İmalat Sanayi (% GSYİH) -2014	23,0
Tarım (%GSYİH) - 2014	4,8
Hizmetler (%GSYİH) - 2014	68,8
Sanayi (% GSYİH) - 2014	26,5

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

sürecine girilmesiyle birlikte güçlü bir kırsal göç gerçekleşmiştir.

Romanya'nın 2004 yılında NATO'ya, 2007 yılında AB'ye üye olmasıyla, uluslararası ilişkileri ve dış ticari hareketleri güçlenmiştir. Ancak, özellikle AB üyeliğiyle birlikte, işgücü odaklı dış göç verme oranında artış yaşanmıştır.

Özellikle şehirleşme ve altyapı alanında AB

ortalamasının oldukça altında olması, yatırımların gelişmesinde engel teşkil

etmektedir. Benzer biçimde gelir seviyesi de AB ortalamasının altındadır.

Ancak AB üyeliği ve ekonomik entegrasyonla ortaya çıkan uyum süreci son yıllarda hız kazanmıştır.

1990 yılından beri, nüfusun yaşlanması, dışarıya göç verilmesi, artan ölüm ve azalan doğum oranları nedeniyle, Romanya'nın nüfusu sürekli azalma kaydetmekte, bu sebeple işgücü ve istihdam da gücünü kaybetmektedir. Bağımlı nüfus oranının artması; emeklilik, sosyal sigorta ve sağlık sistemi alanları başta olmak üzere ekonomi üzerinde baskı oluşturmaktadır.

Yaşanan olumsuzluklara rağmen, IMF ve AB öngörülerini, Romanya ekonomisinin güçleneceğine işaret etmektedir.

Ülkeye gerçekleştirilen yatırımların artmasıyla, ekonomik istikrarın güç kazanımı artacaktır. Ayrıca, yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılmasına ve bu teknolojilerin yaygınlaştırılmasına duyulan gereksinim, bu alandaki yatırımların güçlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

TÜRKİYE – ROMANYA İLİŞKİLERİ

Türkiye ve Romanya arasındaki ilişkiler, Osmanlı'nın bölge üzerinde yüz yıllarca süren hakimiyetine dayanan güçlü siyasi, ekonomik ve kültürel değerler üzerine kuruludur. Günümüzde iki ülke arasında yakın diyaloga dayalı ilişkiler sürdürülmektedir.

Karşılıklı girişimlerle, ikili ilişkilerin her alanda daha da güçlendirilmesine yönelik, 2011'de imzalanan Stratejik Ortaklık

ROMANYA'NIN KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2015)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(MİLYAR \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(MİLYAR \$)
Elektrikli makineler	10,7	Elektrikli makineler	11,1
Motorlu araçlar ve aksamaları	9,8	Endüstriyel makineler	9,3
Endüstriyel makineler	7,2	Petrol ve mineral yakıtlar	7,2
Petrol ve mineral yakıtlar	4,2	Motorlu araçlar ve aksamaları	6,0
Mobilya	2,6	Plastik ürünleri	3,9
Tahıl ve hububat	2,6	İlaç ürünleri	3,4
Giyim ürünleri (Örgü hariç)	2,5	Diğer araçlar	3,0
Lastik	2,5	Demir-çelik ürünleri	2,7
Tahta ürünleri	2,4	Diğer demir-çelik ürünleri	2,4
Diğer araçlar	2,1	Lastik	1,5

Kaynak: Globalede (ilk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE- ROMANYA TİCARET PROFİLİ (2015)

Fasıl adı	İhracat (Bin \$)	Fasıl adı	İthalat (Bin \$)
Motorlu kara taşıtı ve römorklar	422.865	Motorlu kara taşıtı ve römorklar	605.545
Giyim eşyası	400.648	Ana metal sanayi	427.687
Tekstil ürünleri	393.901	Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar	222.082
Ana metal sanayi	317.270	Kimyasal madde ve ürünler	202.584
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	224.761	Tarım ve hayvancılık	191.460

Kaynak: TÜİK

Belgesi'yle, işbirliği anlayışı stratejik ortaklık seviyesine yükseltilmiş, Stratejik Ortaklık Belgesi'nin hayata geçirilmesine yönelik Eylem Planı ise 2013'te imzalanmıştır.

Balkanlar'da, karşılıklı en büyük ticaret ortaklığına sahip olan Türkiye-Romanya arasında temel ihracat ürünleri; tekstil, demir-çelik, kara taşıtları, enerji üreten makine ve cihazlar, temel ithalat ürünleri ise metal cevherleri, demir-çelik, ham petrol ürünleri ve kara

taşıtları şeklindedir.

2015 yılında Romanya'ya ihracatımız 2.8 milyar dolar, Romanya'dan ithalatımız 2.6 milyar dolar olmak üzere, toplam ticaret hacmi 5.4 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Karşılıklı ticaret hacminin 10 milyar dolara yükseltilmesi, ortak hedef olarak belirlenmiştir.

T.C. Ekonomi Bakanlığı'nın verilerine göre, Romanya'daki Türk yatırımları, üçüncü ülkeler üzerinden gelenlerle beraber

toplam 6 milyar dolara ulaşmıştır. Mevcut olarak, yaklaşık 13 bin 500 Türk sermayeli firma faaliyet göstermektedir. Bununla birlikte, Romanya'da bugüne kadar 90 Türk müteahhitlik firmasının yaklaşık 6.2 milyar dolar tutarında proje gerçekleştirildiği bilinmektedir.

Romanya'daki geçmişteki Türk yatırımları genellikle; endüstri, bankacılık ve finans, ticaret, turizm, tarım ve taşımacılık alanlarında gerçekleşmiştir.

Küresel ekonomi; son bir aylık süre içerisinde uluslararası ölçekte yaygınlık kazanan terör saldırılarının yarattığı endişeler, Brexit referandumunu sonrası İngiltere'nin AB'den ayrılma kararının yarattığı atmosfer ve ABD'de giderek yaklaşan seçimlerin etkileri çerçevesinde şekillenmiştir.

Uluslararası Para Fonu (IMF), İngiltere'nin AB'den ayrılmasının; AB, Euro Bölgesi ve İngiltere ekonomisinde belirsizlikler yaratabileceğini, küresel düzeyde ve ABD ekonomisine ise önemli bir etkisinin olmayacağını bildirmiştir. Bir diğer değerlendirme ise Moody's tarafından yapılmış, İngiltere'nin büyüme tahminini 2016 için yüzde 1.8'den yüzde 1.5'e, 2017 için ise yüzde 2.1'den yüzde 1.2'ye düşürmüştür.

ABD ENERJİ

Enformasyon İdaresi tarafından yayımlanan bir raporda, küresel petrol talebinin 2016'da günlük ortalama 1.4 milyon varil, 2017'de ise 1.5 milyon varil artmasının beklendiğini açıklamıştır. Küresel petrol talebindeki artışın büyük kısmının OECD dışındaki ülkelerden geleceği ifade edilen raporda, küresel petrol arzının ise 2016'da 2015'e göre günlük ortalama 0.5 milyon varil yükselerek 96.2 milyon varile ulaşacağı öngörülmüştür.

Global imalat PMI değeri Haziran ayında, eşik düzeye yakın gerçekleşmiş ve 50.4 değerini almıştır.

ABD

ABD Ticaret Bakanlığı'nın verilerine göre, daha önce yüzde 0.8 olarak açıklanan ilk çeyrek büyüme verisi yüzde 1.1'e revize edilmiştir. Yukarı

yönlü revizde ticaretin ve şirket yatırımlarının iyileşmesinin etkili olduğu belirtilmiştir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standart&Poor's (S&P), ABD'nin büyüme tahminini 2016 için yüzde 2.3'ten yüzde 2'ye, 2017 için ise yüzde 2.5'ten yüzde 2.4'e indirmiştir. Kurum yaptığı açıklamada, Brexit kararının küresel ekonomide yaratacağı etkileri ve ilk çeyrekte beklentiden düşük gelen büyüme oranını aşağı yönlü revizeye gerekçe göstermiştir. S&P aynı zamanda Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) Aralık toplantısına kadar beklemede kalacağını, ardından 25 baz puanlık artış yapabileceğini öngördüklerini açıklamıştır.

Bir başka uyarı ise IMF tarafından yapılmış, 2014 yazından bu yana reel bazda yüzde 13 değerlenen

doların imalat sektörü ve ihracatı sektöre uğratıldığına dikkat çekilmiş ve "Doların gelecek dönemdeki grafiği, büyüme için sistematik risk teşkil ediyor" uyarısına yer verilmiştir.

ABD imalat PMI değeri Haziran ayında, bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 51.3 düzeyinde gerçekleşmiştir.

EURO BÖLGESİ – AB

İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılma kararı vermesi, AB genelinde oldukça belirsiz bir atmosfer oluşmasına

sebeplere olmuştur. Ayrılma kararı sebebiyle, dünyanın en büyük finans merkezi konumundaki Londra'nın bu anlamdaki öncülüğünü kaybedebileceği öngörülmektedir. AB pazarına erişimlerinin kesilmesinden endişelenen bazı finans kuruluşları, şimdiden İngiltere yapılanmalarını küçültmeyi planladıklarını belirtmişlerdir. IMF tarafından da, İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılmasının (Brexit) olumsuz etkileri nedeniyle Euro Bölgesi'nde büyümenin bu yıl yüzde 1.6 düzeyinde gerçekleşeceği, gelecek yıl ise yüzde 1,4'e düşeceği bildirilmiştir. Raporda, Euro Bölgesi ekonomisindeki toparlanmanın son dönemde iç talebi destekleyen düşük petrol fiyatları, nötr mali duruş ve parasal genişleme sayesinde güçlenmesine karşın, Brexit'in büyümeyi olumsuz etkileyeceği vurgulanmıştır.

S&P, AB'nin kredi notunu AA+'dan AA'ya düşürmüş, görünümü negatiften stabile çevirmiştir. S&P, Birleşik Krallık hükümetinin AB'den ayrılma isteğini ilan etmesinin mali esnekliği azalttığına dikkat çekmiştir.

AB'de sanayi üretimi Mayıs'ta bir önceki aya göre yüzde 1.1 düşerken, geçen yılın aynı ayına göre de yüzde 1.1 yükselmiştir. Euro Bölgesi'nde sanayi üretiminin bir önceki aya kıyasla düşmesinde özellikle enerji üretiminde yüzde 4,3'lük ve sermaye malları üretiminde yüzde

2,3'lük düşüşler etkili olmuştur.

Euro Bölgesi imalat PMI değeri Haziran ayında, bir önceki aya göre artış göstererek 52.8 düzeyinde gerçekleşmiştir.

ALMANYA

Almanya'da mevsimsellikten arındırılmış istihdam, Mayıs ayında bir önceki aya kıyasla yüzde 0.1 artmıştır. İstihdama katılan kişi sayısı da 46 bin artarken, toplam istihdam edilen sayısı 43 milyon 482 bine ulaşmıştır. Bölgenin lokomotif ekonomisindeki söz konusu istihdam artışı olumlu yorumlanmıştır. Almanya Merkez Bankası Bundesbank, 2026 vadeli tahvil ihalesinin sonuçlarını açıklamış ve ülkede 10 yıl vadeli tahviller ilk kez negatif faiz ile satılmıştır. Bundesbank tarafından yapılan açıklamaya göre 5 milyar euro değerinde tahvil satışı hedeflenen ihalede 4.038 milyar Euro'luk satış gerçekleştirilmiştir.

Almanya imalat PMI değeri Haziran ayında, bir önceki aya göre dikkat çekici bir artışla 54.5 değerini almıştır.

JAPONYA

Japonya, büyüme ve enflasyon tahminlerini düşürmüştür. Büyüme tahmini yüzde 1.7'den yüzde 0.6'ya, enflasyon beklentisi ise yüzde 1.2'den yüzde 0.4'e revize edilmiştir. Japonya tüketici fiyatları Mayıs ayında düşmeye devam ederek bu ay sonundaki toplantısında parasal teşvik paketini genişletme konusunda Japonya Merkez Bankası (BOJ) üzerindeki baskıyı artırmıştır.

Başbakanlık tarafından da ekonomiyi desteklemek için Hükümet ve Merkez Bankası arasında eşgüdümlü bir teşvik uygulanması çağırısında bulunulmuştur. Uzmanlarca, konuyla ilgili yapılan bilgilendirmede Hükümetin planladığı mali teşvik paketinin büyüklüğü 10 trilyon Yen (96 milyar

dolar) civarında bulunduğu belirtilmiştir.

Japonya imalat PMI değeri Haziran ayında, bir önceki aya göre artış gösterse de 48.2 düzeyiyle yine eşik değerinin altında kalmıştır.

ÇİN

Çin Başbakanlığı tarafından, son bir yıldır belirsizliklerle uğraşan Çin ekonomisinin istikrara kavuşması amacıyla, ülkedeki şirketlere çok kapsamlı vergi indirimi uygulanması, finansal sistemin derinleştirilmesi, reel ekonomik kalkınmanın desteklenmesi, kamu şirketlerinde reform, özel şirketlerin pazara girişinde kolaylıkların artırılması ve özel şirketlerin gelişmesi yolundaki engellerin kaldırılması yönünde adımlar atılacağı belirtilmiştir.

Bununla birlikte, Çin Başbakanı, İngiltere'nin Brexit kararının ardından küresel ekonomide istikrara duyulan gereksinimin arttığına dikkat çekmiştir.

Brexit'in uluslararası finans piyasalarında ciddi etkilere yol açtığını belirten Başbakan, ekonomide istikrarlı bir uluslararası ortam oluşturmanın zorunlu olduğunu belirtmiştir.

Çin imalat PMI değeri Haziran ayında, bir önceki aya göre düşüş göstererek 48,6 değerini almıştır.

GÜNEY KORE

Güney Kore Merkez Bankası, son toplantısında gösterge faizi rekor düşük seviye olan yüzde 1.25'te tutmuştur. Banka bununla birlikte, ekonomik görünümü ilişkin belirsizlikleri gerekçe göstererek, büyüme ve enflasyon oranı beklentilerinde revizeye gitmiştir. Bu bağlamda, GSYİH büyüme tahmini, yüzde 2.8'den yüzde 2.7'ye, tüketici fiyatları artış beklentisi ise yüzde 1.2'den yüzde 1.1'e indirmiştir. Merkez Bankası ayrıca, borçlu şirketlerin yeniden yapılandırılmasının ve küresel ticaretteki yavaşlamanın, ekonomi üzerinde baskı

oluşturduğuna dikkat çekmiştir.

Güney Kore imalat PMI değeri Haziran ayında, bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 50.5 değerini almış ve Şubat 2015'den bu yana en yüksek düzeyine erişmiştir.

HİNDİSTAN

Dünyanın en hızlı gelişen ekonomileri içerisinde üstünlüğünü sürdüren Hindistan'ın, ekonomik güç açısından Çin olma yolunda ilerlediği ve bölgenin yeni lider ekonomisi olabileceği yönünde öngörüler güçlenmektedir.

Önümüzdeki dönem Uzakdoğu'dan, özellikle Çin ve Hindistan'dan ülkemize yönelik enerji yatırımlarının artmasının beklendiği açıklanmıştır. Avrupa'da enerji sektöründe süregelen sıkıntılar ve Büyük Avrupa firmaların yeniden yapılanma ihtiyacı içinde olmalarının, yatırımların Türkiye gibi ülkelere daha çok gelmesini sağlayacağı düşünülmektedir.

Hindistan imalat PMI

değeri Haziran ayında, bir önceki aya göre artış eğilimini sürdürmüş ve 51.7 değerini almıştır.

BREZİLYA

Son dönemlerde siyasi krizlerle ve ekonomik belirsizliklerle uğraşan Brezilya ekonomisinin, toparlanma sağlamak için uzun bir yolu olduğu ve daha çok çaba harcaması gerektiği vurgulanmaktadır. Tüm yaşanan olumsuzluklara rağmen, Ford, Amazon, IBM, Nike gibi dünyanın en büyük şirketleri için hala önemli bir pazar payı olan Brezilya'nın, uluslararası ticaretteki fırsatları daha iyi değerlendirmesinin, toparlanmasına yardımcı olacağı ifade edilmektedir.

Brezilya imalat PMI değeri Haziran ayında, bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 43.2 değerini alsa da, eşik düzeyin hala çok altında bulunmaktadır.

RUSYA

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, güncel olarak yayımladığı bir raporda Rusya'daki resesyonun hafiflediğine vurgu yaparken ülkenin yıl sonunda büyümeye dönmesini beklediğini belirtmiştir. Ancak, mevcuttaki toparlanma işaretlerine rağmen, ekonomik büyümenin düşük düzeyde kalacak olması sebebiyle, yatırımların artmayacağına dikkat çekilmiştir.

Türkiye ve Rusya arasında başlayan normalleşme sürecinin, Rusya iş dünyası tarafından da olumlu karşılanmıştır.

Bu bağlamda, düzelme sürecinin; İki ülke arasındaki ekonomik ilişkilere olumlu yansımaları beklenirken, özellikle enerji yatırımı projelerinin ivme kazanacağı öngörülmektedir.

Rusya imalat PMI değeri, Haziran ayında eşik düzeyi aşmayı başararak 51.5 değerine ulaşmıştır.

TÜRKİYE

Türkiye ekonomisi, terör saldırıları ve darbe girişimi sonrası oluşan belirsizlik atmosferiyle zor bir dönem geçirmektedir. Kredi derecelendirme kuruluşları S&P, Moody's ve Fitch, Türkiye'deki darbe girişimi sonrasında değerlendirme bulunmuşlardır. Darbe girişimi ve sonrasında yaşananların Türkiye'deki siyasi riskleri gösterdiğini belirten kuruluşlar, girişimin ve yetkililerin verdiği tepkilerin, ülkenin kredi profilindeki siyasi risklere dikkat çektiğine ve belirsizliklerin kredi notuna baskı oluşturmasının hükümetinin tepkisine bağlı olduğu ifade edilmiştir. Moody's tarafından kredi notunun çöp seviyesine düşebileceği uyarısında bulunulması, gelecek dönemdeki risklere ilişkin bir uyarı niteliği taşımaktadır. Fitch Ratings, Türkiye'ye ilişkin başka değerlendirmelerde de bulunmuş, yüksek çekirdek enflasyona rağmen Merkez Bankası'nın para politikasının gevşediğine dikkat çekmiştir. Türkiye imalat PMI değeri Haziran ayında, bir önceki aya göre düşüş göstermiş ve 47.4 değerini almıştır.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

BÜYÜME	2011	2013	2014	2015	2016/1
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	774.188	821.937	800.107	719.967	169.478
Büyüme Oranı (Sabit Fiyatlarla) (%)	8,8	4,2	2,9	4,0	4,8
İmalat Sanayi (Sabit Fiyatlarla) (%)	10	3,7	3,7	3,8	5,9
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2011	2013	2014	2015	Nis.16
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	24.110	25.524	25.933	26.621	27.638
İstihdam Oranı (%)	43,1	44,0	45,5	46,0	47,2
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.615	2.747	2.853	3.057	2.824
İşsizlik Oranı (%)	9,8	9,7	9,9	10,3	9,3
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,4	12,0	12,0	12,4	11,0
ENFLASYON (%)	2011	2013	2014	2015	Haz.16
Yİ-ÜFE (yıllık)	11,07	4,48	10,29	5,27	3,41
YD-ÜFE (yıllık)	14,65	6,57	13,12	7,74	3,58
TÜFE (yıllık)	6,45	7,49	8,85	7,67	7,64
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2011	2013	2014	2015	Oca.-May.16
İhracat	134.907	151.803	157.643	143.883	58.789
İthalat	240.842	251.661	242.184	207.199	80.174
Dış Ticaret Dengesi	-105.863	-99.858	-84.540	-63.317	-21.385
Cari İşlemler Dengesi	-75.082	-64.940	-45.846	-32.105	-27.249
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2011	2013	2014	2015	Oca.-May.16
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	50.814	96.581	64.601	103.139	37.926
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	4.071	4.840	4.011	4.576	2.437
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2011	2013	2014	2015	Oca.-Haz.16
Kurulan Şirket Sayıları	114.872	108.930	126.635	114.691	60.583
Kapanan Şirket Sayıları	56.121	37.273	39.051	32.762	16.046
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2011	2013	2014	2015	Oca.-Nis.16
Şirket Sayısı (Adet)	4.328	3.772	4.681	5.548	1.974
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	16.182	12.384	12.523	16.825	2.712
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2011	2013	2014	2015	Nis.16
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-118	-171	-180	-178	-192
BORÇLANMA (Milyar \$)	2011	2013	2014	2015	2016/1
Dış Borç Stoku	304	389	402	398	412
Kamu	94	116	118	113	118
Özel	200	268	282	284	292
KREDİLER (Milyar \$)	2011	2013	2014	2015	May.16
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	151,7	198,4	213,0	216,3	221,8
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2011	2013	2014	2015	May.16
Toplam Sanayi	9,7	3,4	3,5	3,1	5,6
İmalat Sanayi	10,1	4,4	3,1	3,6	6,3
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2011	2013	2014	2015	Haz.16
Kapasite Kullanım Oranı	75,4	74,6	74,4	74,7	76,1
GÜVEN ENDEKSLERİ	2011	2013	2014	2015	Haz.16
Reel Kesim Güven Endeksi	97,2	108,1	107,1	103,9	106,8
Tüketici Güven Endeksi	92	76	72,5	66,3	69,9
Ekonomi Güven Endeksi	-	107,9	94,1	88,6	83,3
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2011	2013	2014	2015	May.16
Sanayi Ciro Endeksi (Arındırılmamış)	129,9	153,1	172,7	187,2	203,3
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2011	2013	2014	2015	Oca.-Haz.16
Bütçe Dengesi	-17.783	-18.449	-22.666	-22.606	1.149
PROTESTOLU SENET	2011	2013	2014	2015	Oca.-Haz.16
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	919	1.091	1.004	1.000	473
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	4.902	7.494	8.221	10.081	5.179
KARŞILIKSIZ ÇEK	2011	2013	2014	2015	Oca.-Haz.16
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi (Bin Adet)	581	748	673	775	385
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi (Bin Adet)	298	289	216	188	13
BORSA VE DÖVİZ	2011	2013	2014	2015	Tem.16
BIST 100 Endeksi	60.195	77.314	76.306	79.901	82.825
Euro/\$	1,39	1,33	1,33	1,11	1,13

■ Gösterge sayıları EBSO Araştırma Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

Türkiye'nin yurt dışı varlıkları arttı

Türkiye'nin yurt dışı varlıkları Mayıs ayında geçen yıl sonuna göre yüzde 6.4 artışla 233,1 milyar dolara yükseldi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 2016 Mayıs sonu itibarıyla Türkiye'nin uluslararası yatırım pozisyonu (UYP) verilerini açıkladı. UYP verilerine göre, mayıs sonu itibarıyla Türkiye'nin yurt dışı varlıkları, 2015 yıl sonuna göre yüzde 6.4 yükselişle 233.1 milyar dolara, yükümlülükleri ise yüzde 3.6 artışla 608.2 milyar dolara çıktı. Türkiye'nin yurt dışı varlıkları ile yurt dışına olan yükümlülüklerinin farkı olarak tanımlanan net UYP ise 2015 yıl sonunda eksi 367.7 milyar dolar iken 2016 mayıs sonunda eksi 375.1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Varlıklar alt kalemleri incelendiğinde, rezerv varlıklar kalemi 2015 yıl sonuna göre yüzde 5.1 artışla 116.1 milyar dolar, diğer yatırımlar kalemi yüzde 11.8 artışla 69.3 milyar dolar düzeyine yükseldi.

Diğer yatırımlar alt kalemlerinden bankaların Yabancı Para (YP) ve Türk lirası (TL) cinsinden efektif ve mevduatları, 2015 yıl sonuna göre yüzde 29.5 artarak 30.1 milyar dolar oldu.

Yükümlülükler alt kalemlerine bakıldığında 2016 Mayıs sonu itibarıyla, doğrudan yatırımlar 144.9 milyar dolar ile 2015 yıl sonu düzeyinde gerçekleşti.

Bu yılın Mayıs sonu itibarıyla portföy yatırımları 2015 yıl sonuna göre 10 milyar dolar artış gösterdi. Yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi stoku geçen yıl sonuna göre yüzde 7.4 artışla 43.2 milyar dolar, borç senetleri alt kalemleri olan yurt dışı yerleşiklerin mülkiyetindeki DİBS stoku yüzde 9.7 artışla 34.9 milyar dolar,

Hazine'nin tahvil stoku (yurt içi yerleşiklerce alınan tahvil stoku düşüldükten sonra) ise yüzde 4.7 artışla 36.8 milyar dolara yükseldi.

Aynı dönemde, diğer yatırımlar 2015 yıl sonuna göre 11.3 milyar dolar artış gösterdi. 2016 Mayıs sonu itibarıyla, diğer yatırımlar altında yer alan yurt dışında yerleşik Türk vatandaşlarının Merkez Bankasındaki kredi mektuplu döviz tevdiat hesapları geçen yıl sonuna kıyasla yüzde 8.9 azalışla 1.2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde, yurt dışı

yerleşiklerin yurt içi yerleşik bankalardaki YP mevduatı, 2015 yıl sonuna göre yüzde 9.1 artarak 35.6 milyar dolar olurken, TL mevduatı ise yüzde 39.7 yükselişle 13.4 milyar dolara çıktı.

Bankaların toplam kredi yüzde 2.3 azalışla 90.6 milyar dolar, diğer sektörlerin toplam kredi stoku ise yüzde 6.4 artışla 105.1 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

CREATIVE

Dünya hızla değişiyor. Artık büyük olan küçüğü alt edemiyor. Hızlı olan yavaş olanı alt ediyor.

Rupert Murdoch

Reklam ajansları, ne kadar yaratıcı olurlarsa olsunlar, doğaları gereği giderek rutinleşen ve yavaşlayan organizasyonlara dönüşürler. Oysa reklamverenler sonu bitmek bilmeyen toplantılar ve uzun yaratıcı süreçlerden çok acil çözümlere ihtiyaç duymaktadır.

**Sizin de basit ve hızlı çözümlere ihtiyacınız varsa,
bize ihtiyacınız var demektir.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26

Çamdibi – İzmir

T: 0232 458 58 09

info@teknofset.com

www.teknofset.com

Sanayide çarklar hareketlendi

Önceki iki ayda yavaşlayan sanayi üretimi, Mayıs ayında hızlandı. Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi yüzde 5.6 arttı.

TÜİK, Mayıs ayına ilişkin sanayi üretimi verilerini açıkladı. Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi yıllık bazda yüzde 5.6 arttı. Piyasada beklenti yüzde 3.6 artış olacağı yönündeydi. Yüzde 1 artması beklenen mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 1.6 arttı.

Arındırılmamış sanayi üretimi Mayıs'ta bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7 artış olarak hesaplandı.

TÜİK'in açıkladığı verilere göre; mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki aya göre yüzde 1.6 arttı. Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllık) incelendiğinde, 2016 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 0.1, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1.9 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 0.3 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretiminde ise bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5.6 artış yaşandı. Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllık) incelendiğinde, 2016 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 0.8

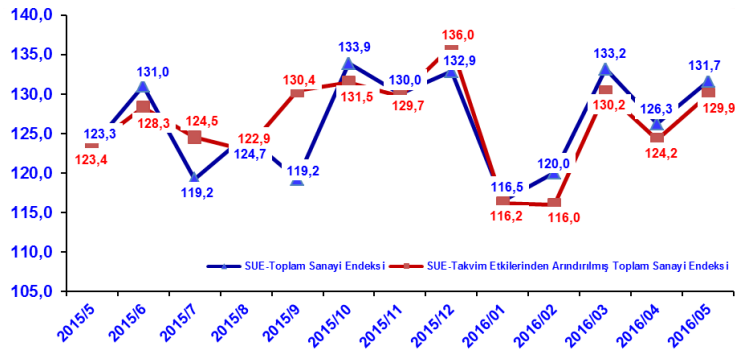

MAYIS 2016 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	131,7	7,0	129,9	5,6	128,6	1,6
Madencilik ve Taşocakçılığı	102,4	-0,7	101,2	-0,8	104,6	0,1
İmalat Sanayi	135,2	8,1	133,2	6,3	130,5	1,9
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	123,0	3,2	122,1	3,2	127,8	0,3

azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 6.3 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 3.2 arttı. Öte yandan ana sanayi grupları (MIGs) sınıflamasına göre, 2016 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre en yüksek artış yüzde 3.5 ile sermaye malı imalatında gerçekleşti.

ULAŞIM ARAÇLARININ İMALATINDA YÜZDE 12 ARTIŞ

İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde,

2016 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre en yüksek artış yüzde 12.0 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşti. Bu artışı, yüzde 11.1 ile motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı ve yüzde 10.5 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı takip etti.

EN YÜKSEK AZALIŞ DERİDE

İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2016 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre en yüksek azalış yüzde 7.7 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatında gerçekleşti. Bu azalışı, yüzde 3.5 ile içeceklerin imalatı ve yüzde 2.4 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı takip etti.

Sanayide cirolar arttı

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi ciro endeksi, Mayıs'ta bir önceki aya göre yüzde 2.4 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Mayıs ayına ilişkin sanayi ciro endeksi verilerini açıkladı.

Buna göre, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi ciro endeksi, Mayıs'ta bir önceki aya göre yüzde 2.4 artış kaydetti. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, Mayıs'ta Nisan'a kıyasla madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi yüzde 4.7, imalat sanayi sektörü endeksi de yüzde 2.3 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi ciro endeksinde, geçen yılın Mayıs ayına göre yüzde 8.7 artış görüldü. Sanayinin alt sektörlerine bakıldığında, Mayıs'ta geçen yılın aynı ayına göre madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi 1.2, imalat sanayi sektörü endeksi ise yüzde 8.9 oldu.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi gruplarında, Mayıs'ta bir önceki aya

göre en yüksek artış yüzde 6.5 ile dayanıklı tüketim mallarında gerçekleşti.

İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, Mayıs'ta Nisan'a kıyasla en yüksek artış yüzde 30.7 ile diğer ulaşım araçlarının

imalatında gerçekleşti.

Bu sektörü yüzde 19.1 ile makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı, yüzde 10.9 ile bilgisayarların elektronik ve optik ürünlerin imalatı takip etti.

Mayıs'ta Nisan'a göre

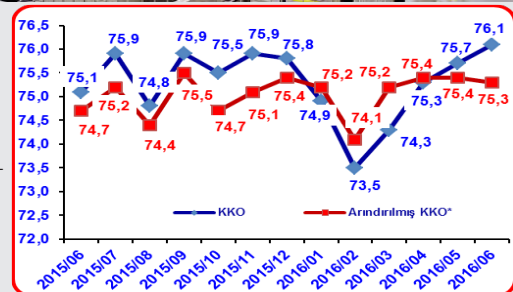
en yüksek azalış ise yüzde 12.1 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatında gerçekleşti. Bu azalışı yüzde 5.6 ile içeceklerin imalatı ve yüzde 4 ile diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı izledi.

Kapasitede minik artış

2016 yılı Haziran ayında Kapasite Kullanımı yüzde 76.1 oranında gerçekleşerek 0.4 puanlık bir artış gösterdi.

Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı yüzde 85.7, kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı yüzde 85, tütün ürünleri imalatı yüzde 83.7 ve motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı yüzde 81,1 ile 2016 yılı Haziran ayını en

yüksek kapasite ile kapatan sektörler oldu.

Cari açık Mayıs'ta azaldı

Cari açık, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre 1 milyar 406 milyon dolar azalarak 2 milyar 863 milyon dolar olarak gerçekleşti

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Mayıs 2016 'Ödemeler Dengesi Verileri'ni açıkladı. Buna göre; cari işlemler açığı, bir önceki yılın Mayıs ayına göre 1 milyar 406 milyon dolar azalarak 2 milyar 863 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bunun sonucunda, on iki aylık cari işlemler açığı 27 milyar 249 milyon dolar oldu. Söz konusu gelişmede, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 1 milyar 724 milyon dolar azalarak 3 milyar 764 milyon dolara düşmesi ve birincil gelir dengesi açığının 292 milyon dolar azalarak 442 milyon dolara gerilemesi etkili oldu. Öte yandan, hizmetler dengesi 560 milyon dolar azalarak 1 milyar 378 milyon dolar fazla verdi.

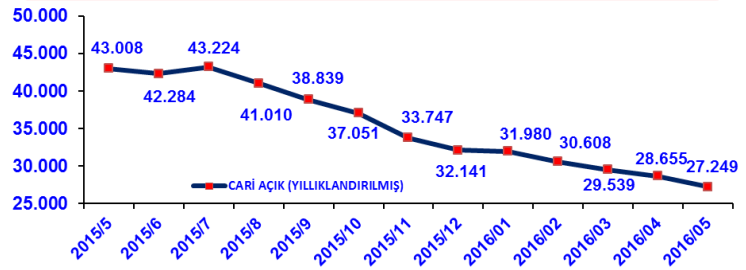
Parasal olmayan altın kaleminde, bir önceki yılın Mayıs ayında 109 milyon dolar net ithalat gerçekleşirken, bu yılın aynı ayında 505 milyon dolar net

ihracat kaydedildi. Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 559 milyon dolar tutarında azalarak 1 milyar 222 milyon dolara düştü. Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 315 milyon dolar azalarak 387 milyon dolar oldu.

FİNANS HESABI

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler (net yükümlülük artışı), bir önceki yılın aynı ayına göre 344 milyon dolar azalarak 587 milyon dolar tutarında gerçekleşti. Portföy yatırımları 947 milyon dolar tutarında net giriş (net yükümlülük artışı) kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 838 milyon dolar net satım, devlet iç

(Milyon Dolar)	Mayıs		12 Aylık Kümülatif 2016
	2015	2016	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-4.269	-2.863	-27.249
SERMAYE HESABI	0	0	-5
FİNANS HESABI	-2.607	-1.008	-24.964
Doğrudan Yatırımlar (net)	-931	-587	-9.431
Portföy Yatırımlar (net)	2.505	-947	5.007
Diğer Yatırımlar (net)	-2.142	-1.731	-17.255
Rezerv Varlıklar (net)	-2.039	2.257	-3.285
Net Hata ve Noksan	1.662	1.855	2290

borçlanma senetleri piyasasında ise 230 milyon dolar net alım yaptığı görüldü.

Yurtdışında ihraç edilen tahvil ve bonolarla ilgili olarak, genel hükümet ve bankalar sırasıyla 1 milyar 500 milyon dolar ve 352 milyon dolar net borçlanma gerçekleştirdi.

Diğer yatırımlar kaleminde 1 milyar 731 milyon dolar tutarında net giriş (net yükümlülük artışı) gerçekleşti. Diğer yatırımlar altında, yurtiçi bankaların

yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 1 milyar 484 milyon dolar, yurtdışı bankaların yurtiçi bankalardaki mevduatları da 740 milyon dolar tutarında net artış kaydetti. Yurtdışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, bankalar ve diğer sektörler sırasıyla 120 milyon dolar ve 1 milyar 489 milyon dolar net kullanım gerçekleştirdi. Resmi rezervler 2 milyar 257 milyon dolar arttı.

Bütçe fazlası ilk yarıda milyarı aştı

Maliye Bakanlığı'nca, bu yılın Haziran ve Ocak-Haziran dönemi bütçe uygulama sonuçları açıklandı.

2015 yılı Ocak-Haziran döneminde 804 milyon TL fazla veren bütçe, 2016 yılı Ocak-Haziran döneminde 1.1 milyar TL fazla verdi. Aynı dönemde bütçe gelirleri yüzde 15.8 oranında artarak 275 milyar TL, bütçe giderleri ise, yüzde 15.7 oranında artarak 273.9 milyar TL olarak kaydedildi.

2016 yılı Ocak-Haziran döneminde vergi gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11.2 oranında artarak 216.6 milyar TL seviyesine ulaştı.

Faiz hariç giderler yüzde 19.6 oranında artarak 247.5 milyar TL olarak gerçekleşti. 2015 yılı Ocak-Haziran döneminde 30.5 milyar TL faiz dışı fazla verilmişken, bu yılın aynı dönemdeki faiz dışı fazla rakamı ise 27.5 milyar TL oldu.

HAZİRAN'DA AÇIK 7.9 MİLYAR LİRA

Bütçe Haziran ayında 7.9 milyar lira açık verdi. Geçen yılın Haziran ayında 3 milyar 223 milyon lira fazla verilmişti. Merkezi yönetim bütçe gelirleri, Haziran'da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 11.4 artarak 44.1 milyar liraya, bütçe giderleri de yüzde 43,1 artış

kaydederek 52 milyar liraya ulaştı.

Faiz hariç bütçe giderleri de geçen yılın aynı ayına göre yüzde 43.7 artarak 49 milyar 779 milyon lira oldu.

Faiz dışı açık Haziran'da 5 milyar 713

milyon lira oldu. Geçen yılın aynı ayında 4.9 milyar lira faiz dışı fazla gerçekleşmişti.

Söz konusu ayda faiz giderleri, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 30.3 artarak 2 milyar 204 milyon liraya yükseldi.

Milyon TL	OCAK-HAZİRAN		Değişim Oranı (%)
	2015	2016	
Bütçe Giderleri	236.661	273.852	15,7
Faiz Hariç Giderler	206.946	247.462	19,6
Faiz Giderleri	29.716	26.390	-11,2
Bütçe Gelirleri	237.465	275.001	15,8
Vergi Gelirleri	194.670	216.553	11,2
Bütçe Dengesi	804	1.149	42,9
Faiz Dışı Denge	30.520	27.539	-9,8

Güven endeksleri düşüşte

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 3.5 oranında azaldı; Haziran ayında 69.43 olan endeks Temmuz ayında 67.03'ye geriledi.

Hananın maddi durum beklentisi endeksi Haziran ayında 91.21 iken Temmuz ayında 88.36 oldu. Bu

düşüş, gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durumunun daha iyi olacağını bekleyenlerin oranının azalmasından kaynaklandı.

Haziran ayında 91.32 olan genel ekonomik durum beklentisi endeksi yüzde 1.6 oranında azalarak, Temmuz ayında 89.82 oldu. Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha iyi olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin sayısının bir önceki aya

göre azaldığını gösteriyor.

İşsiz sayısı beklentisi endeksi bir önceki aya göre yüzde 3.3 oranında azalarak, Temmuz ayında 68.31 oldu. Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısında düşüş bekleyenlerin azalmasından kaynaklandı.

Tasarruf etme ihtimali endeksi yüzde 11.9 oranında azaldı. Haziran ayında 24.55 olan endeks, Temmuz ayında 21.62 değerine geriledi.

İşsizlik Nisan'da yüzde 9.3 oldu

İşsizlik oranı Nisan döneminde yüzde 9.3 olarak gerçekleşirken, son bir yılın en düşük seviyesine geriledi.

Türkiye İstatistik Kurumu, Nisan dönemine ilişkin İşgücü İstatistikleri'ni açıkladı. Buna göre; Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2016 yılı Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 3 bin kişi artarak 2 milyon 824 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0.3 puanlık azalış ile yüzde 9.3 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 0.6 puanlık azalış ile yüzde 11 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı 1 puanlık azalış ile yüzde 16 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 0.3 puanlık azalış ile yüzde 9.5 olarak gerçekleşti.

İSTİHDAM ORANI YÜZDE 47.2

İstihdam edilenlerin sayısı 2016 yılı Nisan döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon kişi artarak 27 milyon 638 bin kişi, istihdam oranı ise 1 puanlık artış ile yüzde 47.2 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 159 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 1 milyon 159 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 19.4'ü tarım, yüzde 19.5'i sanayi, yüzde 7.5'i inşaat, yüzde 53.6'sı ise hizmetler sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi

MEVSİM ETKİLERİNDEN ARINDIRILMIŞ TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

NİSAN 2015-2016	Toplam	
	2015	2016
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Bin kişi)	57.679	58.558
İşgücü (Bin kişi)	29.459	30.462
İstihdam (Bin kişi)	26.638	27.638
Tarım	5.511	5.352
Tarım dışı	21.127	22.286
İşsiz (Bin kişi)	2.821	2.824
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.220	28.097
İşgücüne katılma oranı (%)	51,1	52,0
İstihdam oranı (%)	46,2	47,2
İşsizlik oranı (%)	9,6	9,3
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11,6	11,0
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	55,8	57,0
İstihdam oranı (%)	50,3	51,6
İşsizlik oranı (%)	9,8	9,5
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11,6	11,1
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	17,0	16,0

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (BİN KİŞİ, 15+ YAŞ)

NİSAN 2016	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.103	2.912	2.003	10.046	19.064
Kadın	1.278	2.440	82	4.774	8.573
Toplam	5.381	5.352	2.085	14.820	27.638

ile karşılaştırıldığında hizmet sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 1.5 puan, inşaat sektörünün payı 0.3 puan artarken, tarım sektörünün payı 1.3 puan, sanayi sektörünün payı ise 0.5 puan azaldı.

İŞGÜCÜNE KATILIM YÜZDE 52

İşgücü 2016 yılı Nisan döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 3 bin kişi artarak 30 milyon 462 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0.9 puan artarak yüzde 52 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma

oranı 0.7 puanlık artışla yüzde 71.9, kadınlarda ise 1.2 puanlık artışla yüzde 32.6 olarak gerçekleşti.

Nisan 2016 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.2 puan artarak yüzde 33.5 olarak gerçekleşti.

MEVSİM ETKİLERİNDEN ARINDIRILMIŞ RAKAMLARDA ARTIŞ

Mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 120 bin kişi artarak 27 milyon 469 bin kişi olarak gerçekleşti. İstihdam oranı

0.1 puanlık artış ile yüzde 46.9 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 14 bin kişi artarak 2 milyon 938 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı değişim göstermeyerek yüzde 9.7 oldu. Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücüne katılma oranı bir önceki döneme göre 0.1 puan artarak yüzde 51.9 olarak gerçekleşti. Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerin sayısı, sanayi sektöründe 86 bin, hizmet sektöründe 65 bin, inşaat sektöründe 7 bin kişi artarken, tarım sektöründe 37 bin kişi azaldı.

Haziran'da Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) yüzde 0.47, Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yüzde 0.41 artış gösterdi. Yıllık enflasyon tüketici fiyatlarında yüzde 7.64, yurt içi üretici fiyatlarında yüzde 3.41 oldu.

Tüketici Fiyat Endeksi'nde (TÜFE) yer alan ana harcama gruplarında, haziranda aylık bazda en yüksek artış yüzde 1.16 ile gıda ve alkolsüz içecekler grubunda kaydedildi.

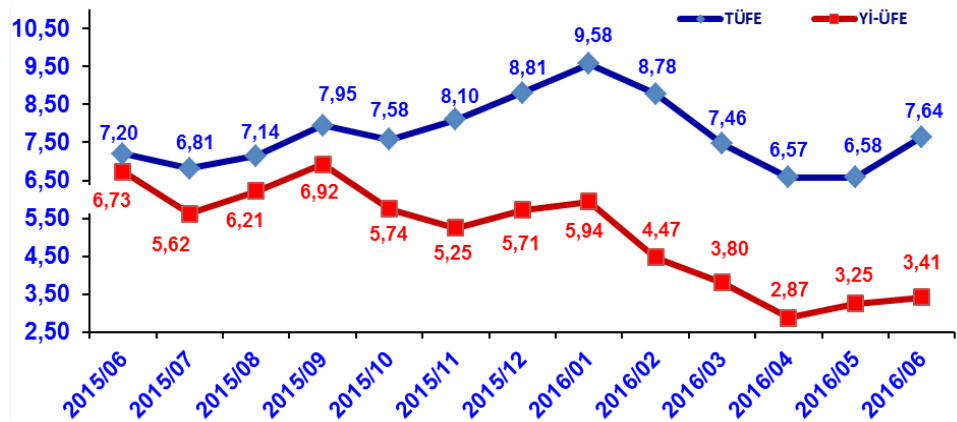
Eğitimde yüzde 0.95, sağlıkta yüzde 0.74, ulaşımda yüzde 0.67 ve lokanta ve otellerde yüzde 0.49 artış gerçekleşti.

Haziran'da aylık bazda endekste yer alan gruplardan giyim ve ayakkabıda yüzde 1.33 düşüş yaşandı. Söz konusu dönemde, endekste düşüş gösteren diğer grup ise yüzde 0.19 ile eğlence ve kültür oldu.

Geçen ay endekste kapsanan 417 maddeden 69'unun ortalama fiyatlarında değişim olmadı, 196'sının ortalama

%	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
Haziran	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Yıllık	7,20	7,64	6,73	3,41	10,51	3,58
Yıllık Ort.	8,28	7,74	6,74	4,91	5,23	9,54
Aylık	-0,51	0,47	0,25	0,41	1,49	-0,45

YILLIK DEĞİŞİM ORANLARI

fiyatlarında artış, 152'sinin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

YILLIK DEĞİŞİMLER

TÜFE'de yıllık bazda en yüksek artış, yüzde 12.80 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. Bunu, yüzde 11.33 ile çeşitli mal ve hizmetler, yüzde 9.95 ile lokanta ve oteller, yüzde

9.81 ile sağlık, yüzde 9.75 ile ev eşyası takip etti.

İZMİR'İN ENFLASYONU

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8.29 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 8.48 oranında artış gerçekleşmiştir. Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında bir önceki aya göre;

sanayinin dört sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektöründe yüzde 2.56 oranında, imalat sanayi sektöründe yüzde 0.29 oranında, elektrik ve gaz sektöründe yüzde 0.83 oranında ve su sektöründe yüzde 0.90 oranında artış yaşandı. Yıllık bazda imalat sanayideki artış, genel artışın da üstünde yüzde 4.33 oldu.

İhracatta artış Haziran'da da sürdü

İhracat Haziran ayında 11 milyar 865 milyon dolar oldu. Şubat, Mart ve Mayıs aylarının ardından Haziran'da ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1.8 artışla 11 milyar 865 milyon dolar oldu.

Sektörel bazda otomotiv endüstrisi liderliğini sürdürürken, bunu hazır giyim ve konfeksiyon ile kimyevi maddeler sektörleri izledi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1.8 oranında artışla 11 milyar 865 milyon dolar ihracata imza atıldı. Yılın ilk 6 ayında ise 2015'in aynı dönemine göre yüzde 3.8 oranında düşüşle 70 milyar 654 milyon dolar olan ihracat, son 12 ayda da yüzde 6.6 gerilemeyle 141 milyar 64 milyon dolar oldu. Haziran ayında otomotiv endüstrisi 2 milyar 132 milyon dolarla en fazla ihracatı

gerçekleştiren sektör oldu. Geçen yılın aynı dönemine göre ihracatını yüzde 8.2 artıran otomotiv endüstrisini 1 milyar 532 milyon dolarla hazır giyim ve konfeksiyon ile 1 milyar 323 milyon dolarla kimyevi maddeler sektörleri izledi.

Haziran ayında en fazla ihracat artışını sanayi ürünlerinde yüzde 9.5 artış ile çelik, tarım ürünlerinde ise yüzde 42 büyümeyle su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörü gerçekleştirdi.

EN BÜYÜK İHRAÇ PAZARI ALMANYA

İhracat pazarlarında ise Haziran ayında 134 ülkeye satışlarda artış yaşandığı, 101 ülkede ise azalış görüldü. En fazla ihracat yapılan ülkeler sıralamasında ise Almanya'ya yüzde 8.6, İtalya'ya yüzde 22 ve ABD'ye yüzde 18.5 oranlarındaki artış dikkat çekti.

Diğer yandan İngiltere'ye ihracatta yüzde 4.4 ve Irak'a ise yüzde 14.9 oranlarında gerileme yaşandı. En fazla ihracat yapılan 20 ülke arasında da Bulgaristan'a yüzde 74, Polonya'ya yüzde 35.5 ve İtalya'ya da yüzde 22 oranlarındaki yüksek artışlar dikkat çekti.

Ülke grubu bazında da Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre AB ülkelerine ihracat yüzde 8.6 oranında arttı. Kuzey Amerika bölgesi de yüzde 14.6 oranındaki büyüme ile öne çıkarken, önümüzdeki dönemde bu bölgelere yüksek oranlı artışların devam etmesi bekleniyor.

İller bazında ise Haziran ayında 43 ilde ihracat artışı yaşanırken, 36 ilde de gerileme olduğu görüldü. En çok ihracat yapan ilk 10 il arasında ihracatını en fazla artıran iller sırasıyla yüzde 11.7 ile Bursa, yüzde 11.1 ile Denizli, yüzde 5.1 ile de

Kayseri ili oldu.

MİKTAR OLARAK ARTIŞ SÜRÜYOR

İhracatta yaşanan dalgalanmalara dikkat çeken Büyükekeşi, TÜİK'in yılın ilk 4 ayını kapsayan verilerini hatırlatarak, "İlk 4 ayda ihracat fiyatlarının yüzde 8'e yakın düştüğünü görüyoruz. Ancak, ihracatımızın miktar olarak sürekli artıyor olması bizim için sevindirici bir gelişme. Bu yılın ilk 6 ayında ihracatımız, miktar olarak yüzde 6.5 oranında artış gösterdi" dedi.

Küresel ekonomide ve siyasetteki dalgalanmalara rağmen şubat, mart ve mayıs aylarında ihracat artışının ihracatçının süreçleri iyi yönetmesinden kaynaklandığının altını çizen Büyükekeşi, bu başarının sürdürülebilmesi için yüksek katma değerli ürünlere odaklanmanın gerekliliğini bir kez daha hatırlattı.

Ege'nin ihracatı 20 ay sonra 1 milyar doları aştı

Ege İhracatçı Birlikleri (EİB), Haziran ayında gerçekleştirdiği 1 milyar 14 milyon 270 bin 528 dolar ihracatla, hem Şubat'tan bu yana artış serisini 5 aya taşımanın hem de 20 ay sonra 1 milyar dolar barajını aşmanın mutluluğunu yaşadı.

2016 yılı Haziran ayında, Ege İhracatçı Birlikleri bünyesindeki 12 ihracatçı birliğinden 10 tanesi 2015 yılı Haziran ayına göre ihracatlarını arttırma başarısı gösterirken, 2 tanesinin performansı 2015 yılı Haziran ayı performansının gerisinde kaldı.

Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği yüzde 156'lık ihracat artışı ile Nisan ve Mayıs aylarından sonra Haziran ayında da ihracat rekortmeni oldu. Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği yüzde 62, Ege Tütün İhracatçıları Birliği yüzde 32, Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği yüzde 22 ihracat artışı yakaladı.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin Haziran ayında kayda aldığı sanayi ürünleri ihracatı 2015 yılı Haziran ayına göre yüzde 6'lık artışla 547 milyon 467 bin dolara çıkarken, tarım ürünleri ihracatı yüzde 36'lık rekor artışla 391 milyon 826 bin dolara yükseldi. Madencilik

sektörünün ihracatı ise yüzde 6'lık azalışla 74 milyon 975 bin dolar oldu.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin 2016 yılının ilk yarısındaki ihracatı ise yüzde 6'lık artışla 5 milyar 472 milyon 641 bin dolar oldu. EİB üyeleri son bir yıllık dönemde ise 10 milyar 743 milyon 704 bin dolar dövizi ülkemize kazandırdı.

HAZIR GIYİM İLK SIRADA, DEMİR İKİNCİ

Haziran ayında Ege İhracatçı Birlikleri bünyesindeki 12 ihracatçı birliği içerisinde en fazla ihracatı 106 milyon 808 bin dolarla Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (EHKİB) yaptı. Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği ise 87 milyon 764 bin dolarlık ihracat rakamıyla ikinci sıraya yükseldi.

Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği ihracatını yüzde 62 arttırarak 77 milyon 651 bin dolara ulaştı ve Ege İhracatçı Birlikleri'nde ilk kez üçüncü sıraya yükseldi. Ege Maden İhracatçıları Birliği ise 74 milyon 975 bin dolarlık ihracatla dördüncü sırada yer buldu.

TÜTÜN 1 MİLYAR DOLARI GEÇTİ

Ege Tütün İhracatçıları Birliği 2016 yılında gösterdiği performans ile göz kamaştırıyor. Haziran

ayında yüzde 32'lik ihracat artış hızı yakalayan Ege Tütün İhracatçıları Birliği 70 milyon 176 bin dolarlık dövizi Türkiye'ye kazandırdı. Ege Tütün İhracatçıları Birliği son 1 yıllık dönemde ise 1 milyar 2 milyon 449 bin dolarlık ihracat rakamına ulaştı ve 2 yıl aranın ardından 1 milyar dolar barajını tekrar geçti.

Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği 66 milyon 557 bin dolarlık ihracata imza atarken, ihracatını yüzde 22 geliştirdi. Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği yüzde 20'lik ihracat artışıyla 2015 yılı Haziran ayında 54 milyon 613 bin dolar olan ihracat rakamını bu yılın aynı ayında 65 milyon 372 bin dolara yükseltti.

HUBUBAT BAKLIYATTA YÜZDE 156 ARTIŞ

Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği 50 milyon 906 bin dolarlık ihracat yaparken, üç aydır ihracat artış rekortmeni olan Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ise yüzde 156'lık ihracat artışıyla 49 milyon 907 bin dolar ihracat rakamına ulaştı. Hindistan'a 16 milyon dolarlık haşhaş tohumu ihracatı rekoru getirdi. 2016 yılı Haziran ayında ihracatı yüzde 14 artan Ege Tekstil ve

Hammaddeleri İhracatçıları Birliği'nin ihracat rakamı 22 milyon 633 bin dolar olurken, ihracatı yüzde 19 artışla 11 milyon 655 bin dolara çıkan Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği'ni, 8 milyon 137 bin dolarlık ihracatla Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği izledi.

REKORLARA SEVİNEMİYORUZ

Ege İhracatçı Birlikleri'nin kayda aldığı ihracat rakamlarının 5 aydır, Türkiye ortalamasının üzerinde arttığını belirten Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Sabri Ünlütürk, 20 ay aranın ardından Haziran ayında 1 milyar dolar barajını geçtiklerini ancak İstanbul Atatürk Havalimanı'ndaki terör saldırısı nedeniyle kırdıkları rekorun mutluluğunu yaşayamadıklarını kaydetti.

Türkiye'nin yakın zamanda İsrail ve Rusya ile sorunlarını giderme yolunda önemli adımlar attığını hatırlatan Ünlütürk, "Rusya ile tekrar eski günlere dönmemizi sağlayacak hamle Türkiye'ye ihracat, müteahhitlik ve turizm sektörleri başta olmak üzere yıllık 15 milyar dolar kazanım sağlayacak. İsrail ile normalleşme süreci de hem ihracat hem de turizm sektörlerimize pozitif katkı sağlayacak. Türkiye'yi güzel günler bekliyor" dedi.

Şirket evlilikleri ilk yarıda hız kesti

Türkiye’de birleşme ve satın alma işlemleri bu yılın ilk yarısında hız kesti. 2015’in ilk 6 ayına göre işlem sayısı yüzde 47, işlem hacmi ise yüzde 45 azaldı.

Bağımsız denetim, danışmanlık, kurumsal finansman ve vergi alanlarında faaliyet gösteren EY verilerinden derlenen bilgilere göre, 2016 yılının ilk yarısında Türkiye’de 85 birleşme ve satın alma işlemi gerçekleşti. 85 işlemden 33’ünün değeri açıklanırken, 52 işlemle ilgili finansal bilgiler paylaşılmadı. Değeri açıklananların toplam hacmi 1 milyar 538.6 milyon dolar olarak

hesaplandı.

Değeri açıklanan birleşme ve satın alma işlemlerinin toplam hacmi 2015 yılında 10.7 milyar dolar iken, 2014’te 17.7 milyar dolar, 2013’te 13.7 milyar dolar, 2012’de 23.2 milyar dolar, 2011’de 11,5 milyar dolar, 2010’da ise 26.4 milyar dolar olmuştur.

TÜRK YATIRIMCILAR 553 MİLYON DOLARLIK İŞLEME İMZA ATTI

Verilere göre, yılın ilk yarısında Türk yatırımcılar 60, yabancı yatırımcılar ise 25 işlem gerçekleştirdi. Bu yılın ocak-haziran dönemindeki işlemlerin 553 milyon dolarlık kısmı Türk yatırımcılar, 985,6 milyon dolarlık kısmı

ise yabancı yatırımcılar tarafından gerçekleştirildi.

Türk yatırımcılar 2010 yılında 16,5 milyar dolarlık, 2011’de 5,1 milyar dolarlık, 2012’de 11.5 milyar dolarlık, 2013’te 10,4 milyar dolarlık, 2014’te 13.1 milyar dolarlık ve 2015’te 4.1 milyar dolarlık, yabancı yatırımcılar ise 2010’da 9.9 milyar dolar, 2011’de 6.4 milyar dolar, 2012’de 11.7 milyar dolar, 2013’te 3.3 milyar dolar, 2014’te 4.6 milyar dolar ve 2015’te 6.6 milyar dolarlık işleme imza atmıştı.

EĞLENCE SEKTÖRÜ İLK SIRADA

Birleşme ve satın alma işlemlerinin sektörel

2016 yılının ilk yarısında Türkiye’de 85 birleşme ve satın alma işlemi gerçekleşti. Değeri açıklanan işlemlerin 2015’in ilk yarısında 2.8 milyar dolar iken, bu yıl 1.5 milyar dolara geriledi. İlk yarıda ABD, AB ülkeleri ve Orta Doğu merkezli yatırımcılar öne çıkarken önümüzdeki dönemde Orta Doğu ve Asyalı yatırımcıların aktif rol alacağı düşünülüyor.

dağılımına bakıldığında, eğlence 687 milyon dolar ile ilk sırada yer aldı.

Enerji sektörü 276 milyon dolar ile ikinci, imalat 193 milyon dolar ile üçüncü, perakende 114 milyon dolar ile dördüncü, yiyecek ve içecek 112 milyon dolar ile beşinci olurken, gayrimenkul de 96 milyon dolar ile altıncı sıraya yerleşti.

Söz konusu dönemde en çok işlem, 24 işlem ile bilişim sektöründe gerçekleşti. Bilişimi 13 işlem ile imalat, 11 işlem ile enerji, 8 işlem ile perakende, 5 işlemle yiyecek ve içecek, 4 işlemle de gayrimenkul sektörü takip etti.

En büyük işlem hacmine sahip ilk üç işlem ise Mars Entertainment Group, Adıgüzel HES-Kemer HES ve Peyman'ın satışı olarak sıralandı. Mars'ın hisselerinin tamamının Güney Koreli CJ CGV'ye 687 milyon dolara satışı, yılın en büyük işlemi olarak kayıtlara geçti.

Bereket Enerji'nin 115.2 milyon dolara

Adıgüzel HES ile Kemer HES'in işletme hakkını devralması ile Peyman'ın yüzde 100'ünün İngiliz Bridgepoint'a satışı diğer en büyük iki işlem olurken, Kalenobel Ambalaj, Şanlıurfa HES, Alem Gayrimenkul, Tortum HES ve Polinas Plastik'in hisselerinin satışı ya da işletme hakkı devri diğer öne çıkan işlemler oldu.

YABANCILARDA ABD, İNGİLTERE, AB ÜLKELERİ VE ORTA DOĞU ÖNE ÇIKTI

EY Kurumsal Finansman Bölümü Başkanı Müşfik Cantekinler, konuya ilişkin yaptığı değerlendirmede, 2015'in ilk yarısında toplam 2.8 milyar dolar olarak gerçekleşen açıklanan işlem değerinin, bu yılın aynı döneminde yüzde 45 azalarak 1.5 milyar dolara gerilediğini bildirdi. Cantekinler, toplam işlem sayısının 2015'in ilk yarısında 160 iken, 2016'da yüzde 47'lik düşüşle 85 olarak gerçekleştiğini ifade ederek, "Değeri açıklanan

işlem sayısı 2015'in bu döneminde 68 iken, 2016'nın aynı döneminde 33 olarak gerçekleşti" dedi.

Bu yıl bölgede yaşanan siyasi olumsuzluklar ve güvenlik sorunları nedeniyle işlem sayısında ve hacminde önemli bir düşüşün gözlemlendiğine dikkati çeken Cantekinler, "Bu düşüşün bir diğer nedeni olarak, kamu kaynaklı işlemlerdeki sayı ve hacim bazında azalış gösterilebilir" ifadesini kullandı.

Geçen yılın ilk yarısında yerli yatırımcıların gerçekleştirdiği 100 işlemin açıklanan değerinin 2 milyar dolar civarında olduğunu, 2016'nın aynı döneminde 60 işlemin değerinin ise 553 milyon dolar olarak gerçekleştiğini kaydeden Cantekinler, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yerli yatırımcılar, işlem sayısı bakımından yabancı yatırımcıları geride bırakmış olsa da, işlem hacmi bakımından 2015'in aynı dönemine göre oldukça geride kalmıştır. 2016 yılında

yabancı yatırımcılar arasında, geçmiş yıllara paralel olarak ABD, İngiltere, AB ülkeleri ve Orta Doğu öne çıkmıştır. Önümüzdeki dönemde Orta Doğu ve Asya merkezli yatırımcıların birleşme ve satın alma piyasasında daha aktif bir rol alacağını düşünmekteyiz.

Bilişim sektörü, iki dönemde de en yüksek işlem adedinin gerçekleştiği sektör olarak öne çıkarken, 2015'in ilk 6 ayında işlem değeri bakımından birinci sırada yer alan enerji, 2016'nın aynı döneminde eğlence sektörünün ardından ikinci sıraya gerilemiştir. Eğlence sektörünün birinci sıraya yükselmesinin ana nedeni Mars-CJ işlemidir. 2016 yılı Ocak-Haziran döneminde en yüksek işlem değeri gerçekleştiren ülke, 687 milyon dolar değerindeki Mars Sinemaları işlemi nedeniyle Güney Kore olmuştur. 2015 yılının aynı döneminde ise ilk sırayı yerli yatırımcılar almaktaydı. 2016 yılının ilk yarısında gerçekleşen işlemlerin yüzde 95'i özel sektör işlemleri olmakla birlikte, bu işlemler toplam işlem hacminin yüzde 83'ünü oluşturmuştur.

Toplam 260 milyon dolar seviyesinde değer yaratan 3 adet işletme hakkı devri ve bir adet TMSF işlemi gerçekleşmiştir. 2015 yılının aynı döneminde benzer şekilde işlem sayısının yüzde 98'i özel sektör işlemleri olarak gerçekleşip, bu işlemler toplam işlem hacminin yüzde 75'ini oluşturmuştur."

İZMİR TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
NÜFUS-GÖÇ									
Nüfus (Bin)	3.451	3.525	3.606	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4,8	4,9	4,9	4,8	4,8	5,3	5,3	5,3	-
Nüfus Artış Hızı (%)	15,0	18,9	20,6	4,1	10,1	13,8	12,7	13,4	-
TR Nüfus Artış Hızı (%)	13,1	14,5	15,9	13,5	12,0	13,7	13,3	13,4	-
Net Göç Hızı (%)	7,20	6,97	2,91	2,26	2,46	3,45	5,6	5,0	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	48	52	56	55	58	59	59	60	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.171	1.170	1.303	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	31,5	28,0	30,4	30,7	31,6	31,8	31,7	32,0	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	314	346	397	422	432	490	466	470	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	26,8	29,6	30,5	29,9	30,3	32,4	31,0	28,3	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	156	227	231	243	247	276	243	262	-
İşsizlik Oranı (%)	11,8	16,2	15,1	14,7	14,8	15,4	13,9	15,0	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,4	17,2	16,4	16,2	15,9	17,0	15,0	16,1	-
ENFLASYON (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/6
TÜFE (yıllık)	5,84	8,91	7,25	10,15	6,03	7,94	8,54	9,83	3,95
DIŞ TİCARET (Bin \$)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/5
İhracat	7.823	6.119	6.682	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	3.483
İthalat	8.313	6.268	8.419	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	3.629
Dış Ticaret Dengesi	-490	-149	-1.737	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-145
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	3.917	3.694	3.920	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	3.533
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,9	6,0	5,9	6,0	5,7	6,1	6,1	5,8	5,9
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015/IV	2016/I
Kapasite Kullanım Oranı	57	51	62,25	70	63	60	55	63	65
PROTESTOLU SENETLER	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/5
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	74.760	77.761	55.098	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	17.531
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4,7	4,9	4,5	3,4	3,6	4,0	4,3	4,4	4,5
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	391	459	319	245	367	463	510	571	345
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/5
Belge Adedi	136	105	167	188	209	215	186	208	95
Yatırım (Milyon TL)	1.011	651	1.890	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	502
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,04	2,39	3,01	4,55	15,66	1,76	6,5	3,1	1,3
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	-	4,0	1,9	3,2	2,8	2,2	5,2	4,9	1,9
ENERJİ TÜKETİMİ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/6
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.342	1.957	2.342	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	2.160
MALİ / FİNANS	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/4
Bütçe Gelir/Gider	4,17	3,59	3,99	4,05	4,34	4,36	4,20	4,28	3,90
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10,54	10,20	10,77	10,86	11,77	11,14	10,54	11,1	10,5
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	74,6	72,4	87,9	102,5	110,2	123,9	122,2	120,6	120,2
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	6,2	6,2	5,9	5,8	5,7	5,5	5,2	5,6	5,6
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	6,4	6,0	5,9	6,1	5,9	6,0	5,2	5,2	5,2
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	2,12	1,80	1,35	1,67	1,59	2,29	2,62	2,63	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/5
Kurulan Şirket Sayısı	3.094	2.710	3.253	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	1.949
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,4	6,3	6,5	6,1	5,7	6,0	5,9	6,0	6,2
Kapanan Şirket Sayısı	805	803	860	943	1.094	1.095	991	740	258
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7,7	7,7	7,5	7,2	7,7	7,0	7,1	6,1	5,7
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015/11	2016/6
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.256	1.391	1.540	1.682	1.800	1.944	2.100	2.229	2.308
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	6,0	5,9	6,0	5,7	5,5	5,3	5,1	4,8	4,7
MARKA-PATENT SAYISI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/5**
Marka Tescil Sayısı (Adet)	1.983	2.302	1.931	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	2.915
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	5,6	5,6	6,0	6,0	6,2	6,0	6,0	6,2	6,8
Patent Tescil Sayısı (Adet)	25	21	34	31	42	59	55	86	104
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	7,4	4,6	5,3	3,7	4,1	4,7	4,2	5,0	4,9
TURİZM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/5
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.034	1.057	1.156	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	176
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,9	3,9	4,1	4,4	4,4	4,2	3,6	3,3	1,4
TARIMSAL ÜRETİM	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	2.769	2.675	3.375	3.648	4.100	3.652	5.024	-	-
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	1,2	3,9	4,2	4,1	4,7	3,9	5,1	-	-
İŞ KAZALARI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/6
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	6,0	4,6	5,4	7,5	5,6	6,0	2,6	5,1	4,0
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/5
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	4,9	6,5	6,4	6,3	6,2	6,1	6,1	6,0	6

*Çeyreklik açıklanmakta olup, I. çeyrek verileridir. **Tescil değil, başvuru verileridir.

Maalesef yapamıyoruz...

işinizle ilgili bizden pek çok şey duyabilirsiniz
ama bu cümleyi asla.

Çünkü biz bir matbaadan çok daha fazlasıyız.

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

EN LEZZETLİ DAVETLER BURADA

Ege Bölgesi'nde 25 yıldır toplu yemek ve catering hizmeti veren Bortar, 100 Bin kişiye yemek hazırlayabilen yeni fabrikasında benzersiz bir etkinlik alanı da oluşturdu. 250 kişiye hizmet verebilen Bortar Event Hall, özel mimarisi ve donanımıyla özel davetler, sunum ve toplantılar için yepyeni bir seçenek. Zengin ikram ve yemek alternatifleri, profesyonel hizmeti, tam donanımlı 60 kişilik AR-GE mutfağı, 45 kişilik toplantı salonu ve 25 kişilik sunum salonlarıyla davetlilerinizi **Bortar Event Hall ayrıcalıklarını yaşatın.**

